

การศึกษาค้นคว้าอิสระ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด

**FACTORS CAUSING DEBT ACCUMULATION BURDEN
OF MEMBERS OF MAHIDOL DENTAL SCHOOL SAVING
AND CREDIT CO - OPERATIVE, LIMITED**

นางสาววิไลวรรณ แพนสมบูรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2559

การศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก
สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด

Factors Causing Debt Accumulation Burden of Members
of Mahidol Dental School Saving and Credit Co-operative, Limited

โดย

นางสาววิไลวรรณ แผนสมบูรณ์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

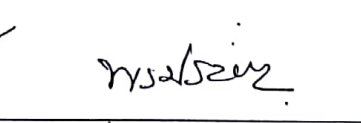
พ.ศ. 2559

วิไลวรรณ แผนสมบูรณ์ 2559 : ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์
ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ภาควิชาสหกรณ์ ปรธานกรรมการที่
ปรึกษา ดร.พรประภา คิคุทจิ, 124 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของ
สมาชิกสหกรณ์ฯ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยอะไรบ้าง ผลการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์
ในการแก้ไขปัญหาเพื่อช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ฯ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นบุคลากรของ
คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ ได้แก่ สมาชิกที่กู้เงินเกิน 3
แสนบาท และทำสัญญามากกว่า 2 ครั้ง ที่มีการกู้เพิ่มขึ้นหลายครั้งในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้ยื่นผ่อน
ชำระไม่เสร็จสิ้น จัดอยู่ในกลุ่มที่มีหนี้พอกพูน จำนวน 225 คน โดยการเก็บข้อมูลด้วยผู้วิจัยเอง
ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลปฐมภูมิ การใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา และข้อมูลทุติยภูมิ ที่รวบรวมได้จากฐานข้อมูลจริงของ
สมาชิกสหกรณ์ฯ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ได้แก่ ตารางแจก
แจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และใช้ค่าCramer's V วัดความเข้มของความสัมพันธ์ระหว่างตัว
แปร

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ฯ กลุ่มตัวอย่าง มาจากสาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มเพื่อ
อุปโภค บริโภค มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 185 คน ส่วนใหญ่ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทันตกรรม
จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 รองลงมาตำแหน่งเจ้าหน้าที่ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ
34.6 จำนวนหนี้พอกพูนที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาในด้านคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ฯ ใน
กลุ่มวิชาชีพ หรือหน้าที่การงานต่างๆ มาจากการใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ต้นเหตุ
มาจากไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย และจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มกับระดับการศึกษา อายุการเป็น
สมาชิกสหกรณ์ ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน จำนวนเงินที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มี
ความสัมพันธ์กันน้อย จากผลการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะว่าสมาชิกสหกรณ์ฯ ส่วนใหญ่มีความจำเป็น
ที่จะต้องใช้เงินมากในอนาคต ดังนั้นสหกรณ์ควรให้ความสนใจ ติดตาม และให้คำชี้แนะ จะได้
เข้าถึงเหตุผล และครอบคลุมมากยิ่งขึ้นเพื่อหาทางลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้อื่นนอกเหนือจาก
รายได้ประจำให้แก่สมาชิก

ลายมือชื่อผู้วิจัย

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

8 / ก.ย. / 2559

Wilaiwan Paensomboon 2016 : Factors Causing Debt Accumulation Burden of Members of Mahidol Dental School Saving and Credit Co-operative, Limited Master of Arts (Cooperative Economics), Major Field : Cooperative Economics. Department of Cooperatives, Independent Study Advisor: Dr.Pornprapa Kikuchi 124 pages.

The main objective of this study is Factors Causing Debt Accumulation Burden of Members of Mahidol Dental School Saving and Credit Co-operative, Limited What factors are associated with it. The cooperatives need to solve the debt problem accrue offset the impact on quality of life. The results obtained will be used to provide useful solutions to help cooperative members of the study population as personnel of the Faculty of Dentistry Mahidol University cooperative's members include, Member of the loan exceeding three hundred thousand baht and re-make contract to get loan more than two times but the original debt of payment is not completed debt Accumulations in this study are 225 people. The manual collection the data used in this study are primary data. A questionnaire was used to collect samples from the study. And secondary data Information gleaned from the actual reserve member cooperative. Data were analyzed using statistical software. Statistics used were Grid frequency, percentage, and the Cramer's V measure the intensity of the relationship between variables.

The study indicated that cooperative members were the cause of the need to increase debt recovery business consume a maximum of 185 people, Most of the dental practitioners, 80 percent of followed by 43.2 staff of 64 people, into 34.6 percent of this debt accrue to the problems that affect the quality of life for Unit. The professional or career of the money spent in the last three years, mostly caused by not spending plan. And the mount borrowers owe more on their level of education, age, membership cooperatives, debt per month. This amount constitutes the first cooperative relationship less. Studies have suggested that. Cooperative members. Most need to spend more money in the future. The cooperative should pay attention to track. And guidance will have access reason. And more comprehensive way to reduce expenses and increase revenues other than revenues to its members.

Wilaiwan Paensomboon
Student's signature

Pornprapa K.
Advisor's signature

8 / SEP / 2016

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด เพื่อเป็นส่วนหนึ่งตามหลักสูตรนิติปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การดำเนินการศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก ดร.พรประภา คิคุทจิ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและคำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ จนทำให้งานเสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยเป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาสหกรณ์ ทุกท่านที่ช่วยประสานงาน และอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้าน รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่างๆ ที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้ เหนือสิ่งอื่นใด ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ทันตแพทย์สุรินทร์ สุอำพัน รองประธานกรรมการและผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าอย่างมหาศาล อนุเคราะห์ให้ข้อมูลต่างๆ และสนับสนุนเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ในการทำการศึกษาในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์เพื่อประกอบการศึกษาในครั้งนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่ได้ให้ร่างกายแรงสติปัญญา ให้การดูแลเป็นอย่างดี และให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด รวมไปถึงบุตรชายอันเป็นที่รัก ที่ช่วยเป็นกำลังใจ ทำให้การศึกษาในระดับปริญญาโทนี้สำเร็จลงด้วยดี เต็มไปด้วยความสุข และเป็นเหตุการณ์ต่างๆ ที่น่าจดจำเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณเพื่อนๆ MCE รุ่นที่ 13 สำหรับคำปรึกษา และความช่วยเหลือ ที่ทำให้เราได้มีประสบการณ์อันมีค่ายิ่งร่วมกัน ในการศึกษาในครั้งนี้

วิไลวรรณ แผนสมบูรณ์

กันยายน 2559

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	7
สมมติฐานในการศึกษา	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
ขอบเขตของการศึกษา	8
นิยามศัพท์	8
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์	11
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะหนี้สิน	16
แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้	21
แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาหนี้สินครัวเรือน	23
แนวคิดเกี่ยวกับหนี้พอกพูน	27
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
กรอบแนวคิดในการศึกษา	37
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	40
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	44
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มกับปัจจัย	69
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา	77
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา	81
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	82
เอกสารอ้างอิง	83
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก	
ข้อมูลทั่วไป สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด	86
ภาคผนวก ข	
แบบสอบถาม	117
ภาคผนวก ค	
Chi-Square Distribution Table	122
ประวัติการศึกษา และการทำงาน	124

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 สมาชิกที่กู้เกิน 3 แสนบาทและทำสัญญา 2 ครั้งขึ้นไป	39
3.2 ข้อมูลการพิจารณาเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินระหว่างปี 2556-2558	39
จำนวนและค่าธรรมเนียมของปัจจัยส่วนบุคคล	
4.1 ด้านเพศ	46
4.2 ด้านอายุ	47
4.3 ด้านสถานภาพ	47
4.4 ด้านระดับการศึกษา	48
4.5 ด้านอายุการทำงาน	49
4.6 ด้านตำแหน่ง	49
4.7 ด้านวัตถุประสงค์การเป็นสมาชิก	50
4.8 ด้านอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์	51
4.9 ด้านสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดู	52
จำนวนและค่าธรรมเนียมของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	
4.10 ด้านรายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน	52
4.11 ด้านรายได้พิเศษ	53
4.12 ด้านแหล่งที่มาของรายได้พิเศษ	54
4.13 ด้านรายได้พิเศษเฉลี่ยรวมต่อเดือน	55
4.14 ด้านค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน	56
4.15 ด้านค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการครองชีพ	57
4.16 ด้านภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน	58
4.17 ด้านภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4.18	ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น	60
4.19	ด้านเงินกู้ยืมในระบบ	60
4.20	ด้านจำนวนเงินกู้ยืมในระบบ	61
4.21	ด้านการใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา	62
4.22	ด้านจำนวนเงินที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ	63
4.23	ด้านสาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ	65
4.24	ด้านจำนวนเงินที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม	66
4.25	ด้านสาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม	67
4.26	ด้านความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์	68
ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มกับปัจจัย		
4.27	ระดับการศึกษา	70
4.28	อายุการทำงาน	71
4.29	ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน	73
4.30	จำนวนเงินที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ	75
สรุปผลการศึกษา		
5.1	สรุปความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มกับปัจจัย	80
ภาคผนวก ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ ฯ		
6.1	รายชื่อประธานกรรมการดำเนินการ (พ.ศ. 2537 – 2558)	88
6.2	อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก	101
6.3	อัตราดอกเบี้ยเพิ่ม เงินฝากออมทรัพย์พิเศษวงเงินสูง	101
6.4	แสดงอัตราเงินเดือนของสมาชิกที่สามารถกู้ได้ตามอายุสมาชิก	104
6.5	แสดงการซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของสมาชิกที่ใช้เป็นหลักประกันการกู้พิเศษ	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
6.6	แสดงแผนขยายธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จ.	114
6.7	แสดงการเปรียบเทียบผลการดำเนินการตั้งแต่ ปี 2537 ถึง 2558	116

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. สถานะหนี้ครัวเรือนของประเทศไทย (พ.ศ. 2551 – 2556)	2
2. เงินให้กู้ทุกประเภทแก่สมาชิก (พ.ศ. 2553 – 2558)	4
3. สมาชิกที่กู้เงินสหกรณ์จำนวน 3 แสนบาท, 5 แสนบาท และ 1 ล้านบาทขึ้นไป	5
4. เงินให้กู้แก่สมาชิก : จำนวนสมาชิก (พ.ศ. 2553 – 2558)	6
5. กรอบแนวคิดในการศึกษา	37
6. ข้อมูลการพิจารณาเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินระหว่างปี 2556-2558	40
7. ตราสหกรณ์	89

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

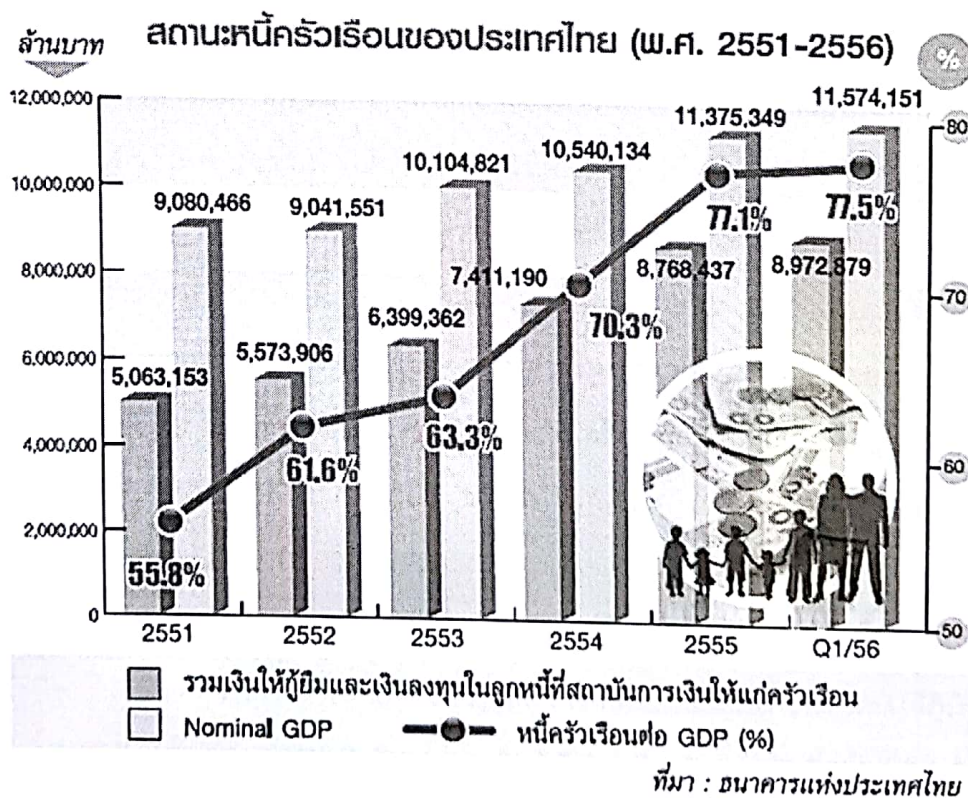
ประเทศไทยในปัจจุบันพัฒนาไปสู่ความทันสมัยมากขึ้นรวมไปถึงระบบเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ซึ่งนำสังคมไทยเข้าสู่แนวคิดของลัทธิบริโภคนิยม ซึ่งหมายถึงการนิยมบริโภคฟุ่มเฟือยเกินความต้องการที่จำเป็นในชีวิตและเกินกว่าฐานะรายได้หรือความสามารถในการผลิตของคนหรือของประเทศ ทำให้มีการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคของครัวเรือนเกินความจำเป็นและมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นหลายครอบครัวมีปัญหาในเรื่องรายรับไม่พอรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หลายครอบครัวแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยการไปกู้หนี้ยืมสินจากหนีนอกระบบ การขาดวินัยในการกตเงินสดบัตรเครดิตมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูงเป็นปัญหาใหญ่ที่คนไทยกำลังเผชิญหน้าอยู่ อันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ที่ส่งผลทำให้เกิดความเดือนร้อนมีภาระหนี้สินค้างชำระเพิ่มขึ้นตามมา

วุฒิชัย มั่งคั่ง (2557) ได้แสดงข้อมูลสถานการณ์หนีนอกระบบ จากศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ระบุว่า ล่าสุดสถานภาพหนี้ภาคครัวเรือนทั่วประเทศ ปี 2557 ปรับตัวเพิ่มขึ้น สูงที่สุดในรอบ 9 ปี หรือจากปี 2549 และเป็นหนีนอกระบบกว่า 49.1% สาเหตุหลักที่กีดกันไม่พ้นค่าครองชีพที่สูงขึ้น หนี้จากการผ่อนสินค้า การใช้จ่ายเพื่อแลกความสบายต่างๆ ผ่านบัตรเครดิต ส่งผลให้ต้องมีการกู้ยืมเงินจากเจ้าหนีนอกระบบมากขึ้น ทั้งนี้กลุ่มที่ค่อนข้างเสี่ยงในการก่อหนี้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ซึ่งปัญหาทั้งหมดทั้งหมด มีต้นตอมาจากปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศ อาจมีส่วนน้อยที่เป็นปัญหาวินัยทางการเงิน และยังเป็นผลมาจากประชาชนไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อของสถาบันการเงินได้อย่างเต็มที่ เพราะการเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ ทำให้เงินกู้หนีนอกระบบเฟื่องฟูมากขึ้น

สุกฤตา สงวนพันธุ์ (2558) ได้กล่าวว่า สถานการณ์หนี้ครัวเรือนและมาตรการของไทยในปัจจุบัน โดยทั่วไปแล้ว หนี้ครัวเรือนหากอยู่ในระดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกับปัจจัยพื้นฐาน

ทางเศรษฐกิจการเงิน (เช่น การเพิ่มขึ้นของรายได้ประชากร) ย่อมจะช่วยสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ผ่านเงินกู้ยืมที่ครัวเรือนนำไปใช้ในการอุปโภคบริโภคหรือประกอบธุรกิจต่างๆ อย่างไรก็ตาม หากหนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องเป็นเวลานานจนไม่สอดคล้องกับระดับรายได้ ก็อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือน จนเป็นปัญหาต่อสถาบันการเงินที่ปล่อยกู้ได้

ในกรณีของประเทศไทย (ภาพที่ 1) หนี้ครัวเรือนขยายตัวเร่งขึ้นมากในช่วงปี 2554-2555 โดยประเภทสินเชื่อที่เร่งตัวขึ้นมากที่สุด คือ สินเชื่อเพื่อเช่าซื้อรถยนต์ สาเหตุหลักที่ทำให้หนี้ครัวเรือนไทยสูงขึ้น ได้แก่ (1) นโยบายคินภาชีรถยนต์คันแรกของภาครัฐ และ (2) ภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำซึ่งเอื้อต่อการก่อหนี้ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยเสริมอื่นๆ เช่น ความต้องการกู้ยืมเพื่อซ่อมแซมหลังน้ำท่วมปี 2554 และการแข่งขันปล่อยสินเชื่อรายย่อยของสถาบันการเงิน ส่วนหนึ่งเพราะธุรกิจขนาดใหญ่หันไประดมทุนผ่านการออกหุ้นกู้แทน

ภาพที่ 1 สถานะหนี้ครัวเรือนของประเทศไทย (พ.ศ. 2551 – 2556)

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

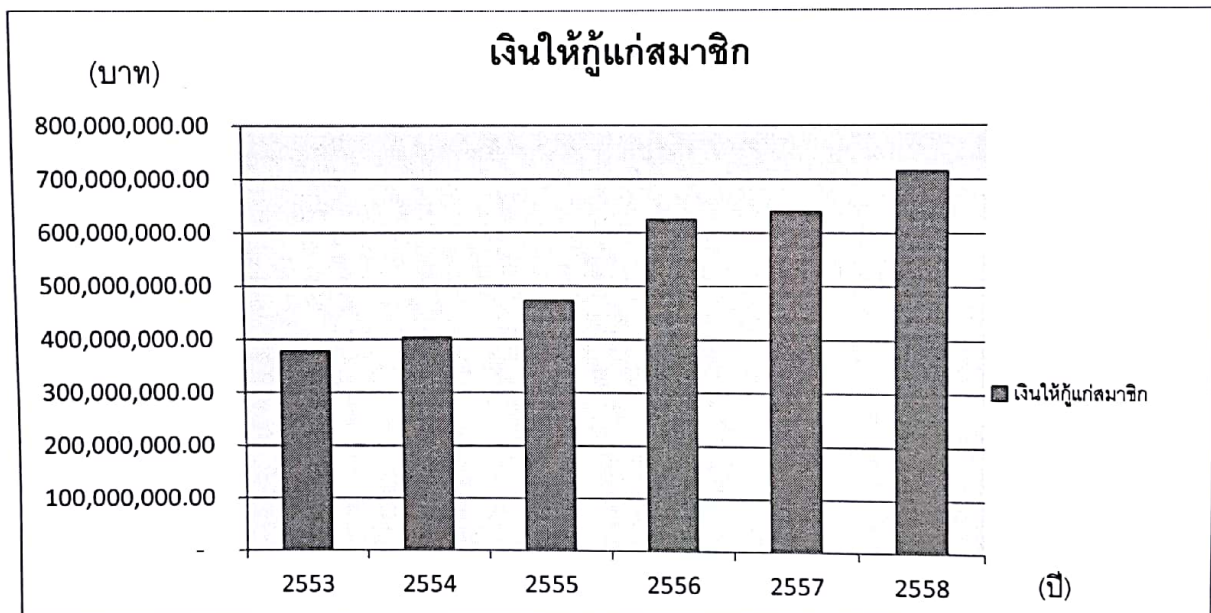
สหกรณ์ออมทรัพย์ถือเป็นหนึ่งในเจ็ดประเภทของสหกรณ์ในประเทศไทย ดำเนินการก่อตั้งโดยคณะบุคคลที่ร่วมกันดำเนินกิจกรรมตามหลักอุดมการณ์ของสหกรณ์ ด้วยการช่วยเหลือตนเองช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม วัตถุประสงค์เพื่อความกินดีอยู่ดีตามสมควร มีการส่งเสริมการออมเงินให้แก่สมาชิก ตลอดจนเป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกได้พึ่งพา เมื่อสมาชิกประสบปัญหาด้านการเงิน สมาชิกจะได้รับประโยชน์จากการกู้ยืมเงินภายในสหกรณ์ที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ ในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำที่จ่ายให้กับสหกรณ์อีกด้วย ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ได้ช่วยเหลือสมาชิกที่เดือดร้อนด้านการเงิน (เชษฐา คลังเพชร, 2551: 1)

สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2537 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 มีสมาชิกทั้งสิ้น 1,085 คน ทุนเรือนหุ้น 276,910,770.00 บาท เงินรับฝาก 369,299,655.48 บาท ทุนดำเนินงาน 934,435,450.84 บาท เงินให้กู้แก่สมาชิก 714,788,340.48 บาท (สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด, 2558: 35)

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ส่วนใหญ่ประกอบด้วยบุคลากรของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อีกส่วนหนึ่งมาจากศิษย์เก่าและข้าราชการบำนาญ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล หากจำแนกสมาชิกตามกลุ่มวิชาชีพหรือหน้าที่การทำงานพบว่ามีกลุ่มอาจารย์ทันตแพทย์ ร้อยละ 13.73 กลุ่มพยาบาล ร้อยละ 0.28 กลุ่มเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 22.67 กลุ่มผู้ปฏิบัติงานทันตกรรม (ผู้ช่วยทันตแพทย์) ร้อยละ 53.92 และกลุ่มนักรง ร้อยละ 9.4 จะเห็นได้ว่าสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด กลุ่มพยาบาล กลุ่มเจ้าหน้าที่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานทันตกรรม (ผู้ช่วยทันตแพทย์) และกลุ่มนักรง มีจำนวนรวมกันถึงร้อยละ 86.99 ของสมาชิกทั้งหมด สมาชิกสหกรณ์จากกลุ่มนี้ มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่ากลุ่มวิชาชีพ อาจารย์ ทันตแพทย์ อย่างเห็นได้ชัด และส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ปานกลางลงมาถึงน้อย ดังนั้นเมื่อสมาชิกสหกรณ์กลุ่มนี้ ได้รับสิทธิให้กู้เงินตามระเบียบให้กู้เงินของสหกรณ์ได้ จึงมีสถานะเป็นที่พึ่งพาของบิดามารดา และพี่น้องในครอบครัวอีกด้วย ประกอบกับในภาวะลัทธิบริโภคนิยมของสังคมไทยในช่วง 7 - 8 ปีที่ผ่านมา

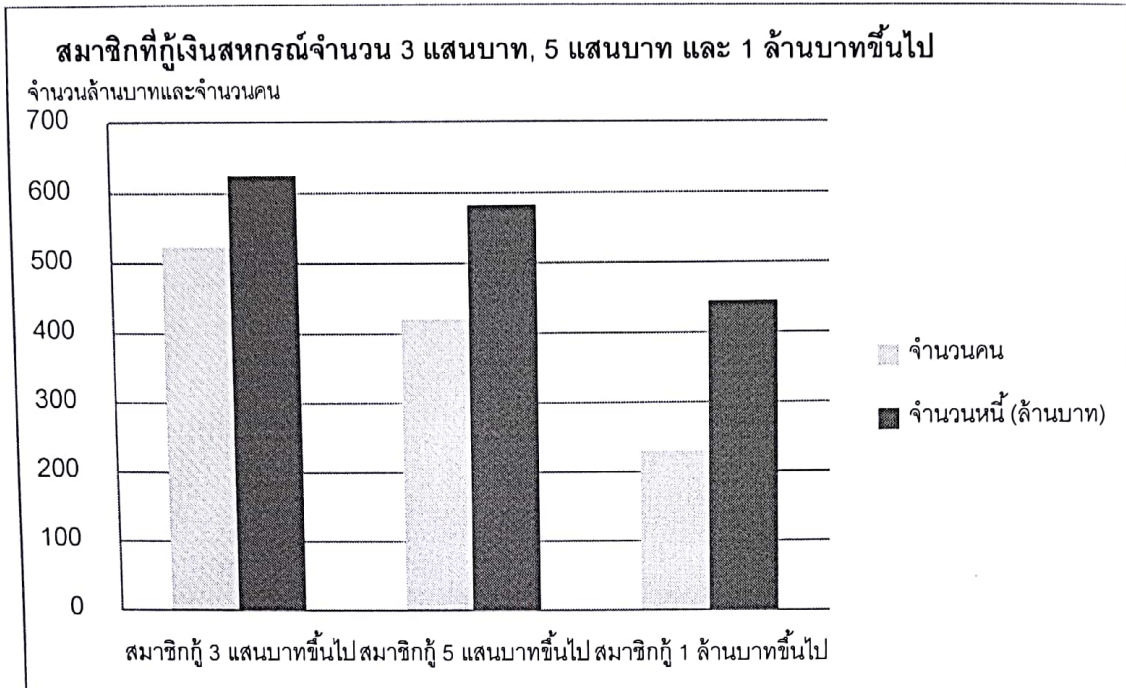
และความง่ายการกู้ยืมหนี้ในระบบ จึงน่าจะเป็นผลให้การกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์กลุ่มนี้จึงสะสมพอกพูนขึ้นมากภายในระยะเวลา 3 – 5 ปี

จากรายงานกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหิดล จำกัด ประจำปี 2558 ได้แสดงจำนวนวงเงินกู้ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี 2553-2558 (ภาพที่ 2) ซึ่งสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของภาวะหนี้ครัวเรือนในช่วงเดียวกัน ข้อมูลการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ในรอบปี 2558 พบว่าสมาชิกสหกรณ์ร้อยละ 66.82 มีการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ สมาชิกที่กู้เงินสหกรณ์เกินสามแสนบาท ร้อยละ 48.29 สมาชิกที่กู้เงินสหกรณ์เกินห้าแสนบาท ร้อยละ 38.8 สมาชิกที่กู้เงินสหกรณ์เกินหนึ่งล้านบาท ร้อยละ 21.2 (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 2 เงินให้กู้ทุกประเภทแก่สมาชิก (พ.ศ. 2553 – 2558)

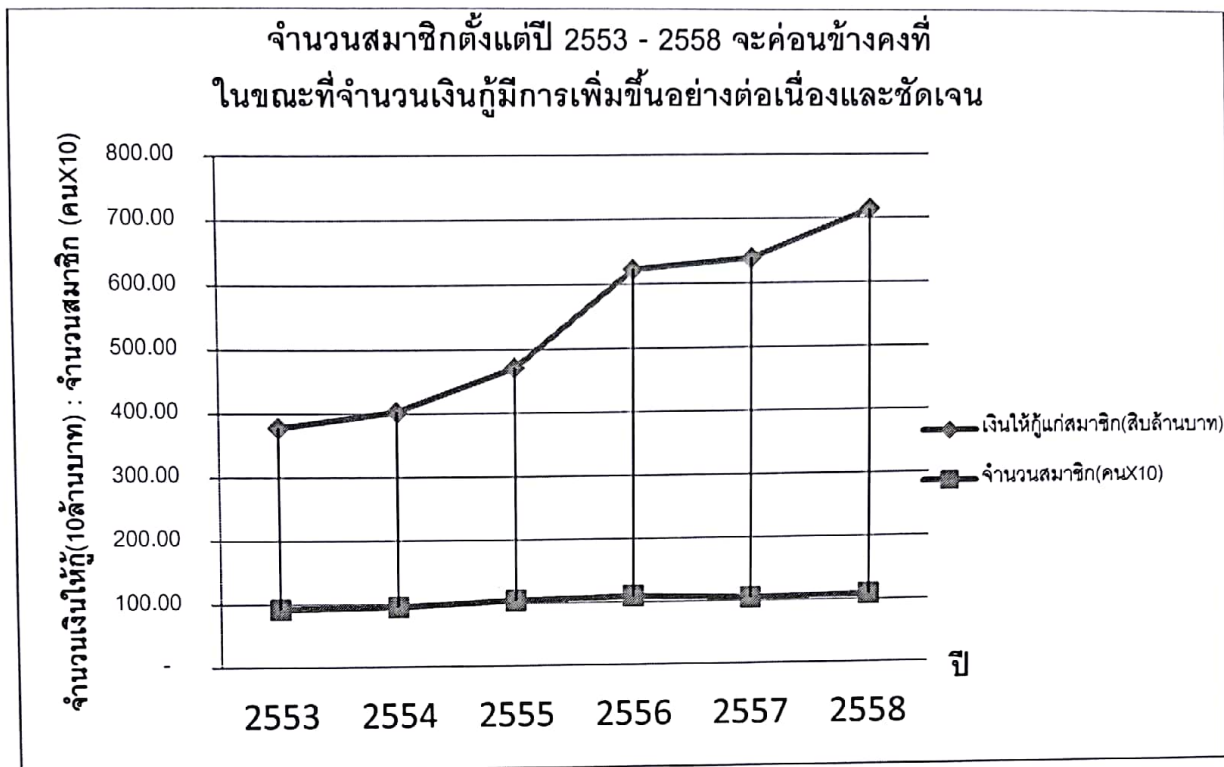
ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด (2558)

ภาพที่ 3 สมาชิกที่กู้เงินสหกรณ์จำนวน 3 แสนบาท, 5 แสนบาท และ 1 ล้านบาทขึ้นไป
(พ.ศ. 2558)

ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด (2558)

จำนวนวงเงินกู้ที่เพิ่มขึ้นนี้ถ้าพิจารณาในมุมมองด้านธุรกิจสถาบันการเงินย่อมหมายถึงกิจการขยายตัวนำไปสู่ผลกำไรที่ดี แต่ถ้าวิเคราะห์เทียบเคียงกับจำนวนสมาชิกในช่วงเดียวกัน จะเห็นได้ว่าจำนวนวงเงินกู้ที่เพิ่มขึ้นไม่เป็นไปในทางเดียวกันกับจำนวนสมาชิกที่ค่อนข้างคงที่ จึงแสดงให้เห็นว่าจำนวนวงเงินกู้ที่เพิ่มขึ้นนั้นน่าจะมาจากการกู้เงินเพิ่มขึ้นของสมาชิกในสัญญาเงินกู้เดิมเพื่อการใช้จ่ายต่างๆ พร้อมกับชำระหนี้เดิมด้วย ซึ่งเป็นลักษณะของการก่อหนี้ฟอกพูน (ดังภาพที่ 4) การก่อหนี้ฟอกพูนที่กล่าวถึงนี้ เริ่มพบในกลุ่มที่มีการกู้เงินเกิน 3 แสนบาทขึ้นไป ซึ่งจะมีการกู้เพื่อชำระหนี้เก่าทั้งในสัญญาเดิมและหรือสัญญาเงินกู้อื่นจากสหกรณ์

ภาพที่ 4 เงินให้กู้แก่สมาชิก : จำนวนสมาชิก (พ.ศ. 2553 – 2558)

ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด (2558)

ในช่วงปี 2553-2558 ดังกล่าวพบว่ามีสมาชิกสหกรณ์ผิคนัดชำระหนี้ รวม 25 คน ซึ่งน่าจะเป็นผลมาจากการมีหนี้พอกพูนทั้งกับสหกรณ์และจากแหล่งเงินกู้ภายนอกด้วย จึงจำเป็นต้องหาทางออกโดยการหนีหนี้ ทั้งปัญหาไว้เป็นภาระรับผิดชอบอย่างมากของผู้ค้ำประกันในการชำระหนี้แทน และภาระของสหกรณ์ในการฟ้องร้องดำเนินคดีหรือบังคับคดีให้ชำระหนี้คืน ผู้ที่ผิคนัดชำระหนี้ 25 คน ปัจจุบันพ้นจากสมาชิกภาพไปแล้ว ตามข้อบังคับสหกรณ์ฯ แต่อยู่ระหว่างฟ้องร้องติดตามหนี้สิน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาของปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูน ทำให้ทราบถึงผลกระทบต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ซึ่งเกิดจากภาวะหนี้พอกพูน นำมาให้ความรู้ความเข้าใจและข้อเสนอแนะในการวางแผนการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของสมาชิกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในภายหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาจำนวนหนี้พอกพูนที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาในด้านคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด ในกลุ่มวิชาชีพ หรือหน้าที่การงานต่างๆ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด
3. เพื่อศึกษาความถี่ในการกู้เงินใหม่ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด เพื่อชำระหนี้ในสัญญาเดิม ในขณะที่ในสัญญาเดิมยังชำระไม่เสร็จสิ้น

สมมติฐานในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด เป็นการศึกษาเพื่อหาสาเหตุว่าปัจจัยใดเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก และผลกระทบต่อของจำนวนหนี้พอกพูนที่ทำให้เกิดปัญหาคุณภาพชีวิตที่เกิดจากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องใช้สถิติที่วัดความสัมพันธ์ของตัวแปรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และสามารถตั้งสมมติฐานเพื่อการทดสอบ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1

H_0 : ลักษณะทางประชากรศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก

H_1 : ลักษณะทางประชากรศาสตร์มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก

สมมติฐานที่ 2

H_0 : ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก

H_1 : ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก

ถ้าผลการทดสอบปฏิเสธสมมติฐานหลัก แสดงว่าปัจจัยดังกล่าว มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการกู้เงินให้เหมาะสมรัดกุมยิ่งขึ้น ทั้งในส่วนของวงเงินให้กู้และค้ำประกันเพื่อลดความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด
2. เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการเงินกู้ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ที่มีภาวะหนี้พอกพูนจำนวนมาก
3. เป็นแนวทางในการจัดการให้ความรู้ความเข้าใจทางการเงินขั้นพื้นฐาน การวางแผนการใช้จ่าย และหลักการสหกรณ์แก่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด
4. เป็นแนวทางให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ที่มีหนี้พอกพูนมาก มีความสามารถในการชำระหนี้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด เป็นการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก และผลกระทบของจำนวนหนี้พอกพูนที่ทำให้เกิดปัญหาคุณภาพชีวิต เฉพาะสมาชิกที่มีวงเงินกู้เกิน 3 แสนบาท และทำสัญญา 2 ครั้งขึ้นไป ที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด จำนวน 524 คน (ข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2558 – วันที่ 31 ธันวาคม 2558) ไม่นับรวมหนี้ของสมาชิกที่มีต่อสถาบันการเงินอื่น

นิยามศัพท์

สอ.ทพ. หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด

สมาชิก สอ.ทพ. หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด

- 1) ผู้ที่มีชื่อและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ และได้ชำระค่านับตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว
- 2) ผู้ได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับ และได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกกับได้ชำระค่านับตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

ประเภทของสมาชิก หมายถึง การจำแนกสมาชิกตามกลุ่มวิชาชีพหรือหน้าที่การงาน ได้แก่ อาจารย์ ทันตแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานทันตกรรม (ผู้ช่วยทันตแพทย์) และ นักรการ

หนี้สิน หมายถึง จำนวนเงินที่สมาชิกมีพันธะผูกพันกิจการอันเกิดจากรายการค้า การกู้ยืม เป็นหนี้กับสหกรณ์หรือบุคคลภายนอก โดยมีภาระผูกพันซึ่งจะต้องชำระในวันข้างหน้า

หนี้สินระยะสั้น หมายถึง ภาระผูกพันที่สมาชิกต้องชำระคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี เช่น เงินกู้ฉุกเฉิน

หนี้สินระยะยาว หมายถึง หนี้สินของสมาชิกซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเกินกว่า 1 ปี เช่น เงินกู้ระยะยาว เงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษ

หนี้สินอื่น หมายถึง หนี้สินซึ่งไม่อาจจัดเป็นหนี้สินระยะสั้นและหนี้สินระยะยาว เช่น เงินสะสมหรือเงินบำนาญของข้าราชการและหรือลูกจ้างประจำเงินงบประมาณ

หนี้ในระบบ หมายถึง หนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมกับสถาบันการเงินหรือธนาคารที่มีกฎหมายรับรองและควบคุม ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กติกา เงื่อนไขและข้อบังคับต่าง ๆ โดยได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายอย่างยุติธรรม (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554)

หนี้นอกระบบ หมายถึง การกู้ยืมเงินที่ไม่อยู่ในระบบสถาบันการเงินที่มี การคิดดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด เช่น การยืมเงินกันระหว่างเพื่อน ญาติพี่น้อง หรือคนรู้จัก ซึ่งไม่มีมารยาทที่เป็นมาตรฐาน ข้อความการกู้ยืมเงิน โดยการใช้ลายมือของลูกหนี้หรือเจ้าหนี้เป็นผู้เขียน ซึ่งบางครั้งก็ไม่มีพยานรับรู้ (สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ, 2551)

ชำระหนี้ หมายถึง จ่ายหนี้, ใช้หนี้, ใช้หนี้ใช้สิน

ภาวะ หมายถึง สถานะ, สภาพความเป็นอยู่, สภาวะ, ภาวะการณ์

ภาวะการณ์ หมายถึง ความเป็นไปของสภาพนั้น

ภาวะหนี้สินของสมาชิก หมายถึง หนี้สินของสมาชิกที่อยู่ในสหกรณ์ออมทรัพย์คณะ
ทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ในลักษณะของประเภทหนี้สิน และปริมาณหนี้สินคงค้าง

ภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก หมายถึง หนี้สินของสมาชิกที่อยู่ในสหกรณ์ออมทรัพย์คณะ
ทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ในลักษณะของประเภทหนี้สิน และปริมาณหนี้สินคงค้าง ที่มีการกู้
เพิ่มขึ้นหลายครั้งในช่วงเวลาที่หนี้เดิมยังผ่อนชำระไม่เสร็จสิ้น เป็นสัญญาณเตือนว่าเริ่มมีปัญหา
การเงิน หรือดัชนีบ่งบอกถึงภาวะที่ค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มิดล จำกัด ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์
2. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะหนี้สิน
3. แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้
4. แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาหนี้สินครัวเรือน
5. แนวคิดเกี่ยวกับหนี้พอกพูน
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการศึกษา

แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ (Thrift and Credit Cooperative, Saving and Credit Cooperatives) สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลซึ่งมีอาชีพอย่างเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์และให้กู้ยืม เมื่อเกิดความจำเป็นหรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกเลย (จุฑาทิพย์ ภัทราวาท, 2543: 1-8)

บทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ในฐานะสหกรณ์และสถาบันการเงิน

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นองค์การธุรกิจ (Business Organization) ที่ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เป็นสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ สหกรณ์ออมทรัพย์สหกรณ์แรก ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด ได้ก่อตั้งขึ้นในปี 2549 และหลังจากนั้นก็ได้มีการ

จัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นในกลุ่มต่าง ๆ อย่างแพร่หลายทั้งในกลุ่ม ข้าราชการครู ทหาร ตำรวจ มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล สาธารณสุข พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนพนักงานในสถานประกอบการภาคเอกชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

บทบาทในฐานะสหกรณ์ (Cooperatives' Role)

สหกรณ์ออมทรัพย์ในฐานะสหกรณ์ ย่อมต้องมีบทบาทโดยตรงในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ที่สำคัญคือ การส่งเสริมการออม และการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์ตามความจำเป็น ตลอดจนการจัดสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่สมาชิกสหกรณ์ ทั้งนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์จะต้องจำเป็นยืนหยัด และตั้งมั่นอยู่บนอุดมการณ์ หลักและวิธีการสหกรณ์ มีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความสำเร็จของสหกรณ์ และประโยชน์ที่พึงมีต่อสมาชิกสหกรณ์ในที่สุด

บทบาทในฐานะสถาบันการเงิน

สหกรณ์ออมทรัพย์ในฐานะสถาบันการเงินย่อมต้องมีบทบาทอย่างสำคัญที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตามแนวทางที่รัฐบาลได้วางแผนไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อาจกล่าวได้ว่ามีบทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ในฐานะสถาบันการเงินที่พึงมีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ดังต่อไปนี้

1. การระดมเงินออม สหกรณ์ออมทรัพย์ในฐานะสถาบันการเงินที่จะมีบทบาทอย่างสำคัญต่อการระดมเงินออมของประชาชนที่เป็นสมาชิก ซึ่งหากสหกรณ์ออมทรัพย์มีการขยายตัวมากขึ้น และสามารถณรงค์ให้ประชาชนที่ยังไม่เป็นสมาชิกให้เข้ามาเป็นสมาชิกได้มากขึ้น ย่อมจะทำให้บทบาทในด้านนี้เด่นชัดขึ้น อันจะเป็นการสนับสนุนนโยบายในการระดมเงินออมในประเทศโดยเฉพาะในกลุ่มประชาชนที่มีรายได้ประจำ
2. การกระจายสินเชื่อ และบริการด้านการเงินสู่ภูมิภาคและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ตามที่รัฐบาลได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการกระจายสินเชื่อและบริการด้านการเงิน

ประเภทของเงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์

1. ประเภทเงินกู้ฉุกเฉิน วัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของสมาชิก ดังนั้นจึงต้องสะดวกและรวดเร็วที่สุด ภายในวงเงินที่จำกัดมากเกินไป เช่น จำนวนไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินเดือน (เงินกู้ประเภทนี้จะคำนึงถึงการส่งชำระคืนในระยะเวลาสั้น เช่น ชำระคืนภายใน 2 งวด จึงไม่ควรให้มีมากเกินไป เพราะสมาชิกจะมีเงินเหลือไม่เพียงพอใช้จ่าย) ไม่ต้องมีหลักประกันใด ๆ (หรืออาจกล่าวได้ว่ามีเงินเดือนเป็นหลักประกัน) การให้เงินกู้ประเภทนี้ เป็นสิ่งจำเป็นมากที่สุดของสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่และมีเงินทุนแรกตั้งจำนวนน้อยเพราะเป็นการกระจายสินเชื่อที่ให้แก่สมาชิกมากมาย ป้องกันความเสียหาย หากสมาชิกคิดหนีมีการหมุนเวียนเงินกลับคืนสหกรณ์ได้อย่างรวดเร็วทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและเพิ่มปริมาณธุรกิจสินเชื่อให้มากในระยะแรกเริ่มดำเนินการ ซึ่งจะสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อสมาชิกที่ได้รับบริการกระตุ้นให้เกิดการสมัครสมาชิกเพิ่ม

2. ประเภทเงินกู้สามัญ วัตถุประสงค์คือ บรรเทาความเดือนร้อนที่จำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากหรือเพื่ออำนวยความสะดวกหรือยกระดับมาตรฐานการดำรงชีพ เนื่องจากการให้กู้ยืมประเภทนี้มีวงเงินสูง ดังนั้นจึงควรให้มีการกลั่นกรองอย่างรอบคอบ โดยที่ประชุมคณะกรรมการหรือคณะกรรมการเงินกู้ วงเงินของเงินกู้ประเภทนี้ต้องให้เหมาะสมกับรายได้ผู้กู้และต้องไม่มากจนทำให้ไม่สามารถกระจายเงินกู้ประเภทนี้แก่สมาชิกได้อย่างทั่วถึง งวดชำระหนี้ของสมาชิกต้องสอดคล้องกับระยะเวลาของอายุการทำงานเฉลี่ย แต่ไม่สมควรเกิน 72 งวด เพื่อลดปัญหาเมื่อสมาชิกขาดจากความเป็นสมาชิกและไม่ชำระหนี้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ค้ำประกันไม่เดือดร้อนมากเกินไป เงินกู้ประเภทนี้จำเป็นต้องมีผู้ค้ำประกัน หรืออาจใช้สิ่งหามทรัพย์หรือหุ้นของตนเองที่มีอยู่กับสหกรณ์ให้การค้ำประกันได้

3. ประเภทเงินกู้พิเศษ เป็นเงินกู้ระยะยาวเพื่อส่งเสริมฐานะความมั่นคงหรือเพื่อก่อประโยชน์นอกวงแก่สมาชิก ได้แก่ เงินกู้เพื่อการเคหะสงเคราะห์ เพื่อซื้อยานพาหนะหรือเพื่อการลงทุนประกอบอาชีพ โดยทั่วไปสหกรณ์ออมทรัพย์มักจะกำหนดเงินกู้สำหรับเงินกู้พิเศษไว้มากกว่าเงินกู้ประเภทสามัญ สหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีทุนดำเนินงานมาก อาจกำหนดวงเงินกู้สำหรับเงินกู้พิเศษไว้มากกว่า 1 ล้านบาท ก็มี ทั้งนี้สมาชิกสหกรณ์รายใดจะกู้ได้มากน้อยแค่ไหน ย่อมขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้กู้ คือจะต้องเป็นสมาชิกติดต่อกันตามระยะเวลาที่สหกรณ์กำหนด ไม่มีหนี้เงินกู้

สามัญหรือเงินกู้พิเศษค้างชำระ และต้องมีเงินได้รายเดือนเพียงพอในการผ่อนชำระเงินกู้พิเศษ และเงินค้ำประกันประจำเดือนตามที่สหกรณ์กำหนด

ระยะเวลาชำระหนี้ของเงินกู้พิเศษ สหกรณ์จะเป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสม เช่น ไม่เกิน 180 งวด หรือบางกรณี อาจใช้บุคคลที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ค้ำประกัน ร่วมกับหลักทรัพย์เป็นหลักประกันหรือใช้อสังหาริมทรัพย์ปลดจำนอง

หลักการการสหกรณ์

หลักสำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่สำคัญสามารถสรุปและแบ่งออกเป็น 4 ประการ ดังนี้ (บุญล กรเย็นยงค์, 2543: 11-14)

1. หลักความสมัครใจ บุคคลที่ความสัมพันธ์กันอย่างไรก็ตามอย่างหนึ่ง เช่น ทำงานอาชีพเดียวกัน ไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา หรือความคิดเห็นทางการเมือง และไม่มีการบังคับจิตใจกันแต่ประการใด การใช้หลักข้อนี้มีข้อจำกัดบ้างตามคุณสมบัติของสมาชิกในแต่ละสหกรณ์ โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์นั้น ๆ

2. หลักความเสมอภาค สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของสหกรณ์ มีความเท่าเทียมกันในการดำเนินงานและการควบคุมสหกรณ์ กล่าวคือ สมาชิกแต่ละคนออกเสียงในที่ประชุมใหญ่ได้คนหนึ่งเสียงเท่ากันหมด ไม่ว่าจะมีส่วนมากหรือน้อยก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้มีโอกาสออกความคิดเห็นปรับปรุงกิจการของสหกรณ์ของตนเอง โดยไม่มีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดผูกขาด วินิจฉัยปัญหาทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับกิจการสหกรณ์ เช่น การจัดสรรกำไร การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ และเพื่อควบคุมป้องกันมิให้สมาชิกผู้ใดมีอำนาจควบคุมการดำเนินการสหกรณ์ อาจเป็นอันตรายต่อสหกรณ์ได้ ถ้าปล่อยให้สมาชิกถือหุ้นได้มากอย่างไม่จำกัดเหมือนธุรกิจอื่น สหกรณ์จึงกำหนดให้สมาชิกถือหุ้นได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมด

3. หลักการให้บริการและหลักความยุติธรรม ตามคำขวัญของสหกรณ์ออมทรัพย์คือ "ไม่ใช่เพื่อกำไร ไม่ใช่เพื่อการกุศล แต่เพื่อบริการ" เพื่อให้บังเกิดความยุติธรรมและเป็นไปตามคำขวัญนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์จึงคิดดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับสมาชิกในอัตราที่ต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์

และเมื่อสิ้นปีทางบัญชีและงบบัญชีแล้ว หากสหกรณ์มีกำไรเหลือก็จะนำมาเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนของดอกเบี้ยที่สมาชิกได้ชำระแก่สหกรณ์

4. หลักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สหกรณ์เป็นสถาบันส่งเสริมให้สมาชิกช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะตระหนักดีว่าการที่ต่างคนต่างแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ร่วมกันนั้น ย่อมไม่สามารถทำได้ดีเท่ากับการช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ ผู้มีเงินมากก็นำมาฝากไว้กับสหกรณ์มาก ผู้มีเงินน้อยก็นำมาฝากน้อย เพื่อให้สมาชิกผู้มีความเดือดร้อนต้องการใช้เงินได้กู้เงินจากสหกรณ์ และสหกรณ์จะคิดเงินปันผลตามหุ้นในอัตราจำกัด เพราะสหกรณ์ถือว่าเงินเป็นเพียงสิ่งอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ และสหกรณ์จะเน้นการรวมคนมากกว่ารวมทุน

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิก โดยมีวิธีร่วมกันดำเนินธุรกิจ เพื่อประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526)

1. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์โดยการถือหุ้น
2. รับฝากเงินจากสมาชิก
3. ให้สมาชิกกู้เงินตามความจำเป็นหรือที่มีประโยชน์
4. ให้สมาชิกกู้ยืมเงินเพื่อดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์
5. ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
6. ร่วมมือกับทางราชการและสหกรณ์อื่นเพื่อส่งเสริมกิจการของสหกรณ์
7. ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและช่วยตนเองในหมู่สมาชิก
8. กระทำการต่างๆ ตามที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ให้กระทำได้เพื่อให้เป็นไปตาม

วัตถุประสงค์

อาจกล่าวได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ

- (1) ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยการถือหุ้นและฝากเงินไว้ในสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ และได้รับประโยชน์ตอบแทนตามสมควร โดยวิธีกำหนดให้ส่งเงินค่านุนรายเดือนตามส่วนแห่งรายได้และโดยวิธีให้ความสะดวกในการรับฝากเงิน

(2) จัดให้มีเงินกู้สำหรับสมาชิกตามข้อกำหนดอันสมควร เช่น เพื่อชำระหนี้เก่าอันมีภาระหนักหรือเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์

ทั้งนี้ต้องถือความมุ่งหมายในเรื่องส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์นั้นมีความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนมุ่งหมายในเรื่องให้เงินกู้แก่สมาชิกนั้น มีความสำคัญเป็นอันดับรอง เพื่อมุ่งส่งเสริมให้สมาชิกสามารถออมทรัพย์ได้สม่ำเสมอ

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะหนี้สิน

พรทิพย์ รอดรวาย (2550: 9-13) ได้อธิบายไว้ว่า

1. ความหมาย "หนี้" พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2546 ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ภาวะ (2546 : 821) หมายถึง การเกิด ความมี

ความเป็นหนี้สิน (2546 : 1251) หมายถึง เงินที่ผู้หนึ่งติดค้างอยู่จะต้องใช้ให้แก่อีกผู้หนึ่ง

หนี้สินคำที่ใช้ในกฎหมาย หมายถึง นิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้น ซึ่งฝ่ายหนึ่งเรียกว่า เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะบังคับบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ลูกหนี้ให้กระทำหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง (Obligation) โดยปริยาย หมายถึง การที่จะต้องตอบแทนบุญคุณเขา

สรุปความหมายภาวะหนี้สินได้ว่า ความเป็นหนี้ที่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า "ลูกหนี้" จะต้องจ่ายเงินให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งคือ "เจ้าหนี้" (ทิพพาศรี อินทะกุล. 2547: 13)

ปิยะนุช โปตะวนิช (2527: 5 - 6) ได้อธิบายไว้ว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับที่ใช้ในปัจจุบันนี้มีได้ให้ความหมาย "หนี้" ไว้ แต่บทบัญญัติมาตรา 194 ได้บัญญัติว่า "ด้วยอำนาจแห่งลูกหนี้ เจ้าหนี้ออมมีสิทธิจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ อนึ่งการชำระหนี้ ด้วยงดเว้นการอันใดอันหนึ่งก็ย่อมมีได้" จากบทบัญญัตินี้ดังกล่าวของกฎหมายพอจะสรุปได้ว่า "หนี้" นั้นเป็นความเกี่ยวพันทางกฎหมายระหว่างบุคคลสองฝ่ายคือ ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ โดยลูกหนี้มีหน้าที่กระทำการต่อเจ้าหนี้ การกระทำของลูกหนี้ก็คือ

(1) กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง

(2) งดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

(3) ส่งมอบทรัพย์สิน ตามความหมายนี้ หนี้จึงมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1.1 **ต้องมีเจ้าหนี้และลูกหนี้** หนี้หนี้ต้องมีคู่กรณีสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ทรงสิทธิเรียกว่า "เจ้าหนี้" อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ต้องชำระหนี้เรียกว่า "ลูกหนี้" ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ บุคคลสองฝ่ายคือ เจ้าหนี้และลูกหนี้นั้นอาจจะเป็นบุคคลธรรมดาก็ได้ เป็นนิติบุคคลก็ได้ มีหลายคนที่จะเรียกว่า เจ้าหนี้ร่วม ลูกหนี้ร่วมก็ได้

1.2 **ต้องมีความผูกพันในกฎหมาย** ความจำเป็นในการดำรงชีพทำให้บุคคลต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับติดต่อซึ่งกันและกัน ในลักษณะต่างๆ กัน คือ เกี่ยวข้องกันด้วยความตกลงปลงใจทั้งสองฝ่ายที่เรียกว่า "สัญญา" บางเกี่ยวข้องกันด้วยได้มาจัดการให้เองโดยมิได้ร้องขอให้ทำ ที่เรียกว่า "จัดการงานนอกคำสั่ง" บางเกี่ยวข้องกันด้วยไปรับทรัพย์สินของใครไว้โดยปราศจากมูลหนี้ อันจะอ้างไว้ตามกฎหมายที่เรียกว่า "ลามมิควรได้" บางหรือไม่ก็เข้าไปทำให้เกิดการเสียหายแก่เขาที่เรียกว่า "ละเมิด"

ฉะนั้นมูลหนี้ตามกฎหมายแพ่ง จึงเกิดจากลักษณะ 4 ประการ คือ

- 1) สัญญา
- 2) จัดการงานนอกคำสั่ง
- 3) ลามมิควรได้
- 4) ละเมิด

หนี้เกิดแต่สัญญานั้นเป็นหนี้เกิดจาก "นิติกรรม" คือ ความตกลงทั้งสองฝ่ายก่อให้เกิดหนี้ขึ้น ส่วนหนี้ที่เกิดแต่จัดการนอกคำสั่ง ลามมิควรได้ และละเมิดนั้น เป็นหนี้เกิดจาก "นิติเหตุ" คือ คู่กรณีกระทำหรืองดเว้นโดยมิได้ตกลงกันมาก่อนเลย หากแต่การกระทำหรือการงดเว้นนั้นบังเกิดขึ้น โดยกฎหมายรับรองให้มีสิทธิและหน้าที่ ทำให้เกิดหนี้ขึ้น

1.3 **ต้องมีวัตถุแห่งหนี้** สิ่งที่น่ามาใช้กันตามมูลหนี้หนี้ กฎหมายเรียกว่า "วัตถุแห่งหนี้" อาจจะเป็นอย่างหนึ่งอย่างใดใน 3 อย่าง คือ

- 1) กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้
- 2) งดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งให้
- 3) ส่งมอบทรัพย์สินให้

ผลแห่งหนี้ เมื่อบุคคลเป็นหนี้สินแล้ว ครั้นถึงกำหนดลูกหนี้ต้องนำวัตถุแห่งหนี้มาใช้หนี้แก่เจ้าหนี้ และการที่ลูกหนี้จะได้ชื่อว่า ชำระหนี้ถูกต้องจะต้องอยู่ในลักษณะ ดังนี้

- 1) ชำระหนี้ให้ถูกต้องครบถ้วนตามวัตถุแห่งหนี้
- 2) ชำระหนี้ตามวันกำหนด
- 3) ชำระหนี้ด้วยความสุจริต

เมื่อครบ 3 ประการ นี้ได้ชื่อว่า ชำระหนี้ถูกต้อง และลูกหนี้ได้หลุดพ้นจากการเป็นหนี้

2. สาเหตุการเกิดหนี้สิน

จากการศึกษาของอรอุษา สรรวิริยะ (2541, อ้างถึงใน สุลักษณ์ เสี่ยมลักษณ์. 2544: 7) ได้ระบุถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้สิน 2 ประการ คือ

1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ประเทศไทยมีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ที่ต้องหาทางแก้ไขอย่างรีบด่วนหลายประการ ดังที่ ประวิทย์ ชูกำนัน (2530, อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2525: 40) ได้ยกตัวอย่างมากล่าวดังนี้ คนไทยจำนวนไม่น้อยกินอยู่เกินฐานะทางเศรษฐกิจของตนเอง การอุปโภค บริโภคฟุ้งเฟ้อ ไม่เหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจของชาติ งานพิธีต่าง ๆ ที่จัดขึ้นทั้งทางภาคเอกชนและรัฐบาล เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ งานวันเกิด ฯลฯ เป็นไปอย่างฟุ่มเฟือย เอิกเกริก และใช้เวลามากเกินความจำเป็น นอกจากนี้ยังมีการหมกมุ่นการพนัน เครื่องทองของเมา และอบายมุข ในปี พ.ศ.2527 รัฐบาลจึงกำหนดนโยบาย 4 ประการคือ "ประหยัด นิยมไทย วินัยของชาติ ความสะอาดของบ้านเมือง" ให้นหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดสม่ำเสมอ และจริงจังโดยเฉพาะเรื่องของการประหยัดนั้น รัฐบาลถือเป็นนโยบายสำคัญประการแรกสุดที่ต้องส่งเสริมให้คนไทยถือปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนประหยัดทรัพย์สิน ประหยัดเวลา และประหยัดพลังงาน ในกรณีนี้รัฐบาลวางแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ คือ การพยายามสร้างตัวอย่างที่ดี ปกป้องค่านิยมการประหยัด สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการประหยัด และใช้ชีวิตเรียบง่ายตามหลักศาสนา วิธีดำเนินการนั้นรัฐบาลจะใช้สื่อมวลชนแขนงต่างๆ เผยแพร่จัดให้มีการสัมมนา ฝึกอบรมในหน่วยงานทั้งภาครัฐราชการ เอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษา นอกจากนี้ รัฐบาลยังจัดทำเอกสารและคำขวัญเผยแพร่อีกด้วยนโยบายของ

รัฐบาลที่เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมนั้น ถือเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งที่ควรสร้างให้เกิดขึ้นในตัวคนทุกคน จึงสนับสนุนให้มีการรณรงค์อย่างจริงจัง คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติโดยคณะกรรมการพัฒนาจิตใจ ได้พิจารณาเห็นว่าการที่จะให้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิต และการพัฒนาประเทศได้นั้น ประชาชนในชาติจะต้องดำเนินชีวิตตามหลักแห่งคุณธรรม จึงได้ออกประกาศคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เรื่อง ค่านิยมพื้นฐาน เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2525 เชิญชวนให้ทุกคนร่วมกันเสริมสร้างปลูกฝังและปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความสำคัญ ผลของการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีปรากฏว่าเห็นชอบที่จะสนับสนุนให้มีการปลูกฝังและฟื้นฟูให้เกิดขึ้นในจิตใจของคนไทย จึงได้ประกาศเชิญชวนให้มีการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2525: 43)

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
2. การประหยัดและออม
3. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
4. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
5. การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

โดยสรุปแล้ว การประหยัดและออมเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีองค์ประกอบ 4 ประการคือ การประหยัดเงิน เวลา ทรัพยากร และสิ่งของเครื่องใช้ ส่วนค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมคือ ค่านิยมในการรู้จักใช้และเก็บรักษาทรัพย์สิน เวลา ทรัพยากร และสิ่งของเครื่องใช้ทั้งส่วนตนและส่วนรวมตามความจำเป็น ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด นอกจากนี้ในสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจดังกล่าว ทำให้ประชาชนโดยทั่วไปที่ไม่ยึดหลักการประหยัดต้องเผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจ ดังเช่น สำนักงาน ก.ค. (2539, อ้างถึงใน ดาวนามบัณฑิต. 2542: 12) ได้กล่าวถึงสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดหนี้สิน จากรายงานผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2539 ณ โรงแรมแม่โขงแกรนด์วิลด์ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ในประเด็น สาเหตุการเกิดหนี้สินประเด็นหนึ่ง พบว่า ข้าราชการครูที่เกิดภาระหนี้สินขึ้นมามาก สาเหตุสำคัญมาจากองค์ประกอบภายใน ได้แก่ จิตใจของข้าราชการครู ไม่อาจควบคุมตนเองได้ หลงใหลกับระบบ

สังคมแบบ "บริโภคนิยม" จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ครุเกิดภาระหนี้สินโดยสรุปสาเหตุได้ 3 ประการ ได้แก่

ประการที่หนึ่ง ขาดการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ไม่มีระเบียบวินัยในการใช้จ่ายเงิน

ประการที่สอง พยายามซื้อหาสิ่งของที่ฟุ่มเฟือยเข้ามาใช้จ่ายทั้งที่ไม่จำเป็น

ประการที่สาม ซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น เช่น เครื่องไฟฟ้า และเครื่องมือสื่อสาร

อาจกล่าวได้ว่า สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันส่งผลให้เกิดความไม่เพียงพอของรายได้กับรายจ่ายของครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด แม้ว่าสมาชิกจะมีรายได้เสริมจากแหล่งอื่น ซึ่งรายจ่ายเหล่านี้ยังไม่รวมค่าใช้จ่ายด้านการชำระหนี้เงินกู้อีกด้วย

2) ปัจจัยด้านสังคม

ในสภาพสังคมปัจจุบัน ประชาชนโดยทั่วไปยังให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัวและสังคมอยู่ ยังคงมีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เป็นแบบพี่น้อง การให้การอุปการะบุคคลในครอบครัว ตลอดจนยังคงมีส่วนร่วมกับสังคม เช่น งานบวช งานแต่งงาน งานศพ และงานเทศกาลต่างๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้นับได้ว่าเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดหนี้สิน นอกจากนี้แล้ว สภาพสังคมของการทำงานยังต้องเกี่ยวพันกับการวางฐานะทางสังคม ตำแหน่งงานในระดับที่สูงกว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรใช้จ่ายในสังคม ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สาเหตุของการเกิดหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด น่าจะมาจากปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ

ประการแรก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ต้องเผชิญกับปัญหาภาวะเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป สมาชิกขาดการควบคุมตนเอง มีความเป็นอยู่ในลักษณะไม่ประหยัด มีการใช้จ่ายเกินฐานะความเป็นอยู่ของตน รายได้จากเงินเดือนจึงไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย ต้องนำรายได้เสริมหรือรายได้ของคู่สมรสมาค้ำจุน

ประการที่สอง ปัจจัยด้านสังคม สมาชิกสหกรณ์มีภาระเรื่องค่าใช้จ่ายทางสังคม สภาพสังคมของการทำงานของสมาชิกสหกรณ์ มีการช่วยเหลือระหว่างผู้บังคับบัญชากับลูกน้อง การช่วยเหลือเพื่อนฝูง การวางตัวในสังคม การรักษาภาพลักษณ์ทางสังคม และการวางฐานะทางสังคม การรับภาระทางครอบครัวที่ไม่สมดุลกับรายได้ประจำที่เป็นเงินเดือน

แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้

ชนินทร์ พิทยาวิจิตร (2534) กล่าวว่า การค้างชำระหนี้ของลูกหนี้เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากในการดำเนินงานของสถาบันการเงิน เนื่องจากการอำนวยการสินเชื่อแก่ลูกค้าที่มาขอสินเชื่อแม้ว่าได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้แล้วก็ตาม แต่ยังมีปัจจัยที่ส่งผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งมูลเหตุของการค้างชำระหนี้พอจะสรุปได้ดังนี้

1) เกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ หากปัจจัยดังกล่าวเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลกระทบต่อตัวหนี้ ได้แก่

1.1) ภาวะเศรษฐกิจเป็นปัญหาสำคัญของการประกอบธุรกิจ หากภาวะเศรษฐกิจดี ย่อมส่งผลให้การประกอบธุรกิจมีการขยายตัวและเจริญรุ่งเรือง หากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำหรือซบเซา ย่อมส่งผลให้เกิดการชะลอตัวให้ทางธุรกิจและการจ้างงานน้อยลง รายได้ของบุคคลลดลงตาม ซึ่งในบางธุรกิจอาจจะประสบปัญหารุนแรงถึงขั้นล้มละลายได้

1.2) นโยบายรัฐบาล การดำเนินธุรกิจย่อมต้องเป็นไปในขอบเขตแห่งกฎหมาย ธุรกิจบางชนิดรัฐบาลอาจเห็นว่ามีความจำเป็นต่อการครองชีพของประชาชนก็อาจจะกำหนดให้มีการควบคุมราคา เช่น ปูนซีเมนต์ น้ำตาล เป็นต้น การกระทำเช่นนี้ ย่อมเป็นผลดีต่อผู้บริโภคแต่ถ้ามี 6 ปัจจัยอื่นเปลี่ยนแปลง รัฐบาลจะต้องพิจารณาปรับนโยบายให้เหมาะสม เช่น ถ้าต้นทุนของสินค้าที่ถูกควบคุมราคาสูงก็ต้องขยับราคาควบคุมให้สูงขึ้นบ้างก็จะเป็นการช่วยเหลือธุรกิจ เช่น การตั้งกำแพงภาษีเพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในประเทศ นโยบายมาตรการทางการเงินที่ช่วยเหลือผู้ประกอบการความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เป็นต้น ถ้าผู้ประกอบการไม่มีกำไรอาจทำให้ไม่มีกำลังใจจะขยายการผลิต เพื่อผลิตสินค้าเพิ่มขึ้นให้ทันต่อสภาวะการณ์

1.3) ค่านิยมและเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทั้งสองแม้ว่าดูเป็นเรื่องเล็กน้อยแต่ก็อาจจะทำให้ธุรกิจบางประเภทเกิดปัญหาขึ้นได้ โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่น เมื่อผู้บริโภคมีค่านิยมเปลี่ยนแปลงไป หรือทางด้านเทคโนโลยี เช่น อุตสาหกรรมประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในราคาที่ถูกลงและคุณภาพที่ดีขึ้น

1.4) ภัยธรรมชาติหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิด เช่น ไฟไหม้ภัยจากน้ำท่วม ผลผลิตได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติอุบัติเหตุ

2) เกิดจากปัจจัยภายใน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในสถาบันการเงินที่เป็นผู้ปล่อย สินเชื่อเองและสามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้ ได้แก่

2.1) การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยอาจทำให้ผู้กู้ต้องรับภาระดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย หากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น ภาระดอกเบี้ยก็จะเพิ่มขึ้น ผู้กู้ต้องใช้เวลามากกว่าเดิม ในการชำระหนี้ให้หมดไป ความเสี่ยงต่อการค้างชำระยิ่งสูงขึ้น

2.2) การประเมินราคาหลักทรัพย์ไม่เหมาะสม เช่น การประเมินราคาหลักประกันที่สูงเกินไป หลักทรัพย์ค้ำประกันไม่มีสภาพคล่อง ทำให้ผู้กู้ได้รับการอนุมัติวงเงินที่หลักประกันไม่คุ้มกับมูลหนี้เกินความจำเป็น หรือเกินความสามารถในการชำระหนี้ทำให้ผู้กู้ไม่คำนึงถึงการสูญเสียหลักทรัพย์ที่ค้ำประกันไว้

2.3) ระบบการติดตามและควบคุมของธนาคารไม่มีประสิทธิภาพ

2.4) การอำนวยการสินเชื่อของธนาคารไม่มีกรกลั่นกรองที่ดี เช่นเจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์ การดำเนินงานที่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ

3) เกิดจากตัวผู้กู้ ได้แก่

3.1) การที่ผู้กู้นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม เช่น การนำไปเก็งกำไรใน ธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์เมื่อภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง ผลประโยชน์หรือกำไร ที่ผู้กู้เก็งไว้ก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

3.2) การย้ายถิ่นที่อยู่การเปลี่ยนงาน การถูกเลิกจ้างงาน ทำให้ไม่สามารถรับภาระหนี้ที่มีอยู่ได้

3.3) ผู้กู้ถึงแก่กรรมหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง ทูพพลภาพ สภาพครอบครัวหย่าร้างทำให้ภาระการใช้จ่ายในการดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงได้

3.4) ผู้กู้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีหนี้สินภายนอกมาก

3.5) ผู้กู้ทำการค้าเกินตัว หรือหวังผลกำไรในธุรกิจมากเกินไป ภาระเงินงวดที่คาดไว้อาจเกินความสามารถในการชำระหนี้ได้

3.6) การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร เป็นผลให้การดำเนินงานของธุรกิจหยุดชะงัก การตัดสินใจในการดำเนินงานต่าง ๆ ไม่รวดเร็ว

3.7) การทุจริตของผู้บริหารกิจการคิดถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม สภาพธุรกิจแท้จริงไม่เปิดเผย จึงยากต่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ทันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

3.8) ลูกหนี้เจตนาบิดพลิ้วไม่ยอมชำระหนี้หรือนำเงินไปชำระหนี้ภายนอก ก่อนนำเงินไปชำระหนี้คืนธนาคาร

แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาหนี้สินครัวเรือน

"หนี้สินครัวเรือน" เป็นประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจอย่างมากจากภาครัฐ เนื่องจากมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และกำลังทำลายชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยจำนวนมาก รวมถึงกำลังทำลายศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทยด้วย รัฐบาลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม แนวทางการแก้ไขปัญหาล้วนใหญ่กว้างอยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาหรือรอคอยความช่วยเหลือจากผู้อื่นมากกว่าที่จะพึ่งพาตนเอง โดยรัฐเปิดช่องทางใหม่ ๆ เช่น กองทุนหมู่บ้าน และนาโนไฟแนนซ์ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือเป็นหนี้ได้สะดวกขึ้น และในจำนวนที่มากขึ้น ทำให้ปัญหาหนี้สินมีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ (รังสรรค์ ปิติปัญญา, 2558: 65-73)

แนวทางแก้ไขปัญหานี้จะได้ผลมากกว่า คือ การส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยใช้วิธีการแบบสหกรณ์ ซึ่งมีแนวคิดพื้นฐานอยู่ที่ "การช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน" การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้เลือกสหกรณ์ 5 สหกรณ์ ที่ให้บริการด้านสินเชื่อแก่สมาชิกและสามารถทำให้สมาชิกหลุดพ้นหรือมีความเป็นไปได้ที่จะหลุดพ้นจากหนี้สินที่เป็นปัญหาโดยเฉพาะหนี้สินนอกระบบ สหกรณ์ 5 แห่งนี้ ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมป่าไม้ จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานไทยคาร์บอนแบล็ค จำกัด สหกรณ์เครดิตยูเนียนคองหงส์ จำกัด สหกรณ์การเกษตร

ศรีประจันต์ จำกัด และสหกรณ์เคหสถานชุมชนคลองเตย จำกัด โดยภาพรวมแล้ว สหกรณ์ทั้ง 5 สหกรณ์ ได้แสดงบทบาทอย่างสำคัญในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของสมาชิก ทำให้สมาชิกจำนวนหนึ่งหลุดพ้นจากปัญหาหนี้สิน และมีเงินออมเหลือสำหรับการใช้ชีวิตต่อไปในวัยชรา จึงสรุปได้ว่าวิธีการดำเนินการแบบสหกรณ์ ช่วยแก้ปัญหาหนี้สินของครัวเรือนได้ รัฐจึงควรนำเอาวิธีการนี้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาหนี้สินครัวเรือน และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม จึงเสนอให้ดำเนินการ ดังนี้

1. ให้ความรู้ถึงวิธีการดำเนินการแบบสหกรณ์สู่ประชาชนให้กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ นอกเหนือจากการส่งเสริมความรู้ผ่านระบบราชการอย่างที่ทำอยู่ในปัจจุบันแล้ว เสนอให้ดำเนินการเพิ่มเติมผ่านเครือข่าย "บวร" หรือ บ้าน วัด โรงเรียน ทั้งนี้ "บ้าน" มีนัยถึงชุมชนและการปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วน "วัด" มีนัยถึง ศาสนสถานและบุคลากรทางศาสนาของทุกศาสนา สำหรับ "โรงเรียน" ในที่นี้กินความทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ

2. สนับสนุนให้ประชาชนเป็นสมาชิกของสหกรณ์และองค์กรที่ใช้ชื่ออย่างอื่นแต่มีวิธีการดำเนินการแบบเดียวกับสหกรณ์ (ต่อไปจะเรียกรวมกันว่าสหกรณ์) เพื่อจักได้ใช้ประโยชน์จากองค์กรดังกล่าวในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมที่เผชิญอยู่ แต่หากพื้นที่ใดยังไม่มีสหกรณ์ ก็ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้น โดยมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสหกรณ์ที่ดำเนินการอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงให้การส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเต็มที่ ซึ่งอาจรวมถึงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปของเงินให้กู้โดยไม่คิดดอกเบี้ย และหรือ เงินให้กู้อัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้สหกรณ์ที่ตั้งใหม่สามารถตั้งตัวและดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของสมาชิกและสังคมได้โดยเร็ว

3. ปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีอยู่เดิม ให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น เพื่อจะได้ช่วยให้การแก้ปัญหาหนี้สินรวมถึงยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีประสิทธิภาพมากขึ้นจากการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ได้แก่ คน ทุน เครื่องไม้เครื่องมือ และระบบการบริหารจัดการ หรือ 4Ms แล้ว กล่าวได้ว่า สหกรณ์จำนวนหนึ่งโดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ มีทุนดำเนินงานที่มั่นคงและมีระบบที่ทำให้ทุนดังกล่าวขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ สามารถพึ่งพาตนเองทางการเงินได้ อย่างไรก็ตามก็ยังมีสหกรณ์อีกจำนวนมากที่ยังมีเงินทุนไม่เพียงพอ

ให้บริการแก่สมาชิก สหกรณ์กลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นสหกรณ์ขนาดเล็ก (อายุของสหกรณ์ยังน้อย และหรือขาดระบบการเพิ่มทุนที่มีประสิทธิภาพ)

เมื่อพิจารณาในเรื่องของคน พบว่าสมาชิกยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องของสหกรณ์ กรรมการและฝ่ายจัดการจำนวนมากยังขาดความสามารถในการบริหารธุรกิจอย่างมืออาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลที่ได้จากกรณีศึกษาทั้ง 5 กรณีที่ชี้ว่าคุณภาพของผู้นำมีผลอย่างมากต่อการดำเนินงานของสหกรณ์

ในส่วนของเครื่องมือเครื่องมือในการบริหารจัดการนั้น พบว่าระบบ IT เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ เมื่อพิจารณาในภาพรวมของขบวนการสหกรณ์ พบว่าในปัจจุบันสหกรณ์เกือบทั้งหมดมีการนำเอาระบบ IT มาใช้ในสหกรณ์แล้ว แต่ยังขาดระบบซอฟต์แวร์เพื่อการบริหารและปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และสามารถผนวกเอาทุกสหกรณ์เข้ามาอยู่ในเครือข่ายเดียวกันได้ ทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารและบริการของขบวนการสหกรณ์ต่ำกว่าศักยภาพที่มีอยู่

ส่วนในเรื่องของการบริหารจัดการนั้น การทำงานของสหกรณ์วางอยู่บนพื้นฐานของ "ระบบการตัดสินใจร่วมกัน หรือระบบมติ" ซึ่งทำให้เกิดความรอบคอบ แต่ก็อาจเกิดความล่าช้าในการตัดสินใจยิ่งไปกว่านั้นระบบการตรวจสอบและการคานอำนาจกันที่วางไว้ คือ คณะกรรมการทำหน้าที่บริหารนโยบาย ส่วนผู้จัดการและคณะทำหน้าที่ในการบริหารการปฏิบัติภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ ก็ปรากฏว่ามีการก้าวถ่างงานกันอยู่ในสหกรณ์หลายแห่งจนทำให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันผู้สอบกิจการซึ่งที่ประชุมใหญ่สมาชิกเลือกมาให้ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ จำนวนมากขาดความรู้ในหน้าที่ของตน หรือบางส่วนมีความรู้แต่ไม่มีความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ของตนอย่างที่จะควรจะเป็น ทำให้เกิดกรณีที่คณะกรรมการและฝ่ายจัดการทำผิดกติกา และ บางกรณีเกิดความเสียหายอย่างรุนแรง

เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ เสนอให้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 พัฒนาผู้นำของสหกรณ์ทั้งในส่วนของคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ ให้มีความเข้าใจอย่างต่อแท้ในหลักและอุดมการณ์สหกรณ์ ระบบและวิธีบริหารจัดการสหกรณ์ รวมถึงให้มีคุณธรรมและความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจอย่างมืออาชีพ โดยในระยะสั้นภาครัฐควรร่วมมือกับขบวนการ และ สถาบันการศึกษาจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพและ

คุณธรรมของบุคลากร ส่วนระยะยาว เสนอให้จัดตั้ง "สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสหกรณ์" เป็นองค์กรภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.)

3.2 นำระบบการเพิ่มทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์และหรือเครดิตยูเนียน มาปรับใช้กับสหกรณ์ขนาดเล็กและสหกรณ์ประเภทอื่นที่ยังมีเงินทุนของตนเองไม่เพียงพอ ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนภายนอก รวมถึงสร้างระบบการช่วยเหลือกันทางการเงินในขบวนการสหกรณ์ที่ทำให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ (ไม่ใช่ฝ่ายหนึ่งเสียประโยชน์แต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ประโยชน์) คือสหกรณ์ที่มีเงินเหลือที่จะให้ความช่วยเหลือสหกรณ์อื่นต้องได้รับผลตอบแทนคุ้มกับต้นทุนของตนเอง และไม่เสี่ยงกับปัญหานี้สูญญ ดังนั้น อาจต้องมีการตั้งสถาบันกลางขึ้นมาทำหน้าที่จัดการงานดังกล่าวในกรณีที่สหกรณ์ผู้ให้ความช่วยเหลือไม่มั่นใจในสหกรณ์ผู้รับความช่วยเหลือ สถาบันกลางนี้ทำหน้าที่รับฝากเงินจากสหกรณ์ที่มีเงินเหลือ แล้วนำไปให้สหกรณ์ที่ขาดแคลนเงินกู้ต่อ หรือทำหน้าที่เป็นผู้ค้าประกันเงินกู้ เป็นต้น ทั้งนี้ ในระยะสั้นรัฐควรปรับปรุงการบริหารกองทุนพัฒนาสหกรณ์ (กพส.) ที่มีอยู่แล้ว ให้ทำหน้าที่ดังกล่าว ส่วนในระยะยาวควรจัดตั้งสถาบันการเงินกลาง เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทางการเงินของขบวนการสหกรณ์

3.3 สนับสนุนให้มีการพัฒนาและใช้ระบบซอฟต์แวร์ เพื่อการบริหารและปฏิบัติงานสหกรณ์อย่างจริงจัง โดยดึงเอาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมาหารือและวางแผนทางการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ ต้องเป็นทิศทางที่ทำให้การดำเนินการของขบวนการสหกรณ์ มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

3.4 กำกับดูแลให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสหกรณ์ทำหน้าที่ของตนเองเคร่งครัด ตามกรอบของกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ของสหกรณ์

4. ปรับปรุงประสิทธิภาพในการส่งเสริมสหกรณ์ให้ดีขึ้น กรณีศึกษา 5 กรณีที่กล่าวถึงแล้วชี้ว่าการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้น ภาครัฐจึงควรให้การสนับสนุนงานสหกรณ์อย่างจริงจัง อย่างไรก็ตามเนื่องจากสหกรณ์เป็นองค์กรประชาชน เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ไม่ใช่เฉพาะกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เท่านั้น แต่ยังรวมถึงส่วนงานอื่น ๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ยังรวมไปถึงหน่วยงานในกระทรวงอื่น ๆ อีกด้วยเช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้ไม่ได้มองว่างานส่งเสริมสหกรณ์เป็น

หน้าที่ของตน ทำให้เกิดความไม่เป็นเอกภาพและจริงจังในการสนับสนุนงานสหกรณ์ ดังนั้น จึงควรพิจารณาปรับการบริหารการส่งเสริมสหกรณ์ของภาครัฐใหม่ ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเอื้อต่อความเป็นอิสระของขบวนการสหกรณ์ ทั้งนี้ในระยะสั้นเสนอให้ปรับการทำงานส่งเสริมสหกรณ์ให้เป็นแบบ Area Based Approach คือเอาพื้นที่เป็นตัวตั้งและให้ทุกหน่วยงานเข้ามาทำงานสนับสนุนสหกรณ์ร่วมกัน ส่วนในระยะยาว เสนอให้จัดตั้ง "สำนักงานพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ" ขึ้น เป็นองค์กรกลางในการบริหารงานส่งเสริมสหกรณ์ โดยรวมเอาส่วนงานที่เกี่ยวข้องที่กระจายอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาอยู่รวมกัน ทั้งนี้ องค์กรใหม่ที่ตั้งขึ้นควรเป็นองค์กรอิสระ ในรูปของ "องค์การมหาชน" ซึ่งในระยะแรกอาจให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปก่อน หลังจากนั้นอาจพิจารณาปรับให้ไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักนายกรัฐมนตรีหรือหน่วยงานอื่นที่เหมาะสม ต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับหนี้พอกพูน

"หนี้พอกพูน" คือหนี้สินที่มีการกู้แล้วกู้อีกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในช่วงเวลาหนี้เดิมยังผ่อนชำระไม่เสร็จสิ้น (ออมมันนี่, 2558)

อัตราเพิ่มของหนี้พอกพูนจึงเสมือนเป็นสัญญาณเตือนว่าเริ่มมีปัญหาการเงิน หรือดัชนีบ่งบอกถึงภาวะที่ค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ มีการขาดส่งเงินงวดชำระหนี้ ต้องปรับโครงสร้างหนี้หรือกู้หนี้เพิ่มเพื่อชำระหนี้เก่า ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงว่าจะนำไปสู่ภาวะหนี้สินล้นพ้นตัว ถูกฟ้องร้องบังคับคดีให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินที่มี หรืออาจถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลายหากหนี้สินเกินหนึ่งล้านบาท ทำให้ไม่มีอำนาจในการจัดการทรัพย์สินตนเอง และถูกจำกัดสิทธิหลายๆ ประการ เช่น ห้ามออกนอกราชอาณาจักร กรณีเป็นข้าราชการถือว่าขาดคุณสมบัติต้องถูกให้ออกจากราชการ

ส่วนในเรื่องของการเพิ่มหนี้พอกพูนนั้นเป็นสัญญาณเตือนว่าเริ่มมีปัญหาการเงิน มี 5 สัญญาณ ดังต่อไปนี้

สัญญาณที่ 1 มีรายจ่ายมากกว่ารายรับ หาเงินได้เท่าไรก็ใช้จนหมดและอาจจะใช้มากกว่าที่หาเงินได้ ซึ่งเป็นนิสัยเริ่มต้นของคนที่กำลังจะเป็นหนี้ในอนาคต ที่หาได้เท่าไรก็ไม่พอใช้สักที

สัญญาณที่ 2 ยืมเงินคนอื่นบ่อยๆ เป็นหนี้ใกล้ตัวที่เราได้เงินเร็วที่สุด และเสียเพื่อนได้เร็วที่สุดเช่นกัน

สัญญาณที่ 3 ใช้บริการกดเงินสดจากบัตรเครดิตกดเงินสดบ่อยขึ้น เป็นที่รู้กันโดยทั่วหน้าว่าบัตรเครดิตนั้นดอกเบี้ยแพงเวอร์ คิดดอกเบี้ยตั้งแต่เริ่มกดเงินสดออกมาใช้ ถ้าเป็นแบบนี้เราเริ่มก้าวเท้าเข้ามาในวงจรหนี้แล้ว

สัญญาณที่ 4 สร้างหนี้จากบัตรเครดิตก้อนใหม่เพื่อชำระหนี้ก้อนเดิม โดยเปิดบัตรใบใหม่อยู่เรื่อยๆเพื่ออุดชำระหนี้ก้อนเดิม ถ้ามาถึงจุดนี้แสดงว่าเราอยู่ในวงจรหนี้สินอย่างเต็มตัวแล้ว

สัญญาณที่ 5 เข้าสู่วงจรหนี้ที่เรามีรายจ่ายส่วนใหญ่หมดไปกับการผ่อนชำระ (ไม่มีเงินเหลือใช้อย่างอื่นเลย) อีกทั้งจ่ายชำระไปยอดหนี้แทบไม่ลดลงเพราะดอกเบี้ยที่เบ่งบานขึ้นเร็วกว่าเงินที่หาได้ สมองเราจะคิดแต่เรื่องหนี้จนไม่มีเวลาคิดเรื่องงานหรือเรื่องอื่นๆ จากนั้นก็เริ่มเสียด่าปรับเพราะชำระหนี้ล่าช้า บางครั้งจะได้รับโทรศัพท์ทวงหนี้ สุดท้ายถ้าไม่จ่ายก็จะถูกฟ้องร้องตามกฎหมายทำให้เสียประวัติการเงิน ในอนาคตจะกู้ซื้ออะไรก็ลำบาก

ปัญหาหนี้พอกพูน ปัจจุบันนับว่าเป็นปัญหาระดับชาติที่อาจทำลายภาวะเศรษฐกิจสังคมให้ตกต่ำถึงขั้นพังพินาศได้ จึงควรที่ผู้ที่ก่อหนี้รวมถึงครอบครัวของผู้ก่อหนี้ สถาบันการเงินต่างๆ ที่ให้กู้ยืม และรัฐบาล ควรจะตระหนักถึงปัญหาของหนี้สะสม และร่วมกันหาทางแก้ไขด้วยวิธีการหรือนโยบายทางการเงินต่างๆ เพื่อให้ปัญหานี้ลดลงให้ได้

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนนี้จะกล่าวถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

อนุพงษ์ ดัชนี (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการทำธุรกรรมของกรรมการบริษัทมีหนี้สินส่วนตัว การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา แนวคิด รวมทั้งวิวัฒนาการเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการบริหารงาน ความไปถึงสาระของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการกำหนดหลักเกณฑ์ในการบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย ของผู้แทนบริษัททั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ทำการเก็บข้อมูลแบบการวิจัย เอกสาร เป็นหลักและใช้วิธีการศึกษาเชิงวิเคราะห์ทางนิติศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันการทำธุรกรรมของกรรมการบริษัทเมื่อบริษัทมีหนี้สินส่วนตัวบนพื้นฐานของหลักตัวตนของบริษัทดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมโดยส่วนรวมอื่น ๆ ได้กล่าวคือ หากมีการจดทะเบียนตั้งบริษัทขึ้นมาแล้วกรรมการของบริษัทได้มีธุรกรรมก่อนนี้กับบุคคลภายนอก จนกระทั่งมีการฉ้อฉลขึ้นภายในบริษัทจากการทำธุรกรรมดังกล่าวแล้วมีการร้องขอให้บริษัทล้มละลายจนกระทั่งมีการจัดตั้งบริษัทขึ้นมาใหม่ และมีการดำเนินการอย่างเดียวกัน เช่นนี้ซ้ำแล้วซ้ำอีก ก็จะส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมของกรรมการบริษัทและกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2541 มาจนถึงทุกวันนี้ที่นำมาซึ่งความล้มเหลวของสถาบันการเงินและบริษัทต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ทิพาศรี อินทะกุล (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษามูลเหตุภาวะหนี้สินและความต้องการในการแก้ไขปัญหานี้สินของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในโครงการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินข้าราชการครู การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามูลเหตุภาวะหนี้สินและความต้องการแก้ไขปัญหานี้สิน รวมไปถึงเปรียบเทียบความต้องการในการแก้ไขปัญหานี้สินของข้าราชการครู โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t - test และ ANOVA ประมวลผลข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

ผลการวิจัยพบว่า มูลเหตุสำคัญที่ทำให้ข้าราชการครูเป็นหนี้ เพื่อซื้อหรือสร้างที่อยู่อาศัย นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซื้อหรือผ่อนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ลงทุนทำอาชีพเสริม ตามลำดับภาวะหนี้สินของข้าราชการครูอยู่ในภาวะหนี้ปกติที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งแหล่งหนี้ที่สำคัญตามลำดับคือ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู โครงการพัฒนาชีวิตครู ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ หนี้นอกระบบ

และโครงการเงินทุนหมุนเวียนเป็นลำดับสุดท้าย และข้าราชการครูมีความต้องการในการแก้ไขปัญหานี้ในด้านจัดการรายได้เสริม ด้านพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ด้านลดภาระหนี้สิน ด้านส่งเสริมสวัสดิการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ข้าราชการครูเพศชาย และเพศหญิง ข้าราชการครูที่มีอายุ อายุราชการ และระดับเงินเดือนแตกต่างกันมีความต้องการในการแก้ไขปัญหานี้สินไม่แตกต่างกัน

พ.ท.นุกูล ตริเจริญ (2547) ได้ศึกษาภาวะหนี้สินของนายทหารชั้นประทวนสังกัดกองบัญชาการกองพลทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะความแตกต่างในภาวะหนี้สินของนายทหารชั้นประทวนสังกัดกองบัญชาการกองพลทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน กลุ่มตัวอย่าง 56 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า นายทหารชั้นประทวนมีหนี้สินเฉลี่ย 281,552.89 ต่อปี กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบมากกว่าแหล่งเงินกู้นอกระบบ แหล่งเงินกู้ในระบบที่นายทหารชั้นประทวนกู้ คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ แหล่งเงินกู้นอกระบบคือ ญาติพี่น้อง เพื่อน พฤติกรรมการบริโภคและการใช้จ่ายในครัวเรือนนั้นก็มีส่วนที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินคือ ความต้องการที่จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานไว้ใช้ในครัวเรือน ผู้ที่มีหนี้สินมากที่สุดคือ นายทหารชั้นประทวนที่มีชั้นยศ สิบตรี – สิบเอก มีอายุมากกว่า 40 ปี

พิชัย ลิมานนท์ดำรงค์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาภาวะหนี้สินของสมาชิกโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู จังหวัดสกลนคร การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาภาวะหนี้สินของสมาชิกโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ตลอดจนหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสังคมศาสตร์ SPSS สถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ใช้สถิติ ไค – สแควร์ และสถิติสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน การหาระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบ แครมเมอร์-วี

ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูเป็นผู้ที่มีภาวะหนี้สินทุกคน เมื่อพิจารณาถึงภาวะหนี้สินรวม จากทุกแหล่งหนี้สิน ทั้งหนี้สินในระบบ และหนี้สินนอกระบบ มีภาวะหนี้สินเป็นจำนวนเงินโดยเฉลี่ยสูงมาก และมีภาวะหนี้สินที่เป็นจำนวนเงิน จากทุกแหล่งหนี้สิน ค่อนข้างใกล้เคียงกัน การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางสังคม และคุณลักษณะทางเศรษฐกิจกับการใช้ไป

ของหนี้สินและจำนวนค่าใช้จ่ายของหนี้สิน ของข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับภาวะหนี้สินที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ไพรัตน์ ยิ่งยงค์ (2548) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง : กรณีศึกษาสหกรณ์เครดิตยูเนียน เอ็น เอช เค สปริง จำกัด การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสหกรณ์ฯ และสมาชิก และศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการกู้เงิน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน เอ็น เอช เค สปริง จำกัด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนอกเหนือจากการถือหุ้นแล้ว มีการออมในรูปของเงินฝากโดยนิยมฝากประเภทบัญชีเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด มีการกู้ยืมเงินฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง ส่วนการทดสอบสมมุติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้และรายจ่ายต่อเดือน กับการกู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง พบว่า ปัจจัยด้านเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และตำแหน่งงาน มีความสัมพันธ์กับการกู้เงินฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยด้านอายุ รายได้และรายจ่าย ไม่มีความสัมพันธ์กับการกู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะในการศึกษาพบว่า สหกรณ์ควรจัดให้มีการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพต่างๆ เพื่อให้สมาชิกลงทุนประกอบอาชีพ โดยมีนโยบายสนับสนุนสินเชื่อ อัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น ควรมีการศึกษาอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน และมีนโยบายจัดสวัสดิการการสงเคราะห์ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือครอบครัวสมาชิก

มณฑา ยมนา (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน ธนาคารออมสิน ภาค 4 การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะการดำเนินการป้องกันแก้ไขการค้างชำระของสินเชื่อ และปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระของสินเชื่อ โดยเก็บข้อมูลจากสมาชิกที่กู้เงินสินเชื่อ โครงการธนาคารประชาชนแล้วค้างชำระเงินงวดเกิน 3 เดือนขึ้นไป จำนวน 262 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และประมวลผลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยของประชากร ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากรและค่าสถิติไคว์ - สแควร์ ในการวิเคราะห์เพื่อสรุปผลและเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการป้องกันแก้ไขหนี้ค้างชำระสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนของธนาคารออมสินประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การป้องกันก่อนเกิดหนี้ค้างชำระ การเร่งรัดลูกหนี้ที่ค้างชำระเงินงวด และการแก้ไขกรณีเกิดการค้างชำระ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการค้าง

ชำระคืนเชื่อโครงการธนาคารประชาชน แบ่งเป็น 2 บัญชี คือ ความรับผิดชอบของสมาชิกที่กู้เงิน จากโครงการธนาคารประชาชน และสาเหตุที่สมาชิกไม่สามารถส่งชำระคืนเงินงวด โดยบัญชีด้าน ความรับผิดชอบของสมาชิกที่กู้เงินจากโครงการธนาคารประชาชน กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสำคัญ มาก และหัวข้อที่มีระดับความสำคัญสูงสุดคือ วิธีการประนอมหนี้ช่วยให้ได้รับการผ่อนผันมากขึ้น บัญชีทางด้านสาเหตุที่สมาชิกไม่สามารถส่งชำระคืนเงินงวด กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความสำคัญน้อย และหัวข้อที่มีระดับความสำคัญสูงสุดคือ มีภาระใช้จ่ายเงินในเรื่องอื่นก่อนจะส่งเงินงวดกับ ธนาคาร

สุกชัย สมานสินธุ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง บัญชีที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการเป็นหนี้ ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ธุรกิจก๊าซ ปตท.จำกัด การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพทั่วไปของสหกรณ์ฯ และสมาชิกที่เป็นหนี้อยู่กับสหกรณ์ รวมไปถึงศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมบริโภคและปัญหาทางการเงินกับลักษณะการเป็นหนี้ของ สมาชิกสหกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติ โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าโคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 39 ปี เป็นสมาชิกมาแล้วเฉลี่ย 10 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สมรสแล้ว มีการศึกษาค่อนข้างดี มีขนาดครอบครัว 2 – 4 คน มีภาระ เลี้ยงดูบุตร 1 – 3 คน มีรายได้และรายจ่ายของครอบครัวต่อเดือนเฉลี่ย 45,147.20 บาท และ 26,937.89 บาท สำหรับการทดสอบสมมติฐานหาความสัมพันธ์ระหว่างบัญชีที่กำหนดกับ ลักษณะการเป็นหนี้ พบว่า เพศและปัญหาการเงินเนื่องจากการใช้บัตรเครดิตมีความสัมพันธ์กับ ลักษณะการเป็นหนี้ ส่วนอายุ ระดับการศึกษา ค่าใช้จ่ายรายเดือน ค่ารักษาพยาบาลที่เบิกไม่ได้ ภาระผู้อยู่ในอุปการะ ค่านิยมการจัดงานสังคัม ค่านิยมการใช้สินค้าแบรนด์เนม อิทธิพลจากการ โฆษณา ปัญหาการเงินเนื่องจากคดีความภัยธรรมชาติ การพนันและการกู้หนี้ยืมสินนอกระบบไม่มี ความสัมพันธ์กับลักษณะการเป็นหนี้

สารินทร์ สุขเลิศ (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์การกู้ยืมกับลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด การศึกษาค้นคว้านี้ มี วัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลและการกู้ยืม ของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด ประชากรกลุ่มตัวอย่าง 390 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า การกู่ยืม มีความสัมพันธ์กับ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ ตำแหน่งหน้าที่การงาน และภาวะในการดูแลสมาชิกในครัวเรือน

เสนาะ กลิ่นงาม และคณะ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม และภาวะหนี้สินของครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด ในพื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ป่าเต็ง – ป่าละอู จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดเพชรบุรี การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม และภาวะหนี้สิน ของครัวเรือนเพื่อสำรวจปัญหาในการประกอบอาชีพ เพื่อหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะการเป็นหนี้ เพื่อหารูปแบบการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสม เพื่อสร้างขั้นตอนการส่งเสริมอาชีพ ตลอดจนเพื่อรวบรวมปัญหาเรื่องน้ำ และการคมนาคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด โดยการใช้วิธีการสัมภาษณ์สมาชิกและตัวแทนสมาชิกทุกครัวเรือน แต่มีผู้มาให้สัมภาษณ์ 421 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.9 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าความถี่ และอัตราร้อยละ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการศึกษาพบว่า (1) สถานภาพเศรษฐกิจสังคมและภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ สังคม และภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ โดยภาพรวมมีฐานะความเป็นอยู่พอกินตามอัตภาพ (2) ปัญหาในการประกอบอาชีพของสมาชิก คือ ขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ (3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะการเป็นหนี้ จะเห็นได้ว่าภาวะหนี้จะผกผันตาม จำนวนสมาชิกในครัวเรือน แรงงานในครัวเรือน อาชีพหลัก อาชีพรอง บ้านอยู่อาศัย ยานพาหนะ และเครื่องใช้ไฟฟ้า (4) รูปแบบการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสม ความเป็นไปได้ในขณะนี้ ควรส่งเสริมอาชีพซ่อมรถจักรยานยนต์ ตัดเย็บเสื้อผ้า ตัดผม/เสริมสวย ช่างไฟฟ้า ทำอาหาร ช่างไม้ หัตถกรรม ฯลฯ (5) การสร้างขั้นตอนสำหรับการส่งเสริมอาชีพ ควรใช้กระบวนการแบบมีการมีส่วนร่วม และให้มีการจัดตั้งกลุ่มแบบสหกรณ์ (6) ปัญหาเรื่องระบบน้ำชลประทาน มีปัญหามากที่สุด

พรทิพย์ รอดรวย (2550) ได้ศึกษาเรื่องภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงภาวะหนี้สินของสมาชิกและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะหนี้สินกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นบุคคลากรทั้งหมดของมหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ในเดือนธันวาคม 2549 จำนวน 20,042 คน ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ที่รวบรวมได้จากฐานข้อมูลจริงของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้

โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ได้แก่ตารางแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และใช้ค่า Cramer's V วัดความเข้มของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด ที่มีหนี้สินคงค้างกับสหกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่เกิน 5 ปี เป็นข้าราชการ มีเงินเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท มีทุนระหว่าง 100,001-400,000 บาท มีเงินฝากออมทรัพย์ไม่เกิน 10,000 บาท ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านคุณลักษณะและภาวะหนี้สินคงค้างของสมาชิกพบว่า เพศ อายุ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ตำแหน่ง เงินเดือน ทุนค้ำหุ้น และปริมาณเงินฝากประจำของสมาชิก มีความสัมพันธ์กับหนี้สินคงค้างในระดับต่ำ จากการศึกษาพบว่าหนี้สินคงค้างโดยเฉลี่ยของสมาชิกเท่ากับ 177,996.87 บาทต่อเดือน อีกทั้งพบว่า มีสมาชิกจำนวน 1,912 คน คิดเป็นร้อยละ 12.62 ที่มีหนี้สินคงค้างกับสหกรณ์มากกว่า 1 ประเภท

เจษฎา คลังเพชร (2551) ได้ศึกษาเรื่องสถานการณ์การกู้เงินต่อเนื่องของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพิจิตร จำกัด การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ และข้อมูลด้านปริมาณเงินกู้ที่มีพฤติกรรมการกู้เงินอย่างต่อเนื่อง จำนวน 506 คน และได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลจริง ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2546 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2550 และนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ และ Cramer's V

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพิจิตร จำกัด ที่กู้เงินต่อเนื่องส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 46 – 55 ปี มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่เกิน 20 ปี เงินเดือนไม่เกิน 20,000 บาท มีทุนเรือนหุ้นระหว่าง 100,010 – 200,000 บาท มีเงินฝากไม่เกิน 10,000 บาท สมาชิกเงินกู้เฉลี่ย 882,463.44 บาทต่อคน ได้รับเงินกู้เฉลี่ย 85,562.81 บาทต่อคน คิดเป็นร้อยละ 9.70 ของจำนวนเงินที่ขอกู้ มีระยะเวลาการกู้ต่อเนื่องเฉลี่ยคนละ 2.28 ปี ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์และตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ กับระยะเวลาการกู้เงินต่อเนื่องของสมาชิกพบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ตำแหน่ง เงินเดือน ทุนเรือนหุ้น และเงินฝากออมทรัพย์กับสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการกู้เงินต่อเนื่องในระดับต่ำ

ผุสดี กลิ่นเกษร (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อหนี้สินนอกระบบของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ในสถานประกอบการ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานไทยเรยอน จำกัด การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์

๕ สภาพหนี้ในระบบและปัจจัยที่ทำให้สมาชิกสหกรณ์เป็นหนี้ในระบบ รวมไปถึงศึกษาบทบาทของสหกรณ์ฯ ในการแก้ปัญหาหนี้ในระบบของสมาชิก โดยนำเอาค่าความถี่ ค่าร้อยละ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน มาใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกที่มีความแตกต่างกันตาม เพศ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ และอายุสมาชิกภาพ มีสภาพหนี้ในระบบไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ลักษณะความแตกต่างส่วนบุคคลดังกล่าวไม่มีผลต่อสภาพหนี้ในระบบมากกว่าสมาชิกที่มีอายุอยู่ในช่วงอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 นอกจากนี้ยังพบว่าสหกรณ์ ได้มีบทบาทในการไขหรือบรรเทาปัญหาหนี้ในระบบให้แก่สมาชิก โดยสามารถทำให้ ภาระหนี้ (อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ระยะเวลาการพิจารณาให้กู้ ระยะเวลาการชำระเงินคืน และเงื่อนไขการค้ำประกัน) ลดลง และสัญญาเงินกู้มีความเป็นธรรมมากขึ้น ทำให้สมาชิกถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ให้กู้เงินในระบบน้อยลง ดังนั้นภาครัฐจึงควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งและใช้ประโยชน์จากสหกรณ์ออมทรัพย์ในการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบให้มากขึ้น

สุชาติดา วุฒิจินดา (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาวะการเป็นหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ เอสยูอี จำกัด ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกที่กู้เงินเพื่อฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสภาวะการเป็นหนี้ของสมาชิก และทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ฯ รวมไปถึงศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ที่กู้เงินต่อเนื่องเป็นประจำ จำนวน 280 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เจาะลึก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่ที่มีหนี้เป็นเพศชาย อยู่ในช่วงอายุ 30-40 ปี มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีตำแหน่งเป็นพนักงานทั่วไป และมีสมาชิกที่อาศัยในครัวเรือนเดียวกันจำนวน 4 คน สมาชิกมีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย โดยมีรายได้ประจำโดยเฉลี่ย 7,489.38 บาทต่อเดือน และมีรายได้นอกร่างงานประจำโดยเฉลี่ย 4,032 บาทต่อเดือน รายจ่ายรวมโดยเฉลี่ย 14,381 บาทต่อเดือน และเป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภคเฉลี่ย 4,370 บาทต่อเดือน วัตถุประสงค์การกู้เงินจากสหกรณ์ของสมาชิก ส่วนใหญ่กู้เพื่อใช้จ่ายในครอบครัว โดยแหล่งเงินกู้ของสมาชิกส่วนใหญ่ สหกรณ์ ธนาคารพาณิชย์ และนายทุนเงินกู้นอกระบบ

วิลาวัณย์ ดั่งไพร (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์พนักงานธนาคารออมสิน จำกัด การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาภาวะหนี้สินของสมาชิก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม โดยวิธีวิเคราะห์ประเมินผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยจะทำการวิเคราะห์สถิติเพื่อการบรรยาย อธิบายลักษณะข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ใช้ในการอธิบายข้อมูลทั่วไปของสมาชิก และข้อมูลระดับรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุการทำงาน รายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะ กับค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน ภาวะหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน และภาวะหนี้สินที่เกี่ยวข้องของสมาชิกในการตอบแบบสอบถาม สถิติอ้างอิง Chi-Square โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

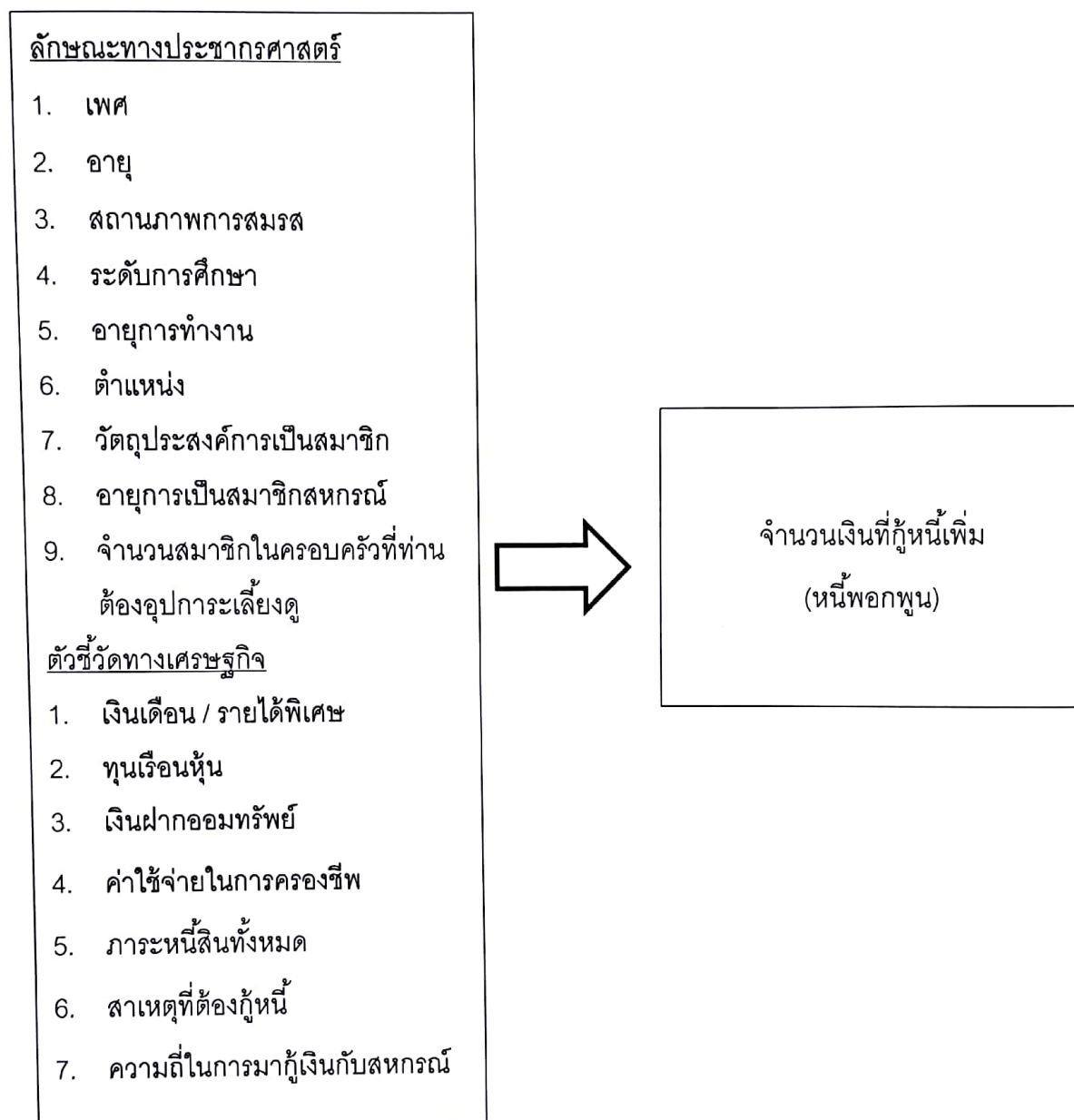
ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สถานภาพโสด ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งพนักงานปฏิบัติการและมีอายุการทำงาน 1-5 ปี รายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือนส่วนใหญ่ 15,000 – 35,999 บาท มีภาระหนี้สินต่อเดือน 5,000 – 20,999 บาท และมีภาระหนี้ที่เกี่ยวข้อง 2 ประเภท คือ เพื่ออุปโภค บริโภค บ้านและที่ดินที่อยู่ในระดับเดียวกัน ซึ่งเทียบกับสถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุการทำงาน รายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะ พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป การศึกษาครั้งนี้ได้เลือกแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการศึกษา เพื่อต้องการศึกษาถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด มีความสัมพันธ์กับปัจจัยอะไรบ้าง รวมทั้งต้องการให้สหกรณ์ช่วยแก้ปัญหาจำนวนหนี้พอกพูนที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาในด้านคุณภาพชีวิตอย่างไร ผลการศึกษาที่ได้จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาจำนวนภาวะหนี้พอกพูนเพื่อช่วยเหลือสมาชิก ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหิดล จำกัด จำนวน 524 คน สมาชิกที่กู้เงินเกิน 3 แสนบาทและทำสัญญา 2 ครั้งขึ้นไป (ดังแสดงตามตารางที่ 3.1) จัดอยู่ในกลุ่มที่มีหนี้พอกพูน เนื่องจากตามระเบียบเงินกู้สมาชิกจะกู้เงินได้ตั้งแต่สามแสนบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากเป็นกรณีทราบจำนวนประชากรแน่นอนและผู้ศึกษาได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด จากจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 524 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของสมาชิกที่จะศึกษาตามสูตรของ Taro Yamane ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 และมีการแจกแจงแบบปกติ ดังนี้ (สุวรรณา ฐวโชติ, 2544: 90-91)

$$\text{สูตรในการคำนวณ} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$\text{เมื่อกำหนดให้} \quad n = \text{ขนาดตัวอย่าง}$$

$$N = \text{จำนวนประชากรในที่นี่ } 524 \text{ คน}$$

$$e = \text{ระดับความคลาดเคลื่อนที่ } 0.05$$

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{524}{1+524(0.05)^2}$$

$$n = 227$$

จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร Taro Yamane ได้จากกลุ่มตัวอย่างไม่ควรต่ำกว่าจำนวน 227 คน ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 227 คน/ตัวอย่าง

ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยทำการเก็บแบบสอบถามจากสมาชิกที่มาติดต่อและใช้บริการกับสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด จำนวน 227 คน โดยการเก็บด้วยตัวเอง

ตารางที่ 3.1 สมาชิกที่กู้เกิน 3 แสนบาทและทำสัญญา 2 ครั้งขึ้นไป ซึ่งอยู่ในนิยามของผู้ที่เป็นหนี้พอกพูน

ตำแหน่ง	คน	ร้อยละ	หนี้ (จำนวนเงิน)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่	175	33.40	245,233,893.15	39.27
ทันตแพทย์	5	0.95	8,844,640.00	1.42
นักการ	71	13.55	80,149,032.08	12.83
ผู้ปฏิบัติงานทันตกรรม	256	48.85	247,766,971.35	39.67
พยาบาล	2	0.38	2,363,449.00	0.38
อาจารย์	15	2.86	40,193,611.00	6.44
รวม	524	100.00	624,551,596.58	100.00

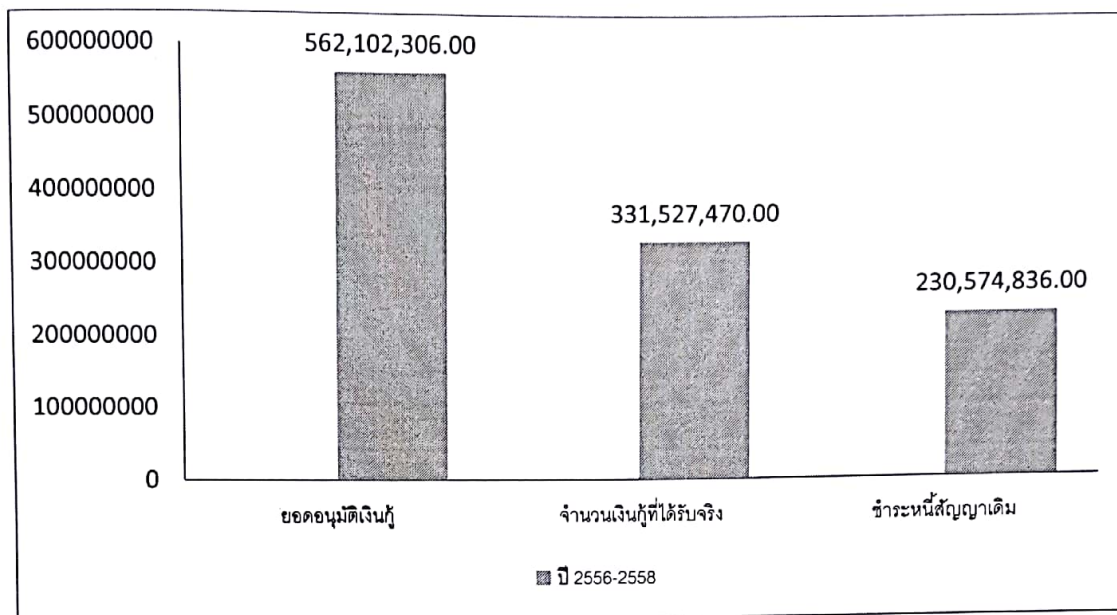
ที่มา : ฐานข้อมูลสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด

ข้อมูลการพิจารณาเฉพาะอนุมัติเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินระหว่างปี 2556-2558 จำนวนเงินกู้ที่สมาชิกได้รับจริงน้อยกว่ายอดเงินที่ได้รับอนุมัติให้กู้ เนื่องจากเป็นการกู้เพิ่มในสัญญาเดิมที่ยังชำระไม่เสร็จสิ้น จึงต้องชำระคืนหนี้เดิมด้วย แสดงถึงรูปแบบของหนี้พอกพูน (ดังแสดงตามตารางที่ 3.2) และ(ภาพที่ 6) สหกรณ์ยังมีเงินกู้พิเศษอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งใช้อสังหาริมทรัพย์จำนองเป็นประกัน การกู้พิเศษจะเป็นรูปแบบของการกู้ใหม่ เพื่อซื้อบ้านที่อยู่อาศัย จึงไม่มีการชำระหนี้ตามสัญญาเดิม แต่อาจจะเป็นหนี้พอกพูน หากการชำระหนี้สามัญหรือฉุกเฉิน (ถ้ามี)ยังไม่เสร็จสิ้น

ตารางที่ 3.2 ข้อมูลการพิจารณาเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินระหว่างปี 2556-2558

ยอดอนุมัติเงินกู้ระหว่างปี 2556-2558	จำนวนเงินกู้ที่ได้รับจริง	ชำระหนี้สัญญาเดิม
562,102,306.00	331,527,470.00	230,574,836.00

ที่มา : รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด

ภาพที่ 6 ข้อมูลการพิจารณาเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินระหว่างปี 2556-2558
ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด (2558)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป คือ ลักษณะทางประชากรศาสตร์เกี่ยวกับสมาชิก เช่น เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, อายุการทำงาน, ตำแหน่ง, วัตถุประสงค์การเป็นสมาชิก, อายุการเป็นสมาชิก, จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูน ได้แก่ รายได้, แหล่งที่มารายได้, รายจ่าย, ภาระหนี้สิน, ภาระหนี้สินที่มีกับสหกรณ์ฯ, ภาระหนี้สินที่มีกับสถาบันการเงินอื่น, เงินกู้นอกระบบ, การใช้จ่ายเงินในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา, สาเหตุที่ต้องก่อหนี้ครั้งแรก, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม และความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด ทางด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านวงเงินกู้, ด้านดอกเบี้ยเงินกู้, ด้านจำนวนผู้ค้าประกันที่เหมาะสม, ด้านสินทรัพย์อื่นที่ใช้ค้ำประกัน, ด้านการบริการสมาชิก

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามแนวคิดในการศึกษาสู่ประเด็นคำถาม
2. นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเรื่องของสำนวนภาษาให้มีความรัดกุม เข้าใจง่าย และตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย
3. ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบกับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด โดยใช้แบบสอบถาม (Pretest) แก่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด จำนวน 30 ราย โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยทำแบบสอบถามเพื่อวัดความเข้าใจในแบบสอบถามแต่ละข้อของกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งเวลาที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามว่ามีความเหมาะสมหรือไม่หลังจากการทำทดสอบแล้วจะนำผลที่ได้รับมาปรับปรุงเพื่อให้ได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภท ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกที่มาใช้บริการเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำราทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รายงานประจำปีของสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด อินเทอร์เน็ต ตลอดจนรายงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้ถูกนำมาประมวลและวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistical Analysis) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย และใช้ค่า Cramer's V เพื่อศึกษาจำนวนหนี้พอกพูนที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาในด้านคุณภาพชีวิตของสมาชิกระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูน และความถี่ในการกู้เงินใหม่เพื่อชำระหนี้ในสัญญาเดิม ในขณะที่ในสัญญาเดิมยังชำระไม่เสร็จสิ้น ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของจำนวนหนี้พอกพูน ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้สินพอกพูน และความถี่ในการกู้เงินใหม่เพื่อชำระหนี้ในสัญญาเดิม ในขณะที่ในสัญญาเดิมยังชำระไม่เสร็จสิ้น
2. ค่าเฉลี่ย (Mean หรือ average) เพื่ออธิบายข้อมูลข้างต้นคำนวณได้จากการนำเอาข้อมูลทั้งหมดมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายถึงข้อมูลที่เป็นรากที่สองของค่าเฉลี่ยของผลต่างกำลังสองที่ค่าของข้อมูลแต่ละค่าเบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยของข้อมูลชุดนั้น
4. การใช้ค่า Cramer's V ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อนำมาใช้ในการวัดความสัมพันธ์ของตัวแปร เนื่องจากต้องการวัดความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือข้อมูลเชิงกลุ่ม

$$\text{สูตร Cramer's } V = \sqrt{\frac{x^2}{Nt}}$$

$$x^2 = \text{ค่าไคสแควร์}$$

$$N = \text{ขนาดประชากรที่ได้}$$

$$t = \text{ค่าใช้ } (R - 1) \text{ หรือ } (C - 1) \text{ โดยเลือกตัวที่มีค่าน้อยที่สุด}$$

Cramer's V จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ค่า Cramer's V ที่เป็น 0 แสดงว่าตัวแปรนั้นไม่มีความสัมพันธ์กันเลย ถ้าค่า Cramer's V มีค่าเป็น 1 แสดงว่าตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

ถ้าค่า Cramer's V เข้าใกล้ 0 แสดงว่าตัวแปร และตัวแปรตามนั้นจะมีความสัมพันธ์กันน้อย

ถ้าค่า Cramer's V เข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปร และตัวแปรตามนั้นจะมีความสัมพันธ์กันมาก

ค่า Cramer's V เป็นการวัดความเข้มของความสัมพันธ์ทางสถิติ นำมาใช้ในการวัดความสัมพันธ์ของตัวแปร ซึ่งหาความสัมพันธ์จากค่าไคสแควร์ (Chi-square) อธิบายความสัมพันธ์ได้ (สุมนทิพย์ จิตสว่าง, 2546) ดังนี้

- ค่า Cramer's V = 0 = ตัวแปร 2 ตัว ไม่มีความสัมพันธ์กัน
- ค่า Cramer's V = 0.01 – 0.25 = 2 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย
- ค่า Cramer's V = 0.26 – 0.55 = 2 ตัวแปรมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
- ค่า Cramer's V = 0.56 – 0.75 = 2 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสูง
- ค่า Cramer's V = 0.76 – 0.99 = 2 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสูงมาก
- ค่า Cramer's V = 1 แสดงว่า ตัวแปร 2 ตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์แบบ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะ ทนต์ แพทยศาสตร์มหิดล จำกัด เพื่อทราบถึงข้อมูลพื้นฐาน จำนวนหนี้พอกพูนที่ส่งผลกระทบต่อ ปัญหาในด้านคุณภาพชีวิต และเพื่อศึกษาความถี่ในการกู้เงินใหม่ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ คณะทนต์แพทยศาสตร์มหิดล จำกัด เพื่อชำระหนี้ในสัญญาเดิม ในขณะที่ในสัญญาเดิมยังชำระ ไม่เสร็จสิ้น ให้เป็นแนวทางการชำระหนี้ ในการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการกู้เงินให้เหมาะสมรัดกุม ยิ่งขึ้น และการจัดทำโครงการเงินกู้ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือสมาชิก รวมถึงการจัดการให้ความรู้ความ เข้าใจทางการเงินขั้นพื้นฐาน การวางแผนการใช้จ่ายแก่สมาชิกสหกรณ์อย่างเหมาะสม โดยได้ รวบรวมข้อมูลจากสมาชิกที่มีวงเงินกู้เกิน 3 แสนบาทและทำสัญญา 2 ครั้งขึ้นไป จัดอยู่ในกลุ่มที่มี หนี้พอกพูน ที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทนต์แพทยศาสตร์มหิดล จำกัด จำนวน 227 คน จาก จำนวน 524 คน

ตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีทั้งหมด ประกอบด้วย เพศ, อายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, อายุการทำงาน, ตำแหน่ง, วัตถุประสงค์การเป็นสมาชิก, อายุการเป็นสมาชิก สหกรณ์, จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ท่านต้องอุปการะเลี้ยงดู, รายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน, รายได้ พิเศษ, แหล่งที่มาของรายได้พิเศษ, รายได้พิเศษเฉลี่ยรวมต่อเดือน, ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ย ต่อเดือน, ค่าใช้จ่ายเช่าบ้าน, ค่าใช้จ่ายเดินทาง, ค่าใช้จ่ายเพื่อค่าน้ำ, ค่าใช้จ่ายเพื่อค่าไฟฟ้า, ค่าใช้จ่ายเพื่อค่าโทรศัพท์/อินเทอร์เน็ต, ค่าใช้จ่ายเพื่อค่าอาหาร, ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตร, ค่าใช้จ่าย ดูแลบิดา/มารดา, ค่าใช้จ่ายเพื่อค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม, ค่าใช้จ่ายต่างๆ, ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อ เดือน, ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ฯ, ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น, เงินกู้ นอกกระบบ, จำนวนเงินกู้นอกกระบบ, การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีการวางแผนการใช้จ่าย, การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย, การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่าน มา มีการใช้จ่ายค่อนข้างประหยัด, การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย, การ ใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้, การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มี

การใช้จ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินของครอบครัว, การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา อื่นๆ, จำนวนเงินที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ, สาเหตุที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ บ้าน/ที่ดิน, สาเหตุที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ อุปโภค บริโภค, สาเหตุที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ เครื่องใช้ไฟฟ้า, สาเหตุที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ การศึกษา, สาเหตุที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ เงินกู้ยืมนอกระบบ, สาเหตุที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ การประกอบธุรกิจ, สาเหตุที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ บัตรเครดิต, สาเหตุที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ รถยนต์/จักรยานยนต์, สาเหตุที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ ค่าประกัน, สาเหตุที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ อื่นๆ, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม บ้าน/ที่ดิน, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม อุปโภค บริโภค, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม เครื่องใช้ไฟฟ้า, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม การศึกษา, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม เงินกู้ยืมนอกระบบ, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม การประกอบธุรกิจ, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม บัตรเครดิต, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม รถยนต์/จักรยานยนต์, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม ค่าประกัน, สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม อื่นๆ, ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ และผลการศึกษาพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันคือ ระดับการศึกษา, อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์, ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน และจำนวนเงินที่ต้องก่อนนี้ครั้งแรก สำหรับตัวแปรที่ไม่สัมพันธ์กันผู้วิจัยไม่ได้แสดง

จากการเก็บข้อมูลเชิงลึกในบางกรณีได้พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นกลุ่มอาจารย์ ที่มีการกู้เงินมากกว่า 2 ครั้ง มีเพียง 2 คน และจากข้อมูลที่ได้ไม่พบว่าอยู่ในกลุ่มผู้ที่มีหนี้พอกพูน ผู้วิจัยจึงไม่นำมาคำนวณ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีเพียง 225 คน ซึ่งไม่รวมกลุ่มอาจารย์ และพบกลุ่มตัวอย่างที่น้อยคือกลุ่มพยาบาล มีเพียง 1 คนเท่านั้น ผู้วิจัยจึงนำไปรวมกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานทั้งหมด ซึ่งมี 94 คน รวมเป็น 95 คน โดยสรุปการตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีตัวอย่างทั้งสิ้น 225 ชุด ซึ่งมีผลการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม กับปัจจัยส่วนบุคคลและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนนี้จะเป็นการอธิบายถึงข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง ตามกรอบแนวคิดที่ตั้งไว้โดยใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ นำมาประมวลและวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistical Analysis) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean หรือ average) เพื่ออธิบายข้อมูลข้างต้น คำนวณได้จากการนำเอาข้อมูลทั้งหมดมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายถึงข้อมูลที่เป็นรากที่สองของค่าเฉลี่ยของผลต่างกำลังสองที่ค่าของข้อมูลแต่ละค่าเบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยของข้อมูลชุดนั้นและค่าเฉลี่ย สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

เพศ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 166 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 73.8 เพศชายจำนวน 59 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 26.2 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศชาย	59	26.2
เพศหญิง	166	73.8
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

อายุ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 30-39 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 41.4 รองลงมา อายุ 40-49 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 22.5 อายุ 20-29 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 18.1 เท่ากันกับ อายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 39 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 17.3 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20-29 ปี	41	18.2
30-39 ปี	94	41.8
40-49 ปี	51	22.7
ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	39	17.3
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

สถานภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านสถานภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 123 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 54.7 รองลงมา มีสถานโสด จำนวน 89 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 39.6 หม้าย จำนวน 8 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.6 หย่าร้าง จำนวน 5 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.2 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	89	39.6
สมรส	123	54.7
หย่าร้าง	5	2.2
หม้าย	8	3.6
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

ระดับการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 82 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 36.4 รองลงมาที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 71 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 31.6 ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 69 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 30.7 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.3 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	71	31.6
อนุปริญญา/ปวส.	69	30.7
ปริญญาตรี	82	36.4
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.3
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

อายุการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านอายุการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 25.8 รองลงมาอายุการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 22.7 อายุการทำงาน 16-20 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 17.8 อายุการทำงาน 11-15 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 17.8 อายุการทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.1 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านอายุการทำงาน

อายุการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-5 ปี	51	22.7
6-10 ปี	58	25.8
11-15 ปี	40	17.8
16-20 ปี	42	18.7
มากกว่า 20 ปี	34	15.1
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

ตำแหน่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านตำแหน่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทันตกรรมและพยาบาล จำนวน 95 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 42.4 รองลงมาตำแหน่งเจ้าหน้าที่ จำนวน 86 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 38.2 ตำแหน่งนักรการ จำนวน 44 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 19.6 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่	86	38.2
ผู้ปฏิบัติงานทันตกรรมและพยาบาล	95	42.2
นักรการ	44	19.6
รวม	225	100.0

หมายเหตุ: กลุ่มพยาบาลมีเพียง 1 คน ผู้วิจัยจึงนำไปรวมกับกลุ่มผู้ปฏิบัติงานทันตกรรม

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

วัตถุประสงค์การเป็นสมาชิก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านวัตถุประสงค์การเป็นสมาชิก พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การเป็นสมาชิกเพื่อกู้เงิน จำนวน 225 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 24.2 รองลงมา มีวัตถุประสงค์การเป็นสมาชิกเพื่อเฉลี่ยคืนเงินกู้ จำนวน 224 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 24.1 วัตถุประสงค์การเป็นสมาชิกเพื่อเงินปันผล จำนวน 202 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 21.7 วัตถุประสงค์การเป็นสมาชิกเพื่อการออมเงิน จำนวน 197 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 21.1 วัตถุประสงค์การเป็นสมาชิกเพื่อเงินสงเคราะห์ณาปนกิจ จำนวน 55 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 5.9 วัตถุประสงค์การเป็นสมาชิกเพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุ จำนวน 28 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.0 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านวัตถุประสงค์การเป็นสมาชิก

วัตถุประสงค์การเป็นสมาชิก	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ออมเงิน	197	21.2
เงินปันผล	202	21.7
กู้เงิน	225	24.2
เฉลี่ยคืนเงินกู้	224	24.1
เงินสงเคราะห์ณาปนกิจ	55	5.9
สวัสดิการผู้สูงอายุ	28	3.0
รวม	(931)	100.0

หมายเหตุ: จำนวน (คำตอบ) กลุ่มตัวอย่าง 225 คน ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 1- 5 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 28 รองลงมาอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 6- 10 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 24 อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 11-15 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 20.4 อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 16-20 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 19.1 อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์มากกว่า 20 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 8.4 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์

อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-5 ปี	63	28.0
6-10 ปี	54	24.0
11-15 ปี	46	20.4
16-20 ปี	43	19.1
มากกว่า 20 ปี	19	8.4
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

สมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดู พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะ 1 คน จำนวน 82 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 36.4 รองลงมาไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะ จำนวน 77 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 34.2 สมาชิกในครอบครัวที่อุปการะ 2- 3 คน จำนวน 65 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 28.9 สมาชิกในครอบครัวที่อุปการะมากกว่า 3 คน จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.4 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลในด้านสมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดู

สมาชิกในครอบครัวที่อุปการะเลี้ยงดู	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	77	34.2
1 คน	82	36.4
2 - 3 คน	65	28.9
มากกว่า 3 คน	1	0.4
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

รายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านรายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน 15,000-24,999 บาท จำนวน 93 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 41.3 รองลงมารายได้เฉลี่ยรวม 10,000-14,999 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 40.0 รายได้เฉลี่ยรวม 25,000-34,999 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 11.6 รายได้เฉลี่ยรวม 35,000-44,999 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 4.0 รายได้เฉลี่ยรวม 45,000-54,999 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.1 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านรายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10,000-14,999 บาท	90	40.0
15,000-24,999 บาท	93	41.3
25,000-34,999 บาท	26	11.6
35,000-44,999 บาท	9	4.0
45,000-54,999 บาท	7	3.1
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

รายได้พิเศษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านรายได้พิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้พิเศษ จำนวน 186 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 82.7 ไม่มีรายได้พิเศษ จำนวน 39 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 17.3 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านรายได้พิเศษ

รายได้พิเศษ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	39	17.3
มี	186	82.7
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

แหล่งที่มาของรายได้พิเศษ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านแหล่งที่มาของรายได้พิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแหล่งที่มาของรายได้จากเงินเฉลี่ยคืนจากสหกรณ์ จำนวน 204 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 32.5 รองลงมาเงินปันผลจากสหกรณ์ ๗ จำนวน 200 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 31.8 รายได้พิเศษจากการทำ OT จำนวน 154 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 24.5 รายได้พิเศษจากการประกอบอาชีพอื่น จำนวน 46 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 7.3 ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 10 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.6 หว่ย/แชร์ จำนวน 6 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.0 อื่นๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.5 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านแหล่งที่มาของรายได้พิเศษ

แหล่งที่มาของรายได้พิเศษ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
เงินปันผลจากสหกรณ์ ฯ	200	31.8
เงินเฉลี่ยคืนจากสหกรณ์ ฯ	204	32.5
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	10	1.6
รายได้จากค่าเช่า	5	0.8
รายได้พิเศษจากการทำ OT	154	24.5
รายได้พิเศษจากการประกอบอาชีพอื่น	46	7.3
ห่วย/แชร์	6	1.0
อื่นๆ	3	0.5
รวม	(628)	100.0

หมายเหตุ: จำนวน (คำตอบ) กลุ่มตัวอย่าง 225 คน ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

รายได้พิเศษเฉลี่ยรวมต่อเดือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านรายได้พิเศษเฉลี่ยรวมต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้พิเศษ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 32.9 รองลงมามีรายได้พิเศษ ต่ำกว่า 5,000-9,999 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 27.1 รายได้พิเศษ 10,000-14,999 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 14.2 รายได้พิเศษ 15,000-24,999 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 5.8 รายได้พิเศษ 25,000-34,999 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.3 รายได้พิเศษ 35,000-44,999 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.4 รายได้พิเศษตั้งแต่ 45,000 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.4 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านรายได้พิเศษเฉลี่ยรวมต่อเดือน

รายได้พิเศษเฉลี่ยรวมต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	40	17.8
ต่ำกว่า 5,000 บาท	74	32.9
5,000-9,999 บาท	61	27.1
10,000-14,999 บาท	32	14.2
15,000-24,999 บาท	13	5.8
25,000-34,999 บาท	3	1.3
35,000-44,999 บาท	1	0.4
45,000 บาทขึ้นไป	1	0.4
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน 5,000-9,999 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 64.9 รองลงค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน 10,000-14,999 บาท จำนวน 51 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 22.7 ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 8.4 ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน 15,000-24,999 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.6 ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.4 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	19	8.4
5,000-9,999 บาท	146	64.9
10,000-14,999 บาท	51	22.7
15,000-24,999 บาท	8	3.6
25,000 บาทขึ้นไป	1	0.4
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

ค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการครองชีพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการครองชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการครองชีพ คือ ค่าเดินทาง จำนวน 211 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.2 รองลงมามีค่าอาหาร จำนวน 210 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.2 ค่าน้ำ จำนวน 196 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 14.1 ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์/อินเทอร์เน็ต เท่ากัน จำนวน 194 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 14.0 ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม จำนวน 131 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.4 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตร จำนวน 111 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 8.0 ค่าเช่าบ้าน จำนวน 90 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 6.5 ค่าใช้จ่ายดูแลบิดา/มารดา จำนวน 51 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.7 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการครองชีพ

ค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการครองชีพ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
ค่าเช่าบ้าน	90	6.5
ค่าเดินทาง	211	15.2
ค่าน้ำ	196	14.1
ค่าไฟฟ้า	194	14.0
ค่าโทรศัพท์/อินเทอร์เน็ต	194	14.0
ค่าอาหาร	210	15.1
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตร	111	8.0
ค่าใช้จ่ายดูแลบิดา/มารดา	51	3.7
ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม	131	9.4
รวม	(1388)	100.0

หมายเหตุ: จำนวน (คำตอบ) กลุ่มตัวอย่าง 225 คน ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 15,000-24,999 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 34.7 รองลงมามีภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 10,000-14,999 บาท จำนวน 46 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 20.4 ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 5,000-9,999 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 17.3 ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 25,000-34,999 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 11.1 ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 35,000-44,999 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 7.1 ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 45,000-54,999 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 4.0 ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.1 ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 55,000 บาทขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.2 ปรัชญาผลดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน

ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	7	3.1
5,000-9,999 บาท	39	17.3
10,000-14,999 บาท	46	20.4
15,000-24,999 บาท	78	34.7
25,000-34,999 บาท	25	11.1
35,000-44,999 บาท	16	7.1
45,000-54,999 บาท	9	4.0
55,000 บาทขึ้นไป	5	2.2
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ ตั้งแต่ 1,000,000 บาทขึ้นไป จำนวน 133 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 59.1 รองลงมามีภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ 600,000-699,999 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 8.4 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ 400,000-499,999 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 6.7 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ 500,000-599,999 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 6.2 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ 300,000-399,999 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 5.3 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ 700,000-799,999 บาท ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ 800,000-899,999 บาท เท่ากัน จำนวน 11 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 4.9 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ 900,000-999,999 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 4.4 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์

ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
300,000-399,999บาท	12	5.3
400,000-499,999บาท	15	6.7
500,000-599,999บาท	14	6.2
600,000-699,999บาท	19	8.4
700,000-799,999บาท	11	4.9
800,000-899,999บาท	11	4.9
900,000-999,999บาท	10	4.4
ตั้งแต่ 1,000,000 บาทขึ้นไป	133	59.1
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น ต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 105 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 46.7 รองลงมามีภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น 450,000-999,999 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 16.9 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น 100,000-149,999 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 10.2 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น ตั้งแต่ 1,000,000 บาทขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.8 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น 150,000-249,999 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 7.6 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น 250,000-349,999 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 6.1 เท่ากับ ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น 50,000-99,999 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.1 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น 350,000-449,999 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.7

ปรากฏผลดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น

ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	105	46.7
50,000-99,999 บาท	7	3.1
100,000-149,999 บาท	23	10.2
150,000-249,999 บาท	17	7.6
250,000-349,999 บาท	7	3.1
350,000-449,999 บาท	6	2.7
450,000-999,999 บาท	38	16.9
1,000,000 บาทขึ้นไป	22	9.8
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

เงินกู้ยืม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเงินกู้ยืม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีเงินกู้ยืม จำนวน 202 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 89.8 มีเงินกู้ยืม จำนวน 23 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 10.2 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านเงินกู้ยืม

เงินกู้ยืม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	202	89.8
มี	23	10.2
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

จำนวนเงินกู้ยืมในระบบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านจำนวนเงินกู้ยืมในระบบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่มีเงินกู้ยืมในระบบ จำนวน 202 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 89.8 รองลงมาจำนวนเงินกู้ยืมในระบบ 50,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.7 จำนวนเงินกู้ยืมในระบบ 100,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.2 จำนวนเงินกู้ยืมในระบบ 20,000 บาท และ จำนวนเงินกู้ยืมในระบบ 30,000 บาท เท่ากัน จำนวน 3 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.3 จำนวนเงินกู้ยืมในระบบ 40,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.9 จำนวนเงินกู้ยืมในระบบ 15,000 บาท จำนวนเงินกู้ยืมในระบบ 60,000 บาท จำนวนเงินกู้ยืมในระบบ 80,000 บาท จำนวนเงินกู้ยืมในระบบ 200,000 บาท เท่ากัน จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.4 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านจำนวนเงินกู้ยืมในระบบ

จำนวนเงินกู้ยืมในระบบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	202	89.8
15,000 บาท	1	0.4
20,000 บาท	3	1.3
30,000 บาท	3	1.3
40,000 บาท	2	0.9
50,000 บาท	6	2.7
60,000 บาท	1	0.4
80,000 บาท	1	0.4
100,000 บาท	5	2.2
200,000 บาท	1	0.4
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านการใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย จำนวน 149 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 30.7 รองลงมาการใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีการใช้จ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินของครอบครัว จำนวน 98 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 20.2 การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีการใช้จ่ายค่อนข้างประหยัด จำนวน 94 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 19.4 การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ จำนวน 79 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 16.3 การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีการวางแผนการใช้จ่าย จำนวน 49 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 10.1 การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จำนวน 15 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.1 การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาอื่นๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.2 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านการใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
มีการวางแผนการใช้จ่าย	49	10.1
ไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย	149	30.7
มีการใช้จ่ายค่อนข้างประหยัด	94	19.4
มีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย	15	3.1
มีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้	79	16.3
มีการใช้จ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินของครอบครัว	98	20.2
อื่นๆ	1	0.2
รวม	(485)	100.0

หมายเหตุ: จำนวน (คำตอบ) กลุ่มตัวอย่าง 225 คน ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

จำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านจำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ ต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 141 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 62.7 จำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ 250,000-349,999 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 10.2 จำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ 150,000-249,999 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 8.9 จำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ 100,000-149,999 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.3 จำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ ตั้งแต่ 550,000 บาทขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 4.0 จำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ 350,000-449,999 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.7 จำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ 450,000-549,999 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.2 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านจำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ

จำนวนเงินที่ต้องกักหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 100,000 บาท	141	62.7
100,000-149,999 บาท	21	9.3
150,000-249,999 บาท	20	8.9
250,000-349,999 บาท	23	10.2
350,000-449,999 บาท	6	2.7
450,000-549,999 บาท	5	2.2
550,000 บาทขึ้นไป	9	4.0
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

สาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ ฯ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านสาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจาก อุปโภค บริโภค จำนวน 169 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 47.2 รองลงมาสาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจากบ้าน/ที่ดิน จำนวน 48 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 13.4 เท่ากับ สาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจากการศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 13.4 สาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจากบัตรเครดิต จำนวน 34 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.5 สาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจากเงินกู้ยืมในระบบ จำนวน 33 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.2 สาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจากเครื่องใช้ไฟฟ้า และสาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจากอื่นๆ เท่ากัน จำนวน 8 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.2 สาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจากการประกอบธุรกิจ จำนวน 5 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.7 สาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจากรถยนต์/จักรยานยนต์ จำนวน 4 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.4 สาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจากค้ำประกัน จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.3 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 จำนวนและค่าร้อยละของตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจในด้านสาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ

สาเหตุที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
บ้านที่ดิน	48	13.4
อุปโภค บริโภค	169	47.2
เครื่องใช้ไฟฟ้า	8	2.2
การศึกษา	48	13.4
เงินกู้ยืมระบบ	33	9.2
การประกอบธุรกิจ	5	1.4
บัตรเครดิต	34	9.5
รถยนต์/จักรยานยนต์	4	1.1
ค่าประกัน	1	0.3
อื่นๆ	8	2.2
รวม	(358)	100.0

หมายเหตุ: จำนวน (คำตอบ) กลุ่มตัวอย่าง 225 คน ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 51 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 22.1 รองลงมาจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม 100,000-149,999 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 16.9 จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม 150,000-249,999 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 16.4 จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม 50,000-99,999 บาท จำนวน 34 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.1 จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม ตั้งแต่ 450,000 บาทขึ้นไป จำนวน 26 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 11.6 จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม 250,000-349,999 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 10.2 จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม 350,000-449,999 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 7.1 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 จำนวนและค่าร้อยละในด้านจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม

จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50,000 บาท	51	22.7
50,000-99,999 บาท	34	15.1
100,000-149,999 บาท	38	16.9
150,000-249,999 บาท	37	16.4
250,000-349,999 บาท	23	10.2
350,000-449,999 บาท	16	7.1
450,000 บาทขึ้นไป	26	11.6
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านสาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจาก อุปโภค บริโภค จำนวน 185 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 44.6 รองลงมาสาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจากบัตรเครดิต จำนวน 66 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.6 สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจากบ้าน/ที่ดิน จำนวน 44 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 10.4 สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจากการศึกษา จำนวน 36 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 8.7 สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจากการค้าประกัน จำนวน 25 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 6.0 สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจากเงินกู้ยืมในระบบ จำนวน 21 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 5.1 สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจากรถยนต์/จักรยานยนต์ จำนวน 15 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.6 สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจากการประกอบธุรกิจ และสาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจากอื่นๆ เท่ากัน จำนวน 10 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.4 สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจากเครื่องใช้ไฟฟ้า จำนวน 4 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.0 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 จำนวนและค่าร้อยละในด้านสาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม

สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่ม	จำนวน (คำตอบ)	ร้อยละ
บ้านที่ดิน	43	10.4
อุปโภค บริโภค	185	44.6
เครื่องใช้ไฟฟ้า	4	1.0
การศึกษา	36	8.7
เงินกู้ยืมระบบ	21	5.1
การประกอบธุรกิจ	10	2.4
บัตรเครดิต	66	15.9
รถยนต์/จักรยานยนต์	15	3.6
ค้าประกัน	25	6.0
อื่นๆ	10	2.4
รวม	(415)	100.0

หมายเหตุ: จำนวน (คำตอบ) กลุ่มตัวอย่าง 225 คน ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ ฯ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ 1 ครั้ง : 3 เดือน ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ 1 ครั้ง : 6 เดือน เท่ากัน จำนวน 50 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 22.2 รองลงมา ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ 1 ครั้ง : 1 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 18.7 ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ 1 ครั้ง : 2 เดือน จำนวน 40 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 17.8 ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ 1 ครั้ง : 1 เดือน จำนวน 38 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 16.9 ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ 1 ครั้ง : 2 สัปดาห์ จำนวน 4 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 1.8 ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ 1 ครั้ง : 1 สัปดาห์ จำนวน 1 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.4 ปรากฏผลดังตารางที่

4.26

ตารางที่ 4.26 จำนวนและค่าร้อยละในด้านความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์

ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 ครั้ง : 1 สัปดาห์	1	0.4
1 ครั้ง : 2 สัปดาห์	4	1.8
1 ครั้ง : 1 เดือน	38	16.9
1 ครั้ง : 2 เดือน	40	17.8
1 ครั้ง : 3 เดือน	50	22.2
1 ครั้ง : 6 เดือน	50	22.2
1 ครั้ง : 1 ปี	42	18.7
รวม	225	100.0

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม กับปัจจัยส่วนบุคคลและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก

จากกลุ่มตัวอย่างสามารถนำข้อมูลมาทดสอบเพื่อหาการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม กับปัจจัยส่วนบุคคลและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก เพราะผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 51 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 22.1 ปรากฏผลดังตารางที่ 4.24 จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มตามกรอบแนวคิดที่ตั้งไว้โดยใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นรวบรวมได้ นำมาประมวลและวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistical Analysis) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย และใช้ค่า Cramer's V ด้วยการหาค่า Cramer's V ซึ่งค่า Cramer's V จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ค่า Cramer's V ที่เป็น 0 แสดงว่าตัวแปรนั้นไม่มีความสัมพันธ์กันเลย การวัดค่าของ Cramer's V ถ้าค่า Cramer's V มีค่าเป็น 1 แสดงว่าตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ ส่วนค่า Cramer's V ที่มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าตัวแปรนั้นความสัมพันธ์กันน้อย และค่า Cramer's V ที่มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กันสูง เพื่อศึกษาจำนวนหนี้พอกพูนที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาในด้านคุณภาพชีวิตของสมาชิกระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูน ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด มีรายละเอียดดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม กับปัจจัยส่วนบุคคล

ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 51 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มต่ำกว่า 50,000 บาท มีระดับการศึกษา อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่า Cramer's V พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.241

หมายความว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย แสดงว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มน้อย ปรากฏผลดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม

ระดับการศึกษา	จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม						
	ต่ำกว่า 50,000	50,000-99,999	100,000-149,999	150,000-249,999	250,000-349,999	350,000-449,999	450,000-999,999
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	17 (33.3)	7 (20.6)	17 (44.7)	11 (29.7)	9 (39.1)	3 (18.8)	7 (26.9)
อนุปริญญา/ปวส.	21 (41.2)	17 (50.0)	8 (21.1)	13 (35.1)	2 (8.7)	1 (6.3)	7 (26.9)
ปริญญาตรี	13 (25.5)	8 (23.5)	12 (31.6)	13 (35.1)	12 (52.2)	12 (75.0)	12 (46.2)
สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0.0)	2 (5.9)	1 (2.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
รวม	51 100.0	34 100.0	38 100.0	37 100.0	23 100.0	16 100.0	26 100.0

	Value	ผลการศึกษา
Pearson Chi-Square	39.179	
Cramer's V	0.241	มีความสัมพันธ์กันน้อย

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 51 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มต่ำกว่า 50,000 บาท มีอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 1-5 ปี เท่ากับอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 11-15 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมาอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 6-10

ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่า Cramer's V พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.221 หมายความว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย แสดงว่าอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มน้อย ปรากฏผลดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม

อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์	จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม						
	ต่ำกว่า 50,000	50,000-99,999	100,000-149,999	150,000-249,999	250,000-349,999	350,000-449,999	450,000-999,999
1-5 ปี	14 (27.5)	8 (23.5)	12 (31.6)	12 (32.4)	11 (47.8)	2 (12.5)	4 (15.4)
6-10 ปี	11 (21.6)	4 (11.8)	9 (23.7)	9 (24.3)	6 (26.1)	4 (25.0)	11 (42.3)
11-15 ปี	14 (27.5)	14 (41.2)	6 (15.8)	3 (8.1)	3 (13.0)	3 (18.8)	3 (11.5)
16-20 ปี	8 (15.7)	8 (23.5)	8 (21.1)	6 (16.2)	0 (0)	6 (37.5)	7 (26.9)
มากกว่า 20 ปี	4 (7.8)	0 (0)	3 (7.9)	7 (18.9)	3 (13.0)	1 (6.3)	1 (3.8)
รวม	51 100.0	34 100.0	38 100.0	37 100.0	23 100.0	16 100.0	26 100.0

	Value	ผลการศึกษา
Pearson Chi-Square	43.854	
Cramer's V	0.221	มีความสัมพันธ์กันน้อย

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ
ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม กับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ

ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 51 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มต่ำกว่า 50,000 บาท มีภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 10,000-14,999 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 15,000-24,999 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่า Cramer's V พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.229 หมายความว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย แสดงว่าภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มน้อย ปรากฏผลดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม

ภาระหนี้สิน ทั้งหมดต่อ เดือน	จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม						
	ต่ำกว่า 50,000	50,000- 99,999	100,000- 149,999	150,000- 249,999	250,000- 349,999	350,000- 449,999	450,000- 999,999
ต่ำกว่า 5,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (5.3)	2 (5.4)	2 (8.7)	1 (6.3)	0 (0.0)
5,000- 9,999 บาท	9 (17.6)	1 (2.9)	5 (13.2)	13 (35.1)	6 (26.1)	1 (6.3)	4 (15.4)
10,000- 14,999 บาท	18 (35.3)	11 (32.4)	8 (21.1)	2 (5.4)	3 (13.0)	1 (6.3)	3 (11.5)
15,000- 24,999 บาท	16 (31.4)	16 (47.1)	14 (36.8)	9 (24.3)	9 (39.1)	6 (37.5)	8 (30.8)
25,000- 34,999 บาท	3 (5.9)	3 (8.8)	5 (13.2)	6 (16.2)	2 (8.7)	2 (12.5)	4 (15.4)
35,000- 44,999 บาท	4 (7.8)	3 (8.8)	2 (5.3)	3 (8.1)	0 (0.0)	1 (6.3)	3 (11.5)
45,000- 54,999 บาท	1 (2.0)	0 (0.0)	1 (2.6)	2 (5.4)	1 (4.3)	3 (18.8)	1 (3.8)
55,000 บาท ขึ้นไป	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (2.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (6.3)	3 (11.5)
รวม	51 100.0	34 100.0	38 100.0	37 100.0	23 100.0	16 100.0	26 100.0

	Value	ผลการศึกษา
Pearson Chi-Square	70.501	
Cramer's V	0.229	มีความสัมพันธ์กันน้อย

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

จำนวนเงินที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู่หนีเพิ่ม

จากการสำรวจข้อมูลพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 51 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนเงินที่กู่หนีเพิ่มต่ำกว่า 50,000 บาท มีจำนวนเงินที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ ต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมาจำนวนเงินที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ 100,000-149,999 บาท 150,000-249,999 บาท 250,000-349,999 บาท เท่ากัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่า Cramer's V พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.191 หมายความว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย แสดงว่าจำนวนเงินที่ต้องก่อก่อนนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู่หนีเพิ่มน้อย ปรากฏผลดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 จำนวนเงินที่ต้องก่อกำหนดครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม

จำนวนเงินที่ต้องก่อกำหนดครั้งแรกกับสหกรณ์	จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม						
	ต่ำกว่า 50,000	50,000-99,999	100,000-149,999	150,000-249,999	250,000-349,999	350,000-449,999	450,000-999,999
ต่ำกว่า 100,000 บาท	37 (72.5)	24 (70.6)	25 (65.8)	19 (51.4)	10 (43.5)	9 (56.3)	17 (65.4)
100,000-149,999 บาท	3 (5.9)	5 (14.7)	3 (7.9)	3 (8.1)	1 (4.3)	4 (25.0)	2 (7.7)
150,000-249,999 บาท	3 (5.9)	2 (5.9)	2 (5.3)	5 (13.5)	2 (8.7)	1 (6.3)	5 (19.2)
250,000-349,999 บาท	3 (5.9)	2 (5.9)	4 (10.5)	4 (10.8)	7 (30.4)	2 (12.5)	1 (3.8)
350,000-449,999 บาท	2 (3.9)	0 (0.0)	1 (2.6)	2 (5.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (3.8)
450,000-549,999 บาท	2 (3.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (8.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
550,000 บาทขึ้นไป	1 (2.0)	1 (2.9)	3 (7.9)	1 (2.7)	3 (13.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
รวม	51 100.0	34 100.0	38 100.0	37 100.0	23 100.0	16 100.0	26 100.0

	Value	ผลการศึกษา
Pearson Chi-Square	49.144	
Cramer's V	0.191	มีความสัมพันธ์กันน้อย

หมายเหตุ: () หมายถึงค่าร้อยละ

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

โดยสรุป จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มกับปัจจัยส่วนบุคคลและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ระดับการศึกษา อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ และตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน จำนวนเงินที่ต้องก่อกู้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจนในระดับต่ำ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด ผู้ศึกษาได้นำแนวความคิด ทฤษฎีต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสรุปผลการศึกษา และเสนอข้อเสนอแนะ ตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา รวมทั้งศึกษาถึงข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และข้อมูลรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด เพื่อให้ทราบจำนวนหนี้พอกพูนที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาในด้านคุณภาพชีวิต และเพื่อศึกษาความถี่ในการกู้เงินใหม่ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด เพื่อชำระหนี้ในสัญญาเดิม ในขณะที่ในสัญญาเดิมยังชำระไม่เสร็จสิ้น ให้เป็นแนวทางการชำระหนี้ ในการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการกู้เงินให้เหมาะสมรัดกุมยิ่งขึ้น และการจัดทำโครงการเงินกู้ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือสมาชิก รวมถึงการจัดการให้ความรู้ความเข้าใจทางการเงินขั้นพื้นฐาน การวางแผนการใช้จ่ายแก่สมาชิกสหกรณ์อย่างเหมาะสม โดยการศึกษารายข้อมูลจากประชากรผู้เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด ให้ตอบแบบสอบถามจำนวน 225 คน ซึ่งผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากฐานข้อมูลจริง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS แล้วนำเสนอผลการศึกษาในลักษณะของการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ และใช้ค่า Cramer's V เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร แล้วจึงอธิบายผลในการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงบรรยาย เพื่อสรุปผล อธิบายผล และเสนอแนะ ผลที่ได้จากการศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง

ด้านปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 225 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 166 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 73.8 อายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 41.8 สถานภาพสมรส จำนวน 123 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 54.7 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน

82 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 36.4 อายุการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 25.8 ตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานทันตกรรมและพยาบาล จำนวน 95 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 42.2 วัตถุประสงค์การเป็นสมาชิกเพื่อกู้เงิน จำนวน 225 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 24.2 อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 1- 5 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 28.0 สมาชิกในครอบครัวที่อุปการะ 1 คน จำนวน 82 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 36.4

ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 225 คน ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือนระหว่าง 15,000-24,999 บาท จำนวน 93 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 41.3 มีรายได้พิเศษจำนวน 186 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 82.7 มีแหล่งที่มาของรายได้จากเงินเฉลี่ยคืนจากสหกรณ์ฯ จำนวน 204 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 32.5 มีรายได้พิเศษ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 32.9 ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000-9,999 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 64.9 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าเดินทาง จำนวน 211 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.2 ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือนระหว่าง 15,000-24,999 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 34.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ฯ ตั้งแต่ 1,000,000 บาทขึ้นไป จำนวน 133 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 59.1 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น ต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 105 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 46.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีเงินกู้ยืมในระบบ จำนวน 202 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 89.8 และมีจำนวนเงินกู้ยืมในระบบ 50,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 2.7 การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย จำนวน 149 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 30.7 จำนวนเงินที่ต้องก่อหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ ต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 141 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 62.7 สาเหตุที่ต้องก่อหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ มาจากการอุปโภค บริโภค จำนวน 169 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 47.2 จำนวนเงินที่ต้องกู้หนี้เพิ่มต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 51 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 22.7 สาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มมาจากการอุปโภค บริโภค จำนวน 185 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 44.6 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ 1 ครั้ง : 3 เดือน ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ฯ 1 ครั้ง : 6 เดือน เท่ากัน จำนวน 50 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 22.2

ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม กับปัจจัยส่วนบุคคลและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก

ความสัมพันธ์ด้านปัจจัยส่วนบุคคล จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 225 คน มาจากจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 51 คน ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมา ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่า Cramer's V พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.241 หมายความว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย มีอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 1-5 ปี เท่ากับอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 11-15 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมาอายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 6-10 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่า Cramer's V พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.221 หมายความว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย

ความสัมพันธ์ด้านตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 225 คน มาจากจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 51 คน ส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 10,000-14,999 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน 15,000-24,999 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่า Cramer's V พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.229 หมายความว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย มีจำนวนเงินที่ต้องก่อกหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ ต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมาจำนวนเงินที่ต้องก่อกหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ 100,000-149,999 บาท 150,000-249,999 บาท 250,000-349,999 บาท เท่ากัน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่า Cramer's V พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.191 หมายความว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย ปรากฏผลดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 สรุปความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม กับปัจจัยส่วนบุคคล และตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิก

ปัจจัยและตัวชี้วัดฯ	Pearson Chi-Square	Cramer's V	ผลการศึกษา
ระดับการศึกษา	39.179	0.241	มีความสัมพันธ์กันน้อย
อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์	43.854	0.221	มีความสัมพันธ์กันน้อย
ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน	70.501	0.229	มีความสัมพันธ์กันน้อย
จำนวนเงินที่ต้องก่อกหนี้ครั้งแรก	49.144	0.191	มีความสัมพันธ์กันน้อย

ที่มา: จากกลุ่มตัวอย่างและการคำนวณ

จากสรุปผลการศึกษาที่กล่าวข้างต้น จะพบว่า

(1) จำนวนหนี้พอกพูนที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาในด้านคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ในกลุ่มวิชาชีพ หรือหน้าที่การงานต่างๆ มาจากการใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ต้นเหตุมาจากไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย ควรมีการให้ความรู้เรื่องของการวางแผนการใช้จ่ายให้เพียงพอ และอ้างอิงโครงการจากรัฐบาลเพื่อปรับภาระหนี้ของชาวนา หรือการลดดอกเบี้ย

(2) รายได้ต่อเดือนและรายได้พิเศษเฉลี่ยรวมต่อเดือน มีผลกระทบกับภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน ในการชำระหนี้ต่อเดือน รวมไปถึงภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ ฯ

(3) จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม ส่งผลให้จำนวนเงินที่ต้องก่อกหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ และภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน มีความสัมพันธ์กันน้อย ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด

(4) ความถี่ในการกู้เงินใหม่ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด เพื่อชำระหนี้ในสัญญาเดิม ในขณะที่ในสัญญาเดิมยังชำระไม่เสร็จสิ้น มี 2 ช่วง คือ 1 ครั้ง : 3 เดือน และ 1 ครั้ง : 6 เดือน กู้เพื่อชำระหนี้ในสัญญาเดิม ในขณะที่ในสัญญาเดิมยังชำระไม่เสร็จสิ้น สมาชิกที่มากู้ จะได้รับจำนวนเงินกู้จากการกู้ยืมน้อยมาก สมาชิกที่ขอกู้เงินปริมาณมาก จะได้รับเงินจากการกู้ยืมนั้นน้อยลง ทำให้ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของสมาชิกสูงขึ้นตามไปด้วย เพราะ

โดยทั่วไปแล้วสมาชิกที่กู้เงินเป็นประจำจะมีภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่สูงอยู่แล้ว อาจจะมีเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัวหรือเกี่ยวกับวินัยการใช้จ่ายเงินของสมาชิก ก็จะส่งผลให้สมาชิกประสบปัญหา ไม่มีเงินพอใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และต้องก่อหนี้พอกพูนไม่มีที่สิ้นสุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้สำรวจข้อมูลมีผลกับสาเหตุที่ต้องกู้หนี้เพิ่มเพื่อนำไปใช้จ่ายในเรื่องของการอุปโภค บริโภค มีจำนวนมากที่สุด 185 คน คิดเป็นร้อยละ 44.6 ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สมาชิกเป็นหนี้พอกพูน ดังนั้น ผู้บริหารและหน่วยงานของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ควรมีแนวทางการจัดสรรสวัสดิการเกี่ยวกับเรื่องการอุปโภค บริโภค ให้แก่สมาชิกสหกรณ์ฯ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการครองชีพ ส่วนใหญ่สมาชิกที่กู้เพิ่มเหตุผลมาจากบุคคลในครอบครัว เพื่อเป็นการลดความเสี่ยง ที่จะเกิดหนี้สูญ ควรเพิ่มหลักทรัพย์มาค้ำประกัน และบุคคลในครอบครัวค้ำประกันเพิ่มด้วย เพราะกฎหมายค้ำประกันที่เป็นประมวลแพ่งและพาณิชย์ ที่ว่าด้วยการค้ำประกัน เป็นบุคคลยอมค้ำประกันได้ทั้งนั้น
2. ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าสมาชิกสหกรณ์ฯ จากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย มีจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 มีความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินมากในอนาคต ดังนั้นสหกรณ์ควรให้ความสนใจ ติดตาม และให้คำชี้แนะเกี่ยวกับความรู้เรื่องของการวางแผนการใช้จ่ายให้เพียงพอ และเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือน จะได้เข้าถึงเหตุผล และครอบครัวมากยิ่งขึ้นเพื่อหาทางลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้แก่สมาชิก
3. จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่มกับระดับการศึกษา, อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์, ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน, จำนวนเงินที่ต้องก่อหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ และข้อมูลทางสถิติโดยการหาค่า Cramer's V จะพบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันน้อย ผลการศึกษาส่วนใหญ่ข้อมูลออกมาในลักษณะที่เป็นในทิศทางเดียวกัน สังเกตได้ว่าสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง ต้องกู้ยืมมาเพื่อใช้จ่ายทำให้เกิดหนี้พอกพูน เพื่อเป็นการแก้ปัญหาให้กับสมาชิก สหกรณ์ควรจัดอบรมให้ความรู้ และแนะนำอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกเป็นการเพิ่มรายได้อื่นนอกเหนือจากรายได้ประจำ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับ เรื่องแนวทางการแก้ปัญหาภาวะหนี้พอกพูนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาสภาวะหนี้

2. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด เท่านั้น ผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นข้อมูลเฉพาะสหกรณ์ จึงควรศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้กับสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นด้วย โดยเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ซึ่งปัญหาหนี้สินครูนั้นเป็นปัญหาที่ยืดเยื้อยาวนาน เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายในภาพรวม

เอกสารอ้างอิง

- เจษฎา คลังเพชร. 2551. สถานการณ์การกู้เงินต่อเนื้อของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
พิจิตร จำกัด. กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จุฑาทิพย์ ภัทราวาท. 2543. การจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสหกรณ์
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนินทร์ พิทยาวิจิธ. 2534. การบริหารสินเชื่อสถาบันการเงินครบวงจร. กรุงเทพมหานคร
- ทิพาศรี อินทะกุล. 2547. การศึกษามูลเหตุภาวะหนี้สินและความต้องการในการแก้ไข
ปัญหาหนี้สินของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ใน
โครงการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู. กรุงเทพมหานคร:
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2556. สถานะหนี้ครัวเรือนของประเทศไทย (online). www.bot.or.th,
29 มกราคม 2559
- นุกุล กรเย็นยงค์. 2543. หลักและวิธีการสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นุกุล ตีร์เจริญ, พ.ท. 2547. ภาวะหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน: สังกัดกองบัญชาการกองพล
ทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน. ชลบุรี: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยบูรพา
- ปิยะนุช ไปตะวนิช. 2527. กฎหมายแห่ง 2 เอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ผุสดี กลิ่นเกษร. 2552. ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้สินนอกระบบของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ใน
สถานประกอบการ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานไทยเรยอน
จำกัด. กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรทิพย์ รอดรวย. 2550. ภาวะหนี้สินสะสมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยมหิดล จำกัด. กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- พิชัย ลิมานนท์ดำรงค์. 2547. การศึกษาภาวะหนี้สินของสมาชิกโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู จังหวัดสกลนคร. อดุรธานี: วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- พิสิทธิ์ พัวพันธ์. 2556. วิวาทะหนี้ครัวเรือนไทย ในมุมมองที่แตกต่าง (online). www.prachachat.net, 29 มกราคม 2559
- ไพรัตน์ ยิ่งยงค์. 2548. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง : กรณีศึกษาสหกรณ์เครดิตยูเนียน เอ็น เอช เค สปริง จำกัด. กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มณฑา ยมนา. 2548. ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระสินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน ธนาคารออมสิน ภาค 4. กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รังสรรค์ ปิติปัญญา. 2558. การแก้ปัญหาหนี้สินครัวเรือน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิลาวัณย์ ด่วงไพร. 2558. ภาวะหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานธนาคารออมสิน จำกัด. กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วุฒิชัย มั่งคั่ง. 2557. รัฐเดินหน้าสงวนหนี้ในระบบ ดันแบงก์เฉพาะกิจแก้ปัญหา (online). www.dailynews.co.th, 31 มกราคม 2559
- สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตรมหาวิทล จำกัด. 2554. รายงานกิจการประจำปี 2554. กรุงเทพมหานคร.
- สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตรมหาวิทล จำกัด. 2558. รายงานกิจการประจำปี 2558. กรุงเทพมหานคร.
- สารินทร์ สุขเลิศ. 2549. ความสัมพันธ์การกู้ยืมกับลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด. กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สุกฤตา สงวนพันธุ์. 2558. สถานการณ์หนี้ครัวเรือนและมาตรการของไทยในปัจจุบัน (online). www.bot.or.th, 31 มกราคม 2559
- สุชาดา วุฒิจินดา. 2552. การศึกษาสภาวะการเป็นหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ เอสยูอี จำกัด ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกที่กู้เงินเพื่อฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง. กรุงเทพมหานคร: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุกษัย สมานสินธุ์. 2548. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการเป็นหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ธุรกิจก๊าซ ปตท. จำกัด. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุนทิพย์ จิตสว่าง. 2546. สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (online). www.polsci.chula.ac.th, 23 มิถุนายน 2559
- สุวรรณา ชูโชติ. 2544. วิธีวิจัยทางสหกรณ์. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสนาะ กลิ่นงาม และคณะ. 2549. การศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม และภาวะหนี้สินของครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด ในพื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ป่าเต็ง – ป่าละอู จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดเพชรบุรี. เพชรบุรี: ศูนย์วิจัยและข้อมูลท้องถิ่นทางธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- ออมมันนี่. 2558. หนี้ก้อนโตมาจาก หนี้สะสมหนี้ก้อนเล็ก (online). www.aommoney.com, 14 กุมภาพันธ์ 2559
- อนุพงษ์ ดัชนี. 2545. ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการทำธุรกรรมของกรรมการบริษัทมีหนี้สินส่วนตัว. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลทั่วไป

สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด

ภาคผนวก

ข้อมูลทั่วไปของสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ประวัติและที่มา

สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 1 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ได้เริ่มประกอบธุรกิจตั้งแต่วันที่ 1 เดือนเมษายน พ.ศ. 2537 ณ ที่ตั้งสำนักงาน คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่ 6 ถนนโยธี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีจำนวนสมาชิกเริ่มต้น 110 คน ด้วยเงินเริ่มต้นจำนวน 1,500,000.00 บาท (หนึ่งล้านห้าแสนบาทถ้วน) วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี โดย รองศาสตราจารย์ ทพ.ดร.สุขุม ธีรดิลก เป็นประธานกรรมการดำเนินการคนแรก

รายชื่อประธานกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ถึงปัจจุบัน

ตารางที่ 6.1 รายชื่อประธานกรรมการดำเนินการ (พ.ศ. 2537 – 2558)

รายชื่อประธานกรรมการดำเนินการ	ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ถึงปัจจุบัน
รองศาสตราจารย์ ทพ. ดร.สุขุม ธีรดิลก	พ.ศ. 2537
รองศาสตราจารย์ ทพญ.จุไร นาคะปักษิณ	พ.ศ. 2538-2542
รองศาสตราจารย์ ทพ.สุรินทร์ สุอำพัน	พ.ศ. 2543-2545, พ.ศ. 2548-2551, พ.ศ. 2554-2557
ศาสตราจารย์ ทพ.สุทัศน์ รักประสิทธิ์กุล	พ.ศ. 2546-2547
รองศาสตราจารย์ ทพญ.มาลินี สุอำพัน	พ.ศ. 2552-2553
ศาสตราจารย์คลินิก ทพ.นิติพันธ์ จีระแพทย์	พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน

ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด (2558)

ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด ได้ลงมติเป็นเอกฉันท์เมื่อวันที่ 9 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 ให้แก้ไขตราของสหกรณ์ให้สัมพันธ์กับหน่วยงานซึ่งเป็นวิชาชีพทางทันตแพทยศาสตร์ มีความหมายว่า "รอยยิ้ม" หมายถึง มีความสุข และ "พื้นหน้าเรียงซิด" หมายถึง เงินทองไม่รั่วไหล โดยสหกรณ์ได้ทำการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อความและเหตุผลที่ขอจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับที่ อ.057445 ตั้งแต่วันที่ 3 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554 (ดังภาพที่ 7)

ตราของสหกรณ์เดิม	ตราสหกรณ์ที่ใช้ในปัจจุบัน
 <p data-bbox="327 1187 726 1288">รูปเกลียวเชือกในวงกลม ช่วงโค้งด้านล่าง เป็นตัวอักษร ชื่อของสหกรณ์</p>	 <p data-bbox="861 1187 1300 1288">รูปรอยยิ้มเห็นพื้นหน้าเรียงซิด ช่วงโค้งด้านล่าง เป็นตัวอักษร ชื่อของสหกรณ์</p>

ภาพที่ 7 ตราสหกรณ์

ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด (2554)

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน

สหกรณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ รวมทั้งในข้อต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสงวนส่วนแห่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคงและได้รับประโยชน์ตามสมควร
2. ส่งเสริมการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก

3. รับฝากเงินจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น
4. จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
5. ให้เงินกู้แก่สมาชิก
6. ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน
7. ชื้อหุ้นของธนาคารซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
8. ชื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
9. ชื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวหรือส่งเสริมความเจริญ

แก่กิจการของสหกรณ์

10. ชื้อหลักทรัพย์รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ
11. ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน
12. ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามกฎหมายและตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์

แห่งชาติกำหนด

13. ดำเนินการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะ
14. ให้สวัสดิการและการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
15. ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่นเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์
16. กระทำการต่าง ๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น รวมถึง ชื้อ ถิ่นกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สิน สิทธิครอบครอง กู้ยืม เช่าหรือให้เช่า เช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อ โอนหรือรับโอน สิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อขายหรือจำหน่าย จำนองหรือรับจำนอง จำนำหรือรับจำนำ ด้วยวิธีอื่นใด ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก
17. ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
18. ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศ หรือบุคคลอื่นใด
19. ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

ทุน

ที่มาของทุน สหกรณ์อาจหาทุนเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ออกหุ้น
2. รับฝากเงินจากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่น
3. กู้ยืมเงินและรับเงินจากการออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงินอย่างอื่น
4. สะสมทุนสำรองและทุนอื่น ๆ
5. รับเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้

สมาชิก

สมาชิกสหกรณ์นี้ คือ

1. ผู้ที่มีชื่อและลงลายมือชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกเพื่อจัดตั้งสหกรณ์ และได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว
2. ผู้ได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับ และได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกกับได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

คุณสมบัติของสมาชิก สมาชิกต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
2. เป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ
3. ก. เป็นข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำ หรือลูกจ้างชั่วคราว หรือพนักงานมหาวิทยาลัย สังกัดคณะทันตแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์นี้
ข. เป็นข้าราชการบำนาญ หรือข้าราชการบำเหน็จ หรือศิษย์เก่าคณะทันตแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล

4. เป็นผู้มีความประพฤติและนิสัยดีงาม
5. มิได้เป็นสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นที่มีวัตถุประสงค์ในการให้กู้ยืมเงิน
6. ในกรณีที่สมาชิกลาออกและมีความประสงค์ที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกใหม่ จะต้องลาออกไปแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และจะต้องปฏิบัติตามข้อ 34. พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สหกรณ์ คนละ สองร้อยบาท

การเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครเป็นสมาชิกตามข้อบังคับ (รวมทั้งสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น ซึ่งประสงค์จะขอเข้าเป็นสมาชิก ต้องยื่นใบสมัครถึงสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้โดยต้องมี

ผู้บังคับบัญชาของผู้สมัครในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 4 คนหนึ่งรับรอง แต่ถ้าผู้สมัครเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า 4 ก็ไม่ต้องมีผู้รับรอง

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่พอใจว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่กำหนดไว้ใน ทั้งเห็นเป็นการสมควรรับเข้าเป็นสมาชิกได้ ก็ให้แจ้งผู้สมัครนั้นลงลายมือชื่อของตนในทะเบียนสมาชิกกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า และชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือให้ครบถ้วน แล้วเสนอเรื่องการรับสมาชิกเข้าใหม่ให้ที่ประชุมใหญ่คราวถัดไปทราบ

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการไม่ยอมรับผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยเหตุใด ๆ เมื่อผู้สมัครร้องขอก็ให้คณะกรรมการดำเนินการนำเรื่องเสนอที่ประชุมใหญ่เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด มติแห่งที่ประชุมใหญ่ให้รับเข้าเป็นสมาชิกในกรณีดังว่านี้ ให้ถือเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกซึ่งมาประชุม

ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกให้แก่สหกรณ์คนละ ยี่สิบบาท

ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้ให้ถือเป็นรายได้ของสหกรณ์จะเรียกคืนไม่ได้

สิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิก ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกต้องลงลายมือชื่อของตนในทะเบียนสมาชิกกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วน เมื่อได้ปฏิบัติดังนี้แล้วจึงจะถือว่าได้สิทธิในฐานะสมาชิก

สิทธิของสมาชิกมีดังนี้

1. เข้าร่วมประชุมใหญ่ เพื่อเสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน
2. เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
3. เสนอหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์
4. ได้รับบริการทางธุรกิจและทางวิชาการจากสหกรณ์
5. สิทธิอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์

หน้าที่ของสมาชิก มีดังนี้

1. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
2. เข้าร่วมประชุมทุกครั้งี่สหกรณ์นัดหมาย
3. ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์การที่เข้มแข็ง
4. สอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์

5. ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง

สมาชิกย้ายสังกัด สมาชิกที่ย้าย หรือโอนไปรับราชการในสังกัดอื่น และประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่งตั้งขึ้นในสังกัดนั้น หากสหกรณ์นั้นมีข้อบังคับให้รับเข้าเป็นสมาชิกได้ และคณะกรรมการดำเนินการได้มีมติให้รับเข้าเป็นสมาชิกแล้ว ถ้าสมาชิกนั้นมีความประสงค์จะให้โอนเงินค่าหุ้นเงินฝาก (ถ้ามี) และเงินกู้ที่ตนมีอยู่ในสหกรณ์นี้ไปยังสหกรณ์ที่ตนได้ไปเข้าเป็นสมาชิกใหม่สหกรณ์ก็จะจัดการโอนเงินค่าหุ้น เงินกู้ และเงินฝาก (ถ้ามี) ที่สมาชิกนั้นมีอยู่ต่อสหกรณ์ให้ตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

การรับโอนสมาชิกสหกรณ์อื่น สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นซึ่งย้าย หรือโอนมารับราชการในสังกัด หากประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิก ก็ให้ยื่นใบสมัครถึงสหกรณ์ เมื่อได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดครบถ้วนแล้ว ก็จะได้สิทธิในฐานะสมาชิกทั้งนี้ เมื่อสหกรณ์ที่ตนเป็นสมาชิกอยู่เดิมได้โอนเงินค่าหุ้นในสหกรณ์นี้เสร็จสิ้นแล้ว

การรับโอนเงินค่าหุ้น และการปฏิบัติเกี่ยวกับหนี้สินที่มีอยู่ในสหกรณ์เดิมนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

การเปลี่ยนแปลงชื่อ สกุล สัญชาติ และที่อยู่ สมาชิกคนใดมีการเปลี่ยนแปลง ชื่อ สกุล สัญชาติ และที่อยู่ ต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

การเข้าเป็นสมาชิกสมทบ

ผู้ประสงค์สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบต้องยื่นใบสมัครต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยต้องมีสมาชิกสหกรณ์นี้ไม่น้อยกว่า 2 คนรับรอง เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่า ผู้สมัครมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่กำหนด ทั้งเห็นเป็นการสมควรแล้วก็ให้รับเข้าเป็นสมาชิกสมทบได้ และต้องจัดให้ผู้สมัครได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกสมทบกับชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าหุ้นตามที่แจ้งถือครบถ้วน

คุณสมบัติของสมาชิกสมทบ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นนักศึกษาที่เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์
2. เป็นบุคคลในครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์
3. เป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่มีความประสงค์จะใช้บริการ หรือสวัสดิการจากสหกรณ์นี้
4. นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความสะดวกและช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
5. เป็นผู้มีความประพฤติดีงามและประกอบอาชีพสุจริต

เมื่อสมาชิกสมทบได้ปฏิบัติตามวรรคก่อนแล้วย่อมได้สิทธิในฐานะสมาชิกสมทบ

1. ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสมทบต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าในวันที่ยื่นใบสมัครเป็นสมาชิกจำนวนเงิน หนึ่งร้อยบาท

2. การให้บริการ สหกรณ์อาจให้บริการหรือสวัสดิการแก่สมาชิกสมทบได้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่ขัดกับข้อห้ามมิให้สมาชิกสมทบใช้สิทธิในสหกรณ์ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ข้อกำหนด วิธีการให้บริการและอื่น ๆ ตลอดจนสวัสดิการ และผลตอบแทนจากการใช้บริการให้เป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์

3. สิทธิของสมาชิกสมทบ มีดังนี้

- (1) กู้เงินจากสหกรณ์ได้ตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- (2) ได้รับความบริการทางธุรกิจหรือสวัสดิการจากสหกรณ์
- (3) ได้รับความบริการทางวิชาการหรือการฝึกอบรมจากสหกรณ์
- (4) ได้รับเลือกเป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์
- (5) เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับดำเนินงานของสหกรณ์

อนึ่ง สมาชิกสมทบไม่มีสิทธิในการนำชื่อเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใดๆ หรือเป็นกรรมการดำเนินการหน้าที่ของสมาชิกสมทบ มีดังนี้

- (1) ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- (2) ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์

4. การเปลี่ยนแปลงชื่อ สกุล สัญชาติ และที่อยู่ของสมาชิกสมทบ ให้นำความในข้อบังคับ ข้อ 39 มาบังคับใช้โดยอนุโลม

5. การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกสมทบ ให้นำความในข้อบังคับ ข้อ 40 มาบังคับใช้โดยอนุโลม

6. การขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสมทบ ให้นำความในข้อบังคับ ข้อ 41, 42 และ 43 มาบังคับใช้โดยอนุโลม

7. การจ่ายคืนค่างานและเงินอื่น ๆ ให้สมาชิกสมทบ ในกรณีที่สมาชิกสมทบขาดจากสมาชิกภาพให้สหกรณ์ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับข้อ 46 โดยอนุโลม

8. การหักเงินซึ่งสมาชิกสมทบต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ การจ่ายคืนเงินของสมาชิกสมทบตามข้อ 59 สหกรณ์มีสิทธิหักเงินซึ่งสมาชิกสมทบต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ได้

9. การถอนชื่อสมาชิกสมทบออกจากทะเบียนสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกสมทบออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อสมาชิกสมทบออกจากทะเบียนสมาชิก

การตั้งผู้รับโอนประโยชน์

การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ สมาชิกจะทำเป็นหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเพื่อให้เป็นผู้รับโอนประโยชน์ซึ่งตนมีอยู่ในสหกรณ์ในเมื่อตนตายนั้น มอบให้สหกรณ์ถือไว้ หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังกล่าวนี้ต้องทำตามลักษณะพินัยกรรม

ถ้าสมาชิกประสงค์จะเพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้ว ก็ต้องทำเป็นหนังสือตามลักษณะดังกล่าวในวรรคก่อนมอบให้สหกรณ์ถือไว้

เมื่อสมาชิกตาย ให้สหกรณ์แจ้งให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อนทราบและสหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงินผลประโยชน์หรือเงินอื่นใดบรรดาที่สมาชิกผู้ตายมีอยู่ในสหกรณ์ให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้เป็นที่พอใจคณะกรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าวนั้น

ให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคแรก ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ต่อสหกรณ์ภายในกำหนด หนึ่ง ปี นับแต่วันที่สมาชิกตายหรือได้รับแจ้งจากสหกรณ์ โดยให้แนบสำเนามรณะบัตรที่ทางราชการออกให้แสดงว่าสมาชิกนั้น ๆ ได้ถึงแก่ความตายไปประกอบการพิจารณาด้วย เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาและอนุมัติแล้ว สหกรณ์จะจ่ายเงินผลประโยชน์ดังกล่าวภายในสี่สิบห้าวัน ในกรณีผู้มีสิทธิรับเงินผลประโยชน์ไม่ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์หรือผู้ที่มีชื่อเป็นผู้รับโอนประโยชน์ที่สมาชิกได้จัดทำให้สหกรณ์ถือไว้ไม่มีตัวอยู่ก็ดี เมื่อพ้นกำหนดอายุความ สิบ ปี ให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินดังกล่าวไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ทั้งสิ้น

การขาดจากสมาชิกภาพ

การขาดจากสมาชิกภาพ สมาชิกย่อมขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (4) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย

- (5) ถูกออกจากราชการ หรืองานประจำ โดยมีความผิด
- (6) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

การลาออกจากสหกรณ์

สมาชิกผู้ไม่มีหนี้สินอยู่ต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันอาจลาออกจากสหกรณ์ได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการ ได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการขอด้วยข้อบังคับและอนุญาตแล้ว จึงให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ได้

คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบหมายให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณา หากเห็นว่าเป็นการขอด้วยข้อบังคับก็ให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ตามความในวรรคก่อนได้ แล้วให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบด้วย

การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

1. ขาดชำระค่าหุ้นรายเดือนถึงสามงวดติดต่อกันหรือขาดชำระรวมถึงหกงวด ทั้งนี้โดยมิได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ
 - (1) นำเงินกู้ไปใช้ผิดความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้นั้น
 - (2) ไม่จัดการแก้ไขหลักประกันสำหรับเงินกู้ที่เกิดบกพร่องให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
 - (3) ค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าจะต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลาถึงสองเดือน หรือผิดนัด การส่งเงินงวดชำระหนี้ดังกล่าวจนถึงสามคราวสำหรับเงินกู้อย่างหนึ่ง ๆ
 - (4) ไม่ให้ข้อความจริงเกี่ยวกับหนี้สินของตนแก่สหกรณ์เมื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิก หรือเมื่อจะก่อความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน หรือเมื่อมีความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์อยู่แล้ว
 - (5) จงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์หรือของที่ประชุมกลุ่มที่ตนสังกัด หรือ ประพฤติการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต แสดงตนเป็นปฏิปักษ์หรือทำให้เสื่อมเสียต่อสหกรณ์ ไม่ว่าจะโดยประการใด ๆ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินได้สอบสวนพิจารณาปรากฏว่า สมาชิกมีเหตุใด ๆ ดังกล่าวข้างต้นนี้ และได้ลงมติให้สมาชิกออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการที่มีอยู่ทั้งหมดในขณะนั้นแล้ว ก็เป็นอันถือว่าสมาชิกนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์

สมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบมติการให้ออก คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นที่สุด

การถอนชื่อสมาชิกจากทะเบียนสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียนสมาชิก

อนึ่ง ให้สหกรณ์แจ้งเรื่องสมาชิกออกให้ประธานกลุ่ม (ถ้ามี) ซึ่งเกี่ยวข้องเสนอที่ประชุมกลุ่มทราบโดยเร็ว

สมาชิกที่โอน หรือย้าย หรือออกจากราชการ หรืองานประจำโดยไม่มี ความผิด สมาชิกที่โอนหรือย้าย หรือออกจากราชการ หรืองานประจำตามข้อ 33 (3) โดยไม่มี ความผิด เว้นแต่ออกเพราะตายหรือเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย ถ้ามิได้ลาออกสหกรณ์ด้วย ก็ให้ถือว่าคงเป็นสมาชิกอยู่ และจะงวดชำระค่าหุ้นได้ก็ต่อเมื่อมีหนี้สินไม่เกินค่าหุ้น สมาชิกเช่นว่านั้นอาจได้รับเงินกู้จากสหกรณ์ได้ตามระเบียบของสหกรณ์

การจ่ายเงินของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพ เพราะเหตุนั้น สหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ โดยเฉพาะค่าหุ้นนั้นผู้มีสิทธิได้รับจะเรียกให้สหกรณ์จ่ายเงินคืนทันที โดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ออกนั้นก็ได้อีก หรือจะเรียกให้จ่ายเงินหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชีที่ออก โดยได้รับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีที่ออกนั้นด้วย ในเมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีนั้นแล้ว ก็ได้สุดแต่จะเลือก ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้น สหกรณ์จะจ่ายเงินให้ตามระเบียบของสหกรณ์

ถ้าในปีใด จำนวนค่าหุ้นที่ถอนคืนเนื่องจากสมาชิกขาดจากสมาชิกภาพจะเกินร้อยละสิบแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันต้นปีนั้น คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้รอการจ่ายคืนค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพรายต่อไปในปีนั้นไว้จนถึงปีทางบัญชีใหม่ แต่เฉพาะสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพเนื่องจากตนได้โอนหรือย้าย หรือออกจากราชการ หรืองานประจำตามข้อ 33(3) โดยไม่มี ความผิดนั้น คณะกรรมการดำเนินการอาจผ่อนผันเป็นพิเศษ

ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุตามข้อ 41(2) และข้อ 42 ถ้าเป็นการลาออกระหว่างปีทางบัญชี สมาชิกจะได้รับเฉพาะการจ่ายคืนเงินค้ำหุ้นเท่านั้นโดยไม่มีเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนในปีนั้น แต่ถ้าเป็นการลาออกหลังจากวันสิ้นปีทางบัญชี สมาชิกจะได้รับการจ่ายคืนเงินค้ำหุ้นพร้อมทั้งเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนในปีที่ออกนั้นด้วย

ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพ สหกรณ์จะจ่ายค้ำหุ้น เงินรับฝากเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่ายที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ตามกฎหมายล้มละลาย

ในกรณีที่สมาชิกขาดจากสมาชิกภาพเพราะเหตุอื่น สหกรณ์จะจ่ายค้ำหุ้น เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนกับดอกเบี้ยค้างจ่าย บรรดาที่สมาชิกนั้นมีอยู่ในสหกรณ์คืนให้ภายในเวลาทันสมควรโดยไม่มีเงินปันผลหรือเงินเฉลี่ยคืนตั้งแต่ประจำปีที่อยู่จากสหกรณ์ หรือหากสมาชิกขอให้จ่ายค้ำหุ้นภายหลังวันสิ้นปี โดยขอรับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนในปีนั้นภายหลังที่ประชุมใหญ่ได้พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีก็ได้ ส่วนเงินรับฝากและดอกเบี้ยนั้น สหกรณ์จะจ่ายให้ตามระเบียบของสหกรณ์

การหักเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ สหกรณ์มีสิทธิหักเงินซึ่งสมาชิกต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์ได้ก่อนจ่ายคืนเงินของสมาชิก

กลุ่มสมาชิก

กลุ่มสมาชิก สหกรณ์อาจจัดตั้งกลุ่มสมาชิกขึ้น การจัดกลุ่ม การประชุมกลุ่ม กิจกรรมของที่ประชุมกลุ่ม การเลือกตั้งจำนวนกรรมการบริหารกลุ่ม การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกลุ่มให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

หุ้น

การออกหุ้น สหกรณ์ออกหุ้นได้โดยไม่จำกัดจำนวน มีมูลค่าหุ้นละสิบบาท ผู้เป็นสมาชิกหรือสมาชิกสหทบเท่านั้น จึงจะถือหุ้นในสหกรณ์ได้ ในการชำระค้ำหุ้นต้องชำระเต็มมูลค่าหุ้นทุกครั้ง

การถือหุ้น สมาชิกแต่ละคนต้องถือหุ้นแรกเข้าอย่างน้อยคนละ สิบห้า หุ้น ในการถือหุ้นสมาชิกจะถือหุ้นได้ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด

สมาชิกทุกคนต้องชำระค้ำหุ้นเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนแรกที่เป็นสมาชิกตามอัตราส่วนของจำนวนเงินได้รายเดือนของตน ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

เงินได้รายเดือนตามความในวรรคสอง หมายถึง เงินเดือนหรือค่าจ้างประจำ และเงินที่จ่ายควบกับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำ ซึ่งสมาชิกได้รับจากหน่วยงานเจ้าสังกัดและหมายถึง บำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญบำเหน็จบำนาญ ซึ่งสมาชิกได้รับจากทางราชการด้วย

ถ้าสมาชิกประสงค์จะถอนรายเดือนในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์หรือจะขอซื้อหุ้นเพิ่มขึ้นอีกเมื่อใดก็ย่อมทำได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ สมาชิกจะโอนหรือถอนหุ้นในระหว่างที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ไม่ได้

ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุด สหกรณ์ไม่ต้องส่งเงินค่าหุ้นของสมาชิกเพื่อชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ของสมาชิกผู้นั้น

การชำระค่าหุ้นรายเดือน การชำระค่าหุ้นรายเดือนนั้น ให้ชำระโดยวิธีหักจากเงินได้รายเดือนของสมาชิกในวันจ่ายเงินได้รายเดือนประจำเดือน นั้น ๆ ทุกเดือน สำหรับลูกจ้างที่ไม่มีเงินหัก ณ ที่จ่าย หรือข้าราชการบำนาญหรือข้าราชการบำเหน็จ หรือศิษย์เก่าให้นำส่งสหกรณ์ด้วยตนเอง หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากสหกรณ์ โดยผ่านทางธนาคารพาณิชย์

เมื่อสมาชิกมีคำขอเป็นหนังสือและคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าสมาชิกนั้นตกอยู่ในพฤติการณ์อันทำให้ไม่สามารถชำระค่าหุ้นรายเดือนได้ โดยมีใ้เกิดขึ้นด้วยเจตนาอันไม่สุจริตของตน คณะกรรมการดำเนินการจะอนุญาตให้สมาชิกนั้นไม่ต้องชำระค่าหุ้นรายเดือนชั่วคราวระยะเวลาตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรก็ได้

การงดชำระเงินค่าหุ้นรายเดือน สมาชิกที่ได้ชำระเงินค่าหุ้นไม่น้อยกว่า แปดสิบสี่เดือน หรือเป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่า ห้าหมื่นบาท ไม่มีหนี้สินกับสหกรณ์ และไม่เป็นผู้ค้ำประกันสมาชิกรายใด จะงดชำระเงินค่าหุ้นรายเดือน หรือลดจำนวนการถือหุ้นรายเดือนลงก็ได้ สำหรับการลดจำนวนการถือหุ้นรายเดือนจะต้องไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ตามระเบียบของสหกรณ์ โดยแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ

การแจ้งยอดจำนวนหุ้น สหกรณ์จะแจ้งยอดจำนวนหุ้นที่สมาชิกชำระเต็มมูลค่าแล้วให้สมาชิกแต่ละคนทราบทุกสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

การดำเนินงาน

การรับฝากเงิน สหกรณ์อาจรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทออมทรัพย์พิเศษ จากสมาชิก หรือสหกรณ์อื่นได้ตามระเบียบของสหกรณ์

1. เงินฝากออมทรัพย์ปกติ หมายถึง เงินที่สมาชิกลำนำฝากไว้กับสหกรณ์ครั้งละไม่น้อยกว่า หนึ่งร้อยบาท สมาชิกจะส่งเงินฝากเพิ่มขึ้นเมื่อใดก็ได้ หรือให้สหกรณ์หักจากเงินได้รายเดือนทุกเดือนก็ได้ สหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ ตามยอดคงเหลือต่ำสุดในแต่ละวันตามอัตราที่สหกรณ์กำหนดไว้ในประกาศของสหกรณ์ และจะนำดอกเบี้ยเข้าบัญชีของผู้ฝาก ในวันที่ 31 มีนาคม, 31 กรกฎาคม, 30 มิถุนายน และ 31 ธันวาคมของทุกปี ดอกเบี้ยเงินฝากที่สมาชิกได้รับ เป็นเงินได้ที่ไม่ต้องเสียภาษีประจำปี

2. เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ หมายถึง เงินที่สมาชิกลำนำฝากไว้กับสหกรณ์ มีกำหนดระยะเวลาโดยฝากครั้งละไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยบาท และระยะเวลาฝากต้องไม่น้อยกว่าสามเดือน สหกรณ์จะให้ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษตามอัตราที่สหกรณ์กำหนดไว้ในประกาศของสหกรณ์ การจ่ายดอกเบี้ยนั้นจะจ่ายให้เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาฝากตามที่สหกรณ์กำหนดไว้ในประกาศของสหกรณ์ หรือตามงวดที่ได้ตกลงกันไว้ในเวลาฝาก อนึ่งถ้ายังไม่ถอนเงินฝากหรือรับดอกเบี้ยในวันครบกำหนดระยะเวลาฝาก สหกรณ์ถือว่าสมาชิกได้ฝากเงินพร้อมดอกเบี้ยต่อไปอีกเท่าระยะเวลาเดิมโดยอัตโนมัติ (นับแต่วันครบกำหนดแห่งระยะเวลาเดิม) สมาชิกมีสิทธิถอนคืนเงินฝากออมทรัพย์พิเศษก่อนถึงกำหนด แต่จะคำนวณดอกเบี้ยให้ตามจำนวนเดือนเต็ม สมาชิกจะต้องคืนดอกเบี้ยส่วนที่รับเกินไปต่อสหกรณ์จนครบ

3. เงินฝากออมทรัพย์พิเศษวงเงินสูง หมายถึง เงินที่สมาชิกลำนำฝากไว้กับสหกรณ์ มีกำหนดระยะเวลาโดยฝากครั้งละไม่น้อยกว่า หนึ่งล้านบาท ขึ้นไป และยอดรวมเงินฝากทุกบัญชีห้าล้านบาท ขึ้นไป ระยะเวลาฝากต้องไม่น้อยกว่าสามเดือนและฝากต่อเนื่องเกินช่วงไตรมาสตามกำหนดระยะเวลาฝากตามที่สหกรณ์กำหนดไว้ในประกาศของสหกรณ์ (ไม่นับเศษไตรมาส) สามเดือน สหกรณ์จะให้ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษวงเงินสูงตามอัตราที่สหกรณ์กำหนดไว้ในประกาศของสหกรณ์ การจ่ายดอกเบี้ยนั้นจะจ่ายให้เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาฝากตามที่สหกรณ์กำหนดไว้ในประกาศของสหกรณ์ หรือตามงวดที่ได้ตกลงกันไว้ในเวลาฝาก (รับฝากวงเงินจำกัดบัญชีหรือกลุ่มบัญชีละ ไม่เกิน 20 ล้านบาท)

ตารางที่ 6.2 อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

ประเภทเงินฝาก	อัตราดอกเบี้ย	กำหนดจ่ายดอกเบี้ย
1.1 ออมทรัพย์ปกติ	1.0	ทุก 3 เดือน (31มี.ค./30มิ.ย./30ก.ย./31ธ.ค.)
1.2 ออมทรัพย์พิเศษ		
1.2.1 ฝากตั้งแต่ 100 บาท ขึ้นไป ถึง 499,999 บาท	$1.0 + 1.75^* = 2.75$	กำหนดจ่ายดอกเบี้ย เหมือนข้อ 1.1
1.2.2 ฝากตั้งแต่ 5 แสนบาท ขึ้นไป ถึง 4,999,999 บาท	$1.0 + 2.25^* = 3.25$	
1.2.3 ฝากตั้งแต่ 5 ล้านบาท ขึ้นไป	$1.0 + 2.50^* = 3.50$	
1.3 ออมทรัพย์พิเศษวงเงินสูง (รับฝากวงเงินจำกัดบัญชีหรือกลุ่มบัญชีละ ไม่เกิน 20 ล้านบาท)		
1.3.1 ฝากตั้งแต่ 5 ล้านบาท ขึ้นไป	อัตราดอกเบี้ยตามที่แสดงใน ตารางที่ 3	
1.3.2 บัญชีกลุ่มเพื่อครอบครัว ฝาก บัญชีละ 1 ล้านบาท ขึ้นไป และยอดรวมเงิน ฝากทุกบัญชี 5 ล้านบาท ขึ้นไป		

หมายเหตุ * หมายถึง อัตราดอกเบี้ยเพิ่ม

(ก) เงินฝากทุกประเภท ไม่เสียภาษีดอกเบี้ยเงินฝาก

ตารางที่ 6.3 อัตราดอกเบี้ยเพิ่ม เงินฝากออมทรัพย์พิเศษวงเงินสูง

เงิน ฝากข้อ 1.3	กรณีฝากต่อเนื่อง เกินช่วง.....ไตรมาส (ไม่นับเศษไตรมาส)	อัตรา ดอกเบี้ย เพิ่ม ร้อยละ	เป็นอัตราดอกเบี้ย	กำหนดจ่าย ดอกเบี้ย เหมือนข้อ 1.1 โดยจ่ายตั้งแต่
(ข)	4	2.75	$1.0 + 2.75 = 3.75$	เริ่มฝาก
(ค)	8	3.00	$1.0 + 3.00 = 4.00$	ไตรมาสที่ 5
(ง)	12	3.25	$1.0 + 3.25 = 4.25$	ไตรมาสที่ 9

(จ) เงินฝากตามข้อ 1.3 ถ้าการฝากไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไม่จ่ายอัตรา
ดอกเบี้ยเพิ่ม หรือ จ่ายอัตราดอกเบี้ยเพิ่ม ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาฝากตาม ข้อ 1.2

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการฝาก ดอกเบี้ย การถอนเงินฝากและอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การให้เงินกู้

การให้เงินกู้ เงินกู้นั้นอาจให้ได้แก่

1. สมาชิกของสหกรณ์
2. สหกรณ์อื่น

การให้เงินกู้แก่สมาชิคนั้น ให้คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ได้ตามข้อบังคับนี้ และตามระเบียบของสหกรณ์

ข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยให้เงินกู้ ประเภทและจำกัดแห่งเงินกู้หลักประกันสำหรับเงินกู้ ลำดับแห่งการให้เงินกู้ กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การส่งเงินงวดชำระหนี้สำหรับเงินกู้ การควบคุมหลักประกัน การเรียกคืนเงินกู้และอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

การให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่นนั้น คณะกรรมการดำเนินการจะพิจารณาให้กู้ได้ต่อเมื่อสหกรณ์มีเงินทุนเหลือจากการให้เงินกู้แก่สมาชิกแล้ว ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

สมาชิกหรือสหกรณ์อื่น ซึ่งประสงค์จะขอกู้เงินจากสหกรณ์นี้ ต้องเสนอคำขอกู้ตามแบบและระเบียบของสหกรณ์ที่กำหนดไว้

ความมุ่งหมายแห่งเงินกู้ เงินกู้ซึ่งให้แก่สมาชิกไม่ว่าประเภทใดๆ จะให้ได้แต่เฉพาะเพื่อการอันจำเป็นหรือประโยชน์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร

ให้คณะกรรมการดำเนินการสอดส่องและกวดขันการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้ตรงตามความมุ่งหมายที่ได้เงินกู้นั้น

ประเภทแห่งเงินกู้ สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกได้ตามประเภทดังต่อไปนี้

เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ในกรณีที่สมาชิกมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุอันจำเป็นรีบด่วนและมีความประสงค์ขอกู้เงิน เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินที่ให้แก่สมาชิกผู้กู้คนหนึ่ง ๆ นั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ แต่ต้องอยู่ภายในวงเงินจำกัดไม่เกิน 100,000 บาท กรณีจำเป็นต้องกู้มากกว่า 100,000 บาท ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นรายๆ ไป

สิทธิการขอกู้เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน

1. ต้องเป็นสมาชิกไม่น้อยกว่า 3 เดือน
2. กู้ได้ 3 เท่าของเงินเดือน ชำระคืนไม่เกิน 12 งวด งวดละเท่า ๆ กัน
3. ผู้กู้ที่ชำระเงินกู้คืนแล้วครั้งหนึ่งของวงเงินกู้มีสิทธิขอกู้ใหม่ได้

หลักประกันสำหรับเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน

1. ชำระราชการและลูกจ้างประจำเงินงบประมาณไม่ต้องมีหลักประกัน
2. ลูกจ้างประจำเงินนอกงบประมาณ พนักงานมหาวิทยาลัย ต้องมีกลุ่มผู้ค้ำประกันตามที่คณะกรรมการกำหนด หรือ มูลค่าหุ้นเป็นหลักประกัน
3. ลูกจ้างชั่วคราว ต้องมีมูลค่าหุ้นเป็นหลักประกัน หรือมีข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำเงินงบประมาณ ค้ำประกัน 1 คน

เงินกู้สามัญ ในกรณีที่สมาชิกมีความประสงค์ขอกู้เงินสำหรับใช้จ่ายเพื่ออันจำเป็น หรือมีประโยชน์ต่าง ๆ คณะกรรมการดำเนินการอาจพิจารณาให้เงินกู้สามัญแก่สมาชิกนั้นได้ ตามระเบียบของสหกรณ์

สิทธิการขอกู้เงินกู้สามัญ

1. ผู้ที่มีสิทธิกู้เงินสามัญ และอายุการเป็นสมาชิก
 - 1.1 เป็นสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน
 - 1.2 เป็นสมาชิกไม่ถึง 1 ปี กู้ได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของวงเงินกู้ ตามที่กำหนดในตาราง
 - 1.3 เป็นสมาชิกตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป มีสิทธิกู้เงินได้ตามที่กำหนดตามตาราง

2. จำนวนวงเงินกู้สามัญ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 6.4 แสดงอัตราเงินเดือนของสมาชิกที่สามารถกู้ได้ตามอายุสมาชิกและจำนวนวงเงินกู้สามัญไม่เกินตามที่กำหนด

เงินเดือน	อายุสมาชิก ไม่น้อยกว่า		วงเงินกู้ไม่เกิน	
	1	-	300,000	-
ไม่เกิน 10,000	1	-	300,000	-
10,001-12,000	1	3	400,000	500,000
12,001-14,000	2	4	500,000	600,000
14,001-16,000	3	5	600,000	800,000
16,001-18,000	4	6	800,000	900,000
18,001-20,000	5	7	1,000,000	1,100,000
20,001-25,000	7	9	1,250,000	1,400,000
25,001-30,000	8	-	1,500,000	-

3. กรณีเงินเดือนน้อยกว่าระดับเงินเดือนของช่วงเงินเดือนที่มากกว่าถัดไป ไม่เกินร้อยละ 2 อาจพิจารณาวงเงินกู้ตามช่วงเงินเดือนที่มากกว่าถัดไปได้

4. วงเงินกู้ที่มากกว่า 1,500,000 บาท ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการดำเนินการเป็นรายๆ ไป

5. จำนวนหุ้นของสมาชิกผู้กู้เงินสามัญตามหลักเกณฑ์นี้ ผู้กู้ต้องมีหุ้นไม่น้อยกว่า 10% ของจำนวนเงินกู้

6. จำนวนงวดการผ่อนชำระเงินกู้สามัญ

6.1 เงินกู้สามัญทั่วไป ชำระไม่เกิน 144 งวด

6.2 ผู้กู้ต้องชำระหนี้เงินกู้ไม่เกินเกษียณอายุราชการ

7. หลักประกันสำหรับเงินกู้ การกู้เงินสามัญแต่ละประเภทจะต้องมีผู้ค้ำประกัน ดังนี้

7.1 จำนวนเงินกู้ไม่เกิน 500,000 บาท ต้องมีผู้ค้ำประกัน 2 - 8 คน

7.2 จำนวนเงินกู้เกินกว่า 500,000 บาท ต้องมีผู้ค้ำประกัน 4 - 8 คน

7.3 ต้องทำประกันชีวิตเพื่อประกันสินเชื่อ

7.4 กรณีสมาชิกอายุ 45 ปีขึ้นไป อาจใช้เงินผลประโยชน์จากฌาปนกิจสงเคราะห์ แทน ข้อ 7.3 ได้

เงินกู้สามัญฌาปนกิจ หมายถึง การกู้เงินกรณีที่สมาชิกสมัครเป็นสมาชิกทั้ง สสอ. และ สส.ชสอ. และมีผลคุ้มครองแล้วไม่ได้ใช้ผลประโยชน์จาก สสอ. และ สส.ชสอ. ค่าประกันหนี้ใด ๆ ตามหลักเกณฑ์โครงการเงินกู้ผลประโยชน์จากฌาปนกิจสงเคราะห์ กรณีเป็นสมาชิกทั้ง สสอ. และ สส.ชสอ. ดังนี้

สิทธิการขอเงินกู้สามัญฌาปนกิจ

1. สมาชิกผู้กู้ต้องเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยที่เป็นข้าราชการบำนาญ หรือ ลูกจ้างประจำที่ได้รับบำเหน็จรายเดือน
2. ต้องเป็นสมาชิกทั้ง สสอ. และ สส.ชสอ. ซึ่งไม่ได้ใช้ผลประโยชน์จาก สสอ. และ สส.ชสอ. ค่าประกันหนี้ใด ๆ
3. ต้องมีเงินบำนาญ หรือเงินบำเหน็จรายเดือน พอให้ตัดชำระหนี้
4. ยอดเงินให้กู้ไม่เกินเก้าแสนบาท อัตราดอกเบี้ยตามที่คณะกรรมการกำหนด
5. ยกผลประโยชน์จาก สสอ. และ สส.ชสอ. เพื่อชำระหนี้สหกรณ์เป็นอันดับแรก
6. ยินยอมให้หักเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน มูลค่าหุ้น จากสหกรณ์เพื่อชำระเงินค่าสงเคราะห์ล่วงหน้าของ สสอ. และ สส.ชสอ. และหนี้สหกรณ์
7. ต้องทำหนังสือยินยอมให้ตัดเงินบำนาญเพื่อชำระหนี้สหกรณ์และเงินค่าสงเคราะห์ล่วงหน้าของ สสอ. และ สส.ชสอ.
8. การชำระคืน กำหนดเป็นงวดชำระพร้อมเงินต้นและดอกเบี้ย ผ่อนชำระคืนได้เกินอายุ 60 ปี
9. อนุมัติเงินกู้โดยคณะกรรมการดำเนินการ

เงินกู้สามัญกรณีเสียชีวิต หมายถึง การกู้เงินกรณีที่สมาชิกมีหนี้สินกับสหกรณ์เป็นจำนวนมาก ไม่สามารถกู้เงินใดๆ ตามระเบียบสหกรณ์ได้อีก ขณะที่ยังมีปัญหาดือดร้อนเรื่องค่าใช้จ่ายในครอบครัว แต่หน้าของเงินเดือนยังเหลือพอที่จะชำระหนี้ได้อีกจำนวนหนึ่ง

สิทธิการขอกู้เงินกู้สามัญกรณีเชี่ยวชาญ

1. คุณสมบัติผู้กู้

1.1 สมาชิกปฏิบัติงานในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มาแล้วไม่น้อยกว่า 15 ปี หรือ

1.2 สมาชิกปฏิบัติงานในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีหลักทรัพย์ขายไว้กับสหกรณ์ตามโครงการลดหนี้

2. วงเงินที่ให้กู้ ไม่เกิน 500,000.00 (ห้าแสนบาทถ้วน) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.5 ต่อปี ผ่อนชำระได้ถึงอายุ 60 ปี กรณีสมาชิกผู้ขอกู้อายุเกิน 55 ปี และค้ำประกันโดยหลักทรัพย์ ตามข้อ 3. (4) และ (5) ให้ผ่อนชำระได้ไม่เกินห้าปี

3. การค้ำประกันหรือหลักประกัน ดังนี้

3.1 ผู้ค้ำประกันหนึ่งคน ต้องเป็นทันตแพทย์ / อาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ค้ำประกันได้หนึ่งสัญญา ดังนี้

- (1) ทันตแพทย์ปฏิบัติงานเกินห้าปี วงเงินค้ำประกัน 500,000.00 บาท (ห้าแสนบาทถ้วน)
- (2) ทันตแพทย์ปฏิบัติงานเกิน 2 ปี แต่ไม่ถึงห้าปี วงเงินค้ำประกัน 200,000.00 บาท (สองแสนบาทถ้วน)
- (3) ทันตแพทย์ปฏิบัติงานเกิน 1 ปี แต่ไม่ถึงสองปี วงเงินค้ำประกัน 100,000.00 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)
- (4) อาจารย์ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขึ้นไป วงเงินค้ำประกัน 200,000.00 บาท (สามแสนบาทถ้วน)

3.2 สมาชิกที่เป็นเครือญาติหรือในครอบครัว และปฏิบัติงานในคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ค้ำประกัน และยินยอมให้ตัดเงินเดือนชำระหนี้จนเสร็จสิ้น โดยสมาชิกผู้ค้ำประกันตามข้อ(3.2) นี้ ต้องทำประกันชีวิตตามวงเงินที่ค้ำประกัน หรือเป็นสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์คุ้มครองวงเงินที่ค้ำประกัน

3.3 สิทธิในบำเหน็จตกทอดเพื่อใช้เป็นหลักประกันการกู้เงิน

3.4 การเพิ่มยอดซื้อคืนหลักทรัพย์ที่ได้ขายไว้กับสหกรณ์ เป็นหลักประกันการกู้เงิน

3.5 วงเงินจำนวนหลักทรัพย์ตามระเบียบเงินกู้พิเศษ เป็นหลักประกันการกู้เงิน

เงินกู้พิเศษ เมื่อสหกรณ์มีฐานะการเงินก้าวหน้าพอที่จะช่วยให้เงินกู้ เพื่อส่งเสริมฐานะความมั่นคงหรือเพื่อการเคหะ หรือก่อประโยชน์นอกวงแถมสมาชิกได้ คณะกรรมการดำเนินการอาจให้เงินกู้พิเศษแก่สมาชิคนั้นได้ตามที่เห็นสมควร โดยผู้กู้ต้องระบุความมุ่งหมายแต่ละอย่างของเงินกู้ประเภทนี้ ตลอดจนเงื่อนไขและวิธีการ และต้องมีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

1. อสังหาริมทรัพย์

วงเงินให้กู้ไม่เกินร้อยละสิบของ

1.1 ราคาประเมินจากทางราชการหรือ

1.2 ราคาประเมินตามใบเสร็จรับเงินในราชการกรมที่ดิน สำหรับค่าธรรมเนียมและภาษีเงินได้จากการซื้อขายครั้งก่อน หรือ

1.3 ราคาซื้อขายจริงตามหนังสือสัญญาซื้อขายครั้งก่อน หรือ

1.4 ราคาขายจากโครงการจัดสรรซึ่งมีการพัฒนาที่ดินแล้ว แต่ต้องไม่เกิน 1.5 เท่าของราคาประเมินจากทางราชการ

วงเงินให้กู้ไม่เกินร้อยละหกสิบของ

1.5 ราคาประเมินจากบริษัทเอกชนที่ได้รับการรับรองจากสถาบันการเงินหลักต่าง ๆ

2. อสังหาริมทรัพย์ อาจให้ถึงร้อยละร้อยของราคา ตามข้อ 1.1, ข้อ 1.2, ข้อ 1.3 และข้อ 1.4 หรือร้อยละแปดสิบของราคาประเมินจากบริษัทเอกชนที่ได้รับการรับรองจากสถาบันการเงินหลักต่างๆ ในกรณี ดังนี้

2.1 เป็นส่วนของที่อยู่อาศัยประจำของสมาชิกผู้กู้

2.2 เป็นส่วนประกอบอาชีพหลักของสมาชิกผู้กู้

3. อสังหาริมทรัพย์ อาจให้วงเงินกู้ตามที่เคยจำนองกับธนาคารพาณิชย์ แต่วงเงินให้กู้ต้องไม่เกิน 1.2 เท่าของราคาประเมินจากทางราชการ

4. วงเงินให้กู้ตาม ข้อ 1, ข้อ 2, และ ข้อ 3. หากมีการขออนุญาตสิ่งปลูกสร้าง อาจเพิ่มวงเงินกู้โดยคำนวณราคาสิ่งปลูกสร้างตามแบบแปลนและการจ่ายเงินกู้ต้องสอดคล้องกับความต้องการของสิ่งปลูกสร้าง

5. วงเงินกู้พิเศษกรณีใช้ห้องชุดค้าประกันดังนี้

5.1 ราคาขายห้องชุดใหม่ตามเอกสารโครงการขาย ซึ่งต้องนำแสดงหนังสือสัญญาซื้อขายของกรมที่ดินต่อคณะกรรมการดำเนินการหลังจากการซื้อขายหรือ

5.2 ราคาซื้อขายจริงแต่ไม่เกินสองเท่าของราคาประเมินห้องชุดจากทางราชการซึ่งต้องนำแสดงหนังสือสัญญาซื้อขายของกรมที่ดินต่อคณะกรรมการดำเนินการหลังจากการซื้อขายหรือ

5.3 ราคาประเมินห้องชุดจากทางราชการบวกราคาตกแต่งภายในห้องชุดอีกร้อยละห้าสิบของราคาประเมินห้องชุดจากทางราชการแต่ไม่เกินห้าแสนบาท

5.4 ห้องชุดที่ซื้อตามข้อ 4.1 หรือ ข้อ 4.2 หรือ ข้อ 4.3 หากมีเฟอร์นิเจอร์บิวท์อิน เครื่องปรับอากาศ และอุปกรณ์ใช้ไฟฟ้าอื่น ให้ระบุไว้ในสัญญาเงินกู้ด้วย

การรับซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากสมาชิกที่ใช้เป็นหลักประกันในการกู้พิเศษ

ตั้งแต่ปี 2552 สหกรณ์ได้แก้ไขปัญหาสมาชิกผิดนัดส่งชำระเงินกู้พิเศษซึ่งใช้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของสมาชิกเป็นหลักประกัน** โดยการรับซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่เป็นหลักประกันเพื่อตีชำระหนี้เงินกู้พิเศษ โดยสหกรณ์ทำบันทึกข้อตกลงในหลักการสำคัญ ดังนี้

1. สหกรณ์จะไม่ทำนิติกรรมจดทะเบียนขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ให้แก่ผู้ใดภายในระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่วันทำสัญญาซื้อขายที่ดินจากสมาชิก
2. สหกรณ์ยินยอมให้สมาชิกผู้ขายอยู่อาศัยในที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และประกอบสัมมาชีพ โดยไม่คิดค่าเช่าใดๆ ภายในระยะเวลา 10 ปี
3. สมาชิกผู้ขายสามารถซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างคืนตามราคาที่ยายให้สหกรณ์ ได้ภายใน 10 ปี
4. สมาชิกผู้ขายต้องจ่ายค่าธรรมเนียมพิเศษเป็นรายปีให้แก่สหกรณ์ ในอัตราร้อยละ 4 และ 5 บาทต่อปี ในช่วง 5 ปีแรก และ 5 ปีหลัง

** สหกรณ์ให้สมาชิกชำระคืนเงินกู้พิเศษที่ซื้อสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกัน เป็นเงินสดได้อีกวิธีหนึ่ง โดยมีเงื่อนไขให้สมาชิกที่กู้พิเศษต้องแสดงหลักฐานว่า มีรายได้พิเศษ และหรือมีคู่สมรส ญาติใกล้ชิด ช่วยเหลือการชำระคืน

โดยในปี 2553 สหกรณ์ได้ออกระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด ว่าด้วยการดำเนินการโครงการลดหนี้และเพิ่มการดำรงชีพแก่สมาชิกสหกรณ์ พ.ศ.2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1, ครั้งที่ 2 พ.ศ.2556 ระเบียบนี้รองรับการซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของสมาชิกที่ใช้เป็นหลักประกันการกู้พิเศษ เพื่อตีชำระหนี้เงินกู้พิเศษที่มีปัญหาการผ่อนชำระคืนเงินกู้

ตารางที่ 6.5 แสดงการซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของสมาชิกที่ใช้เป็นหลักประกันการกู้พิเศษ

ปี	จำนวนรับซื้อ	จำนวนขายคืน	ชำระเงินต้น
2552	4,829,662.00	-	-
2553	19,778,704.00	-	-
2554	4,628,000.00	612,521.00	-
2555	1,260,000.00	-	576,441.00
2556	3,715,000.00	1,980,400.00	-
2557	6,639,863.00	3,515,590.00	-
2558	5,898,000.00	1,389,900.00	-
รวม	46,749,229.00	7,497,511.00	576,441.00
จำนวนรับซื้อคงเหลือ	38,675,277.00		

ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด (2558)

ตั้งแต่ปี 2552 – ปี 2558 ดังตารางที่ 5 แม้ว่าสหกรณ์ได้มีการซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างของสมาชิกที่เงินกู้พิเศษ รวมเป็นจำนวนเงิน 38,675,277.00 บาท แต่สหกรณ์ยังคงได้รับผลประโยชน์อย่างต่อเนื่องจากสินทรัพย์จำนวนนี้ คือ

1. ค่าธรรมเนียมพิเศษรายปีเป็นรายปี ในอัตราร้อยละ 4 และ 5 บาทต่อปี ในช่วง 5 ปีแรก และ 5 ปีหลัง
2. ราคาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้นทั้งราคาประเมินจากกรมที่ดินและราคาท้องตลาด ร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 50 (สมาชิกผู้ขายจึงไม่ยอมปล่อยให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขาดสิทธิ์ในการซื้อคืน ขณะที่บางรายได้ซื้อคืนและขายต่อในราคาที่สามารถใช้หนี้สหกรณ์และยังได้กำไรอีกส่วนหนึ่งด้วย)
3. ใช้เป็นหลักทรัพย์จำนองเป็นหลักประกันการเปิดวงเงินเกินบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ บางแห่งได้

โดยสรุปที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่รับซื้อนี้เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน แม้จะถูกเรียกในทางบัญชีว่า "สินทรัพย์รอจำหน่าย" หรือ (NPA : Non Performing Asset) ซึ่งหมายถึง ทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงิน ทรัพย์สินที่ลูกหนี้มีปัญหาได้ตีโอนชำระหนี้แก่สถาบันการเงิน (หลุดจำนอง) หรือ ทรัพย์ที่ได้จากการซื้อทอดตลาดมาจากลูกหนี้ที่สถาบันการเงินนั้นฟ้อง

และบังคับคดี แต่อย่างไรก็ตามสหกรณ์สามารถจัดการให้ทรัพย์สินจำนวนนี้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่องให้กับสหกรณ์

ในปี 2557 นี้สหกรณ์ได้ชี้แจงให้ผู้สอบบัญชีเข้าใจและเปลี่ยนชื่อเรียกทางบัญชีของ "ทรัพย์สินรอจำหน่าย" ส่วนนี้ เป็นชื่อเรียกอื่นที่เป็นไปตามคุณลักษณะของทรัพย์สินที่เป็นจริง ซึ่งผู้สอบบัญชีได้หารือกับทางกรมตรวจบัญชีแล้วจึงเปลี่ยนชื่อเรียกทางบัญชีในงบปี 2557 เป็นของ "อสังหาริมทรัพย์ตามโครงการลดหนี้"

เงินกู้ประนอมหนี้ หมายถึง โครงการประนอมหนี้โดยครอบครัวร่วมด้วยช่วยกัน การกู้เงินกรณีที่เหมาะสมอายุตั้งแต่ 50 ปี ขึ้นไป กรณีอายุน้อยกว่า 50 ปี ต้องมีบุตรที่บรรลุนิติภาวะ และมีการทำงานเป็นหลักแหล่ง ให้สมาชิกในครอบครัว เช่น บิดา มารดา พี่น้องสายเลือดเดียวกัน คู่สมรส บุตร (บรรลุนิติภาวะและมีการทำงานเป็นหลักแหล่ง) ร่วมค้ำประกันเต็มวงเงิน

สิทธิการขอกู้เงินกู้สามัญ

1. สมาชิกลูกหนี้อายุตั้งแต่ 50 ปี ขึ้นไป ยกเว้น ลูกหนี้ที่ถูกสหกรณ์ส่งฟ้องศาลกรณีผิดนัดชำระหนี้ กรณีอายุน้อยกว่า 50 ปี ต้องมีบุตรที่บรรลุนิติภาวะและมีการทำงานเป็นหลักแหล่ง
2. ต้องเป็นสมาชิกทั้ง สสคค. และ สส.ชสอ. หรืออย่างหนึ่งอย่างใด
3. วงเงินประนอมหนี้
 - 3.1 พนักงานมหาวิทยาลัยที่เป็นข้าราชการบำนาญ วงเงินกู้รวมเกินหนึ่งล้านบาท แต่ไม่เกินสามล้านบาท ลดดอกเบี้ยเงินกู้เหลือร้อยละ 5.0 – 6.0 ต่อปี
 - 3.2 ลูกหนี้อื่น วงเงินกู้รวมเกินหนึ่งล้านบาทแต่ไม่เกินสองล้านบาท ลดดอกเบี้ยเงินกู้เหลือร้อยละ 5.0 – 6.0 ต่อปี
4. งดชำระหนี้ต่อเดือน
 - 4.1 ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของเงินเดือนรวมค่าตอบแทนนอกเวลา
 - 4.2 ประกอบด้วยเงินต้นและดอกเบี้ย ผ่อนส่งระยะยาว
5. ให้สมาชิกในครอบครัว เช่น บิดา มารดา พี่น้องสายเลือดเดียวกัน คู่สมรส บุตร (บรรลุนิติภาวะและมีการทำงานเป็นหลักแหล่ง) ร่วมค้ำประกันเต็มวงเงิน
6. ทำบันทึกกรณีเสียชีวิตต้องยินยอมให้สหกรณ์คำนวณเงินกู้คงเหลือที่จะต้องจ่ายให้สหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยปกติ นับตั้งแต่วันที่ทำสัญญาประนอมหนี้ ถึงวันที่เสียชีวิต โดยยินยอมให้

ลดหนี้หักเงินจากประกันชีวิตเพื่อประกันสินเชื่อและเงินจากสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ เพื่อชดเชยชำระหนี้ส่วนต่างคืนให้แก่สหกรณ์จนครบถ้วน

7. ให้สมาชิกในครอบครัวรับผิดชอบหนี้ที่เหลือ กรณีการชดเชยชดเชยชำระหนี้ส่วนต่างคืนให้แก่สหกรณ์ตามข้อ 6. ยังไม่ครบถ้วน

ดอกเบี้ยเงินกู้ ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทให้แก่สมาชิก ในอัตราตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ดังนี้

1. กู้สามัญ เยียวยา อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.5 ต่อปี หากผ่อนชำระ 60 งวด อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.0 ต่อปี

2. กู้สามัญฉุกเฉิน กู้สามัญโครงการฌาปนกิจสงเคราะห์อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.0 ต่อปี

3. กู้สามัญ แบบมีผู้ค้ำประกัน และกู้พิเศษ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.0 ต่อปี

4. กู้สามัญโดยใช้มูลค่าหุ้นค้ำประกัน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6.50 ต่อปี

5. กู้โดยจำนองบัญชีเงินฝาก อัตราดอกเบี้ยเท่ากับดอกเบี้ยเงินฝาก +1.50% ต่อปี

6. กู้โครงการประนอมหนี้โดยครอบครัวร่วมด้วยช่วยกัน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.0 – 6.0

ต่อปี

7. เจ้าหน้าที่สหกรณ์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล วงเงินกู้รวมไม่เกินสองล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.5 ต่อปี

8. ผู้สูงอายุ ตั้งแต่อายุ 60 ปีขึ้นไป

(1) ได้รับส่วนลดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.50 ต่อปี ทุกรายการ ยกเว้น ข้อ 2.1 และ 2.2

(2) กรณีวงเงินกู้เกินหนึ่งล้านบาทได้รับส่วนลดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.20 ต่อปี

(3) กรณีกู้ตามข้อ 2.5 ทุกวงเงินได้รับส่วนลดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.50 ต่อปี

**อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ปรับขึ้นลงได้ตามกระแสอัตราดอกเบี้ยของเงินทุนภายนอกที่สหกรณ์รับฝากหรือกู้ยืมมา

การควบคุมหลักประกันและการเรียกคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจตราควบคุมให้เงินกู้ทุกรายมีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อย่างใดบกพร่อง ผู้กู้จะต้องจัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเงินกู้ไม่ว่าประเภใด ๆ เป็นอันถึงกำหนด สิ้นคืนโดยสิ้นเชิง พร้อมทั้งดอกเบี้ยในทันที โดยมีพักต้องค้ำเงินถึงกำหนดเวลาที่ให้ไว้ และให้ คณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า

1. เมื่อสมาชิกผู้กู้ออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ
2. เมื่อปรากฏต่อคณะกรรมการดำเนินการว่าผู้กู้นำเงินกู้ไปใช้ผิดความมุ่งหมายที่ให้ เงินกู้นั้น
3. เมื่อคณะกรรมการดำเนินการเห็นว่าหลักประกันสำหรับเงินกู้อย่างใดเกิดบกพร่องและ ผู้กู้มิได้จัดการแก้ไขให้คืนดีภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด
4. เมื่อค้างชำระเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยติดต่อกันเป็นเวลาถึงสอง เดือน หรือผิดนัดการชำระเงินงวดชำระหนี้ตั้งว่านั้นถึงสามคราวสำหรับเงินกู้อย่างหนึ่ง ๆ
5. ในกรณีที่ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบแทนผู้กู้ตามที่กล่าวในวรรคก่อน และไม่ สามารถชำระหนี้คืนโดยสิ้นเชิงได้ เมื่อผู้ค้ำประกันร้องขอ คณะกรรมการดำเนินการอาจผ่อนผัน ให้ผู้ค้ำประกันชำระเป็นงวดรายเดือนจนครบจำนวนเงินกู้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินจำนวนงวดสำหรับ เงินกู้ประเภทนั้น ๆ
6. ความผูกพันของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน ผู้กู้ หรือผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบว่าถ้าตน ประสงค์จะขอโอนหรือย้าย หรือลาออกจากราชการ หรืองานประจำจะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ สหกรณ์ทราบ และจัดการชำระหนี้สินซึ่งตนมีอยู่ต่อสหกรณ์ให้เสร็จสิ้นเสียก่อน (เว้นแต่กรณีที่ ยังคงเป็นสมาชิกอยู่)

ความรับผิดชอบเพื่อหนี้สินของสหกรณ์

ความรับผิดชอบของสมาชิก สมาชิกมีความรับผิดชอบเพื่อหนี้สินของสหกรณ์จำกัดเพียงไม่เกิน จำนวนเงินค่าหุ้นที่ตนถือ

สมาชิกสมทบ สหกรณ์อาจรับสมาชิกสมทบได้ตามที่เห็นสมควร โดยต้องสมัครเข้าเป็น สมาชิกสมทบด้วยความสมัครใจ และมีความประสงค์จะใช้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์เป็นการ ประจำ

กำไรสุทธิประจำปี

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีทางบัญชีและได้ปิดบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปแล้ว ปรากฏว่าสหกรณ์มีกำไรสุทธิ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรตามความในวรรคก่อนนั้น ที่ประชุมใหญ่อาจจะจัดสรรได้ดังต่อไปนี้

1. เป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วให้แก่สมาชิก แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยคิดให้ตามส่วนแห่งระยะเวลา อนึ่ง ถ้าสหกรณ์ถอนทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลออกจ่ายเป็นเงินปันผลสำหรับปีใดด้วยจำนวนเงินปันผลทั้งสิ้นที่จ่ายสำหรับปีนั้นก็ต่อไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

การคำนวณเงินปันผลตามหุ้น ให้ถือว่าหุ้นที่สมาชิกได้ชำระต่อสหกรณ์ภายในวันที่ห้าของเดือน มีระยะเวลาสำหรับคำนวณเงินปันผลตั้งแต่เดือนนั้น ส่วนหุ้นที่สมาชิกชำระต่อสหกรณ์หลังวันที่ห้าของเดือน สหกรณ์จะคิดเงินปันผลให้ตั้งแต่เดือนถัดไป

2. เป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปี เว้นแต่สมาชิกที่ผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ยในปีใด มิให้ได้รับเงินเฉลี่ยคืนสำหรับปีนั้น

3. เป็นเงินโบนัสแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ

4. เป็นทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล ไม่เกินร้อยละสองแห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันสิ้นปีนั้น ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลนี้จะถอนได้โดยมติแห่งประชุมใหญ่ เพื่อจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้น

5. เป็นทุนเพื่อการศึกษาอบรมทางสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ ตามระเบียบของสหกรณ์

6. เป็นทุนสาธารณประโยชน์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ ตามระเบียบของสหกรณ์

7. เป็นทุนสวัสดิการ หรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิตามระเบียบของสหกรณ์

8. เป็นทุนเพื่อจัดตั้งสำนักงานหรือทุนอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่สหกรณ์

9. กำไรสุทธิส่วนที่เหลือ (ถ้ามี) ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น

ตารางที่ 6.6 แสดงแผนขยายธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด

เป้าหมายดำเนินการ	แผนดำเนินการ
<p>1. จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 100 คน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● จากบุคลากรของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 40 คน ● จากศิษย์เก่าคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 20 คน (กลุ่มทันตแพทยศาสตร์บัณฑิต) ● จากนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 40 คน 	<p>1.1 การประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมของสหกรณ์ รวมทั้งของสมาคมฌาปนกิจกิจสงเคราะห์ฯ ทั้งทางด้านเอกสารรายเดือน และทาง website ของสหกรณ์ รวมถึง การเผยแพร่ทาง Social network</p> <p>1.2 รับนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ ที่บรรลุนิติภาวะ เป็นสมาชิกสมทบ</p>
<p>2. สมาชิกกู้เงินเพิ่มขึ้น 100 ล้านบาท</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สมาชิกศิษย์เก่าคณะทันตแพทยศาสตร์ ประกอบอาชีพทันตแพทย์ ต้องการเงินลงทุนจำนวนมากในการจัดตั้งสถานประกอบการพยาบาล ● สมาชิกสายสนับสนุนมีความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยและการเดินทางมาทำงาน ● สมาชิกที่มีประวัติด้านธุรกรรมการเงินดี แต่ยังมีภาระการใช้จ่ายจำเป็นในครอบครัว 	<p>2.1 ส่งเสริมการกู้พิเศษซึ่งมีหลักทรัพย์เป็นประกัน โดยปรับระเบียบกู้พิเศษให้มีการประเมินราคาหลักทรัพย์ที่อ้างอิงได้หลากหลายอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>2.2 จัดทำโครงการกู้เงินเพื่อการลงทุนประกอบวิชาทันตแพทย์แก่สมาชิกศิษย์เก่า</p> <p>2.3 จัดทำโครงการกู้เงินเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่อยู่อาศัยและยานพาหนะแก่สมาชิก</p> <p>2.4 จัดทำโครงการกู้เงินเยียวยาเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่มีประวัติดี</p>
<p>3. จัดสภาพคล่องในวงเงิน 60 ล้านบาท</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทย์ ส่วนหนึ่งมีรายได้ค่อนข้างสูง สมาชิกกลุ่มนี้จะมีทั้งค่าหุ้นและเงินฝากวงเงินสูง อาจมีการถอนเงินยอดสูง สหกรณ์จึงต้องจัดสภาพคล่องให้เพียงพอ ทั้งนี้เป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิกในภาพรวม 	<p>3.1 ทำโครงการขอกู้เงินจากชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ หรือจากสหกรณ์อื่น</p> <p>3.2 ทำโครงการเพิ่มวงเงินเกินบัญชีจากธนาคารหรือสหกรณ์</p>

เป้าหมายดำเนินการ	แผนดำเนินการ
4. สมาชิกฝากเงินเพิ่มขึ้น 50 ล้านบาท <ul style="list-style-type: none"> ● สมาชิกมีการออมเงินมากขึ้น 	4.1 จัดโครงการส่งเสริมการออมทรัพย์ในรูปแบบต่าง ๆ 4.2 ส่งเสริมการออมเงินในกลุ่มนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์
5. ด้านสวัสดิการ <ul style="list-style-type: none"> ● สมาชิกและครอบครัวได้รับสวัสดิการพิเศษต่างๆ 	6.1 จัดโครงการให้ทุนการศึกษา แก่บุตรสมาชิก 6.2 จัดโครงการสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ 6.3 จัดทัศนศึกษากลุ่มย่อยให้แก่ สมาชิก เจ้าหน้าที่ และกรรมการ
6. ด้านสภาพแวดล้อม และความปลอดภัยในการทำงาน	6.1 มีเจ้าหน้าที่ดูแลความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของสถานที่ทำงาน 6.2 มีเจ้าหน้าที่และระบบด้านความปลอดภัย
7. ด้านพัฒนาบุคลากร <ul style="list-style-type: none"> ● เจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพการทำงานดี 	6.1 ส่งเสริมการเข้าร่วมสัมมนาวิชาการด้านสหกรณ์ ของสมาชิก เจ้าหน้าที่ และกรรมการ 6.2 ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นของเจ้าหน้าที่ 6.3 ปรับระเบียบการดำเนินงานเพื่อลดขั้นตอนการทำงาน 6.4 จัดความพร้อมของอุปกรณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 6.7 แสดงการเปรียบเทียบผลการดำเนินการตั้งแต่ ปี 2537 ถึง 2558

ปี	สมาชิก (คน)	ทุนดำเนินงาน	ทุนเรือนหุ้น (บาท)	กำไรสุทธิ
2537	155	3,026,492.13	666,700.00	30,415.81
2538	197	17,095,446.17	1,719,480.00	257,632.37
2539	264	58,379,627.51	3,557,450.00	629,337.90
2540	311	52,408,441.40	6,568,200.00	953,414.10
2541	345	74,577,047.71	10,660,350.00	1,860,105.48
2542	389	90,448,018.71	15,263,550.00	2,031,570.65
2543	419	126,021,880.05	27,068,750.00	2,730,185.77
2544	459	164,286,622.80	32,523,550.00	3,595,097.15
2545	511	169,380,212.00	39,950,830.00	4,981,243.32
2546	541	178,332,442.44	49,918,550.00	5,676,603.00
2547	582	186,115,180.92	60,692,950.00	5,902,489.00
2548	631	224,059,157.75	75,256,300.00	6,187,678.97
2549	707	281,025,599.05	91,099,550.00	6,977,869.75
2550	786	354,660,392.14	110,164,000.00	10,187,754.18
2551	831	410,229,091.19	135,115,750.00	14,631,629.28
2552	896	492,545,057.16	154,682,150.00	16,128,944.74
2553	924	546,432,699.95	180,972,500.00	19,842,773.82
2554	954	564,230,243.08	206,608,000.00	18,929,755.30
2555	1,045	612,813,855.52	231,136,810.00	22,110,442.55
2556	1,095	764,844,605.19	266,508,400.00	23,690,109.56
2557	1,050	828,811,634.52	271,955,350.00	25,764,776.05
2558	1,085	959,329,720.73	276,912,070.00	24,596,914.96

ที่มา : สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มhidล จำกัด (2558)

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนีพอกพูนของสมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โครงการศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ (MCE13) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แบบสอบถามนี้มี 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนีพอกพูน

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อให้การศึกษาค้นคว้านี้ มีความสมบูรณ์ และคุณภาพการศึกษาใช้คำตอบของท่านสำหรับการศึกษาเท่านั้น และจะสงวนคำตอบของท่านให้เป็นความลับซึ่งจะไม่มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ท่านผู้ตอบคำถามแต่ประการใด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ	1.1 ☐ ชาย	1.2 ☐ หญิง	
2. อายุ	2.1 ☐ น้อยกว่า 20 ปี	2.2 ☐ 20-29 ปี	2.3 ☐ 30-39 ปี
	2.4 ☐ 40-49 ปี	2.5 ☐ ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	
3. สถานภาพ	3.1 ☐ โสด	3.2 ☐ สมรส	3.3 ☐ หย่าร้าง 3.4 ☐ หม้าย
4. ระดับการศึกษา	4.1 ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น		
	4.2 ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.		
	4.3 ☐ อนุปริญญา/ปวส.		
	4.4 ☐ ปริญญาตรี		
	4.5 ☐ สูงกว่าปริญญาตรี		
5. อายุการทำงาน	5.1 ☐ น้อยกว่า 1 ปี	5.2 ☐ 1-5 ปี	5.3 ☐ 6-10 ปี
	5.4 ☐ 11-15 ปี	5.5 ☐ 16-20 ปี	5.6 ☐ มากกว่า 20 ปี
6. ตำแหน่ง	6.1 ☐ อาจารย์	6.2 ☐ ทันตแพทย์	6.3 ☐ เจ้าหน้าที่
	6.4 ☐ พยาบาล	6.5 ☐ ผู้ปฏิบัติงานทันตกรรม	6.6 ☐ นักการ

7. วัตถุประสงค์การเป็นสมาชิก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 7.1 ออมเงิน 7.2 เงินปันผล 7.3 กู้เงิน
 7.4 เฉลี่ยคืนเงินกู้ 7.5 เงินสงเคราะห์ญาติ
 7.6 สวัสดิการผู้สูงอายุ

8. อายุการเป็นสมาชิกสหกรณ์

- 8.1 1-5 ปี 8.2 6-10 ปี 8.3 11-15 ปี
 8.4 16-20 ปี 8.5 มากกว่า 20 ปี

9. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ท่านต้องอุปการะเลี้ยงดู

- 9.1 ไม่มี 9.2 1 คน 9.3 2 - 3 คน 9.4 มากกว่า 3 คน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะหนี้พอกพูน

10. รายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน(เฉพาะเงินเดือน) โปรดระบุ จำนวนเงิน _____ บาท

11. รายได้พิเศษ 11.1 มี 11.2 ไม่มี

12. แหล่งที่มาของรายได้พิเศษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 12.1 เงินปันผลจากสหกรณ์ฯ 12.2 เงินเฉลี่ยคืนจากสหกรณ์ฯ
 12.3 ประกอบธุรกิจส่วนตัว 12.4 ดอกเบี้ยจากสถาบันการเงินอื่น
 12.5 ดอกเบี้ยจากเงินกู้ธนาคาร 12.6 รายได้จากค่าเช่า
 12.7 รายได้พิเศษจากการทำ OT 12.8 รายได้พิเศษจากการประกอบอาชีพอื่น
 12.9 หวย/แซร์ 12.10 อื่นๆ _____

13. รายได้พิเศษเฉลี่ยรวมต่อเดือน (ถ้ามี) โปรดระบุ จำนวนเงิน _____ บาท

14. ค่าใช้จ่ายในการครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน โปรดระบุ จำนวนเงิน _____ บาท

ได้แก่ค่าใช้จ่ายต่างๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 14.1 ค่าเช่าบ้าน 14.2 ค่าเดินทาง 14.3 ค่าน้ำ
 14.4 ค่าไฟฟ้า 14.5 ค่าโทรศัพท์/อินเทอร์เน็ต
 14.6 ค่าอาหาร 14.7 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุตร
 14.8 ค่าใช้จ่ายดูแลบิดา/มารดา 14.9 ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม
 14.10 อื่นๆ _____

15. ภาระหนี้สินทั้งหมดต่อเดือน โปรดระบุ จำนวนเงิน _____ บาท
- 15.1 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด
โปรดระบุ จำนวนเงิน _____ บาท
- 15.2 ภาระหนี้สินทั้งหมดที่มีกับสถาบันการเงินอื่น (ถ้ามี)
โปรดระบุ จำนวนเงิน _____ บาท
- 15.3 เงินกู้ยืมในระบบ (ถ้ามี) โปรดระบุ
- 15.3.1 ไม่มี 15.3.2 มี จำนวนเงิน _____ บาท
16. การใช้จ่ายเงิน ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 16.1 มีการวางแผนการใช้จ่าย 16.2 ไม่มีการวางแผนการใช้จ่าย
- 16.3 มีการใช้จ่ายค่อนข้างประหยัด 16.4 มีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
- 16.5 มีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ 16.6 มีการใช้จ่ายเพื่อเหตุฉุกเฉินของครอบครัว
- 16.7 อื่นๆ _____
17. จำนวนเงินที่ต้องก่อกหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ โปรดระบุ จำนวนเงิน _____ บาท
18. สาเหตุที่ต้องก่อกหนี้ครั้งแรกกับสหกรณ์ฯ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 18.1 บ้านที่ดิน 18.2 อุบัติเหตุ บริโภค 18.3 เครื่องใช้ไฟฟ้า
- 18.4 การศึกษา 18.5 เงินกู้ยืมในระบบ 18.6 การประกอบธุรกิจ
- 18.7 บัตรเครดิต 18.8 รถยนต์/จักรยานยนต์ 18.9 ค่าประกัน
- 18.10 อื่นๆ _____
19. จำนวนเงินที่กู้หนี้เพิ่ม โปรดระบุ จำนวนเงิน _____ บาท
20. สาเหตุที่กู้หนี้เพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 20.1 บ้านที่ดิน 20.2 อุบัติเหตุ บริโภค 20.3 เครื่องใช้ไฟฟ้า
- 20.4 การศึกษา 20.5 เงินกู้ยืมในระบบ 20.6 การประกอบธุรกิจ
- 20.7 บัตรเครดิต 20.8 รถยนต์/จักรยานยนต์ 20.9 ค่าประกัน
- 20.10 อื่นๆ _____
21. ความถี่ในการมากู้เงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์คณะทันตแพทยศาสตร์มหิดล จำกัด
- 21.1 1 ครั้ง : 1 สัปดาห์ 21.2 1 ครั้ง : 2 สัปดาห์ 21.3 1 ครั้ง : 1 เดือน
- 21.4 1 ครั้ง : 2 เดือน 21.5 1 ครั้ง : 3 เดือน 21.6 1 ครั้ง : 6 เดือน
- 21.7 1 ครั้ง : 1 ปี 21.8 อื่นๆ _____

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

22. ด้านวงเงินกู้.....

23. ด้านดอกเบี้ยเงินกู้.....

24. ด้านจำนวนผู้ค้ำประกันที่เหมาะสม.....

25. ด้านสินทรัพย์อื่นที่ใช้ค้ำประกัน.....

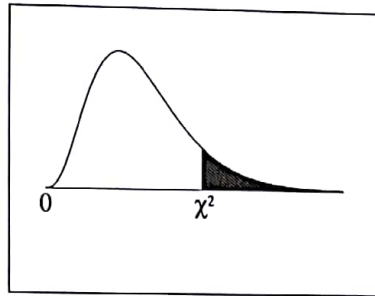
26. ด้านการบริการสมาชิก.....

ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความกรุณาทำแบบสอบถามนี้

ภาคผนวก ค

Chi-Square Distribution Table

Chi-Square Distribution Table

The shaded area is equal to α for $\chi^2 = \chi^2_{\alpha}$.

df	$\chi^2_{.995}$	$\chi^2_{.990}$	$\chi^2_{.975}$	$\chi^2_{.950}$	$\chi^2_{.900}$	$\chi^2_{.100}$	$\chi^2_{.050}$	$\chi^2_{.025}$	$\chi^2_{.010}$	$\chi^2_{.005}$
1	0.000	0.000	0.001	0.004	0.016	2.706	3.841	5.024	6.635	7.879
2	0.010	0.020	0.051	0.103	0.211	4.605	5.991	7.378	9.210	10.597
3	0.072	0.115	0.216	0.352	0.584	6.251	7.815	9.348	11.345	12.838
4	0.207	0.297	0.484	0.711	1.064	7.779	9.488	11.143	13.277	14.860
5	0.412	0.554	0.831	1.145	1.610	9.236	11.070	12.833	15.086	16.750
6	0.676	0.872	1.237	1.635	2.204	10.645	12.592	14.449	16.812	18.548
7	0.989	1.239	1.690	2.167	2.833	12.017	14.067	16.013	18.475	20.278
8	1.344	1.646	2.180	2.733	3.490	13.362	15.507	17.535	20.090	21.955
9	1.735	2.088	2.700	3.325	4.168	14.684	16.919	19.023	21.666	23.589
10	2.156	2.558	3.247	3.940	4.865	15.987	18.307	20.483	23.209	25.188
11	2.603	3.053	3.816	4.575	5.578	17.275	19.675	21.920	24.725	26.757
12	3.074	3.571	4.404	5.226	6.304	18.549	21.026	23.337	26.217	28.300
13	3.565	4.107	5.009	5.892	7.042	19.812	22.362	24.736	27.688	29.819
14	4.075	4.660	5.629	6.571	7.790	21.064	23.685	26.119	29.141	31.319
15	4.601	5.229	6.262	7.261	8.547	22.307	24.996	27.488	30.578	32.801
16	5.142	5.812	6.908	7.962	9.312	23.542	26.296	28.845	32.000	34.267
17	5.697	6.408	7.564	8.672	10.085	24.769	27.587	30.191	33.409	35.718
18	6.265	7.015	8.231	9.390	10.865	25.989	28.869	31.526	34.805	37.156
19	6.844	7.633	8.907	10.117	11.651	27.204	30.144	32.852	36.191	38.582
20	7.434	8.260	9.591	10.851	12.443	28.412	31.410	34.170	37.566	39.997
21	8.034	8.897	10.283	11.591	13.240	29.615	32.671	35.479	38.932	41.401
22	8.643	9.542	10.982	12.338	14.041	30.813	33.924	36.781	40.289	42.796
23	9.260	10.196	11.689	13.091	14.848	32.007	35.172	38.076	41.638	44.181
24	9.886	10.856	12.401	13.848	15.659	33.196	36.415	39.364	42.980	45.559
25	10.520	11.524	13.120	14.611	16.473	34.382	37.652	40.646	44.314	46.928
26	11.160	12.198	13.844	15.379	17.292	35.563	38.885	41.923	45.642	48.290
27	11.808	12.879	14.573	16.151	18.114	36.741	40.113	43.195	46.963	49.645
28	12.461	13.565	15.308	16.928	18.939	37.916	41.337	44.461	48.278	50.993
29	13.121	14.256	16.047	17.708	19.768	39.087	42.557	45.722	49.588	52.336
30	13.787	14.953	16.791	18.493	20.599	40.256	43.773	46.979	50.892	53.672
40	20.707	22.164	24.433	26.509	29.051	51.805	55.758	59.342	63.691	66.766
50	27.991	29.707	32.357	34.764	37.689	63.167	67.505	71.420	76.154	79.490
60	35.534	37.485	40.482	43.188	46.459	74.397	79.082	83.298	88.379	91.952
70	43.275	45.442	48.758	51.739	55.329	85.527	90.531	95.023	100.425	104.215
80	51.172	53.540	57.153	60.391	64.278	96.578	101.879	106.629	112.329	116.321
90	59.196	61.754	65.647	69.126	73.291	107.565	113.145	118.136	124.116	128.299
100	67.328	70.065	74.222	77.929	82.358	118.498	124.342	129.561	135.807	140.169